

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
CONSILIUL JUDEȚEAN IAȘI

Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.69, cod. 700075, Iași
Tel.: 0232 - 235100; Fax: 0232 - 210336; www.icc.ro

333/10.03.2010

HOTĂRÂREA nr.81

privind aprobarea Strategiei județene pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

Consiliul Județean Iași;

Având în vedere:

Nota de Fundamentare nr. 1620/16.02.2010 întocmită de Biroul Protecția Mediului, Muncii, P.S.I., Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilitate Publică;

Votul în unanimitate exprimat de către consilierii județeni în cadrul ședinței de plen din data de 24.02.2010 și consemnat în procesul verbal;

Legea nr. 51/2006 – Legea serviciilor comunitare de utilități publice;

Hotărârea Guvernului nr. 246/2006 – pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice;

Având în vedere dispozițiile Legii administrației publice locale nr. 215/2001 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul art.97 din Legea nr.215/2001, a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă **Strategia județeană pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice** ce constituie anexă, parte integrantă a prezentei hotărâri:

Art.2. Prevederile prezentei hotărâri vor fi duse la îndeplinire de către Biroul Protecția Mediului, Muncii, PSI și Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilitate Publică;

Art.3. - Serviciul Relații Publice și Monitorul Oficial va comunica copie după prezenta hotărâre:

- Instituției Prefectului Județului Iași;
- Biroului Protecția Mediului, Muncii, P.S.I., Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilitate Publică;

Art.4 Aducerea la cunoștință publică a prevederilor prezentei hotărâri va fi asigurată de către Serviciul Relații Publice și Monitorul Oficial

Data astăzi 24.02.2010

CONTRASEMNEAZĂ
SECRETARUL JUDEȚULUI
Lăcrămioara VERNICĂ

SERVICIUL JURIDIC-CONTENCIOS,

ȘEF SERVICIU,

Maria BORAICO

M. Boraico

CONSILIUL JUDEȚEAN IAȘI

**STRATEGIA JUDEȚEANĂ
PRIVIND ACCELERAREA DEZVOLTĂRII
SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI
PUBLICE
IAȘI**

CUPRINS

1.INTRODUCERE

1.1 Direcții de acțiune

1.2 Obiective generale

2. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

2.1 Date generale

2.1.1 Geografia si geologia

2.1.1.1 Descriere poziție geografică

2.1.1.2. Suprafața județului

2.1.1.3. Distribuția așezărilor umane

2.1.1.4. Peisaj și specificități locale

2.1.1.5. Geologie

2.1.1.6. Hidrologie

2.1.1.7. Vegetație

2.1.1.8. Resurse

2.1.2. Clima

2.1.3. Date demografice

3. OBIECTIVELE SPECIFICE SECTORULUI SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

**3.1 Serviciul de alimentare cu apă, canalizare și epurare a
apelor uzate**

**3.1.1. Analiza situației existente în județul Iași privind
infrastructura de apă**

3.1.2. Colectarea și tratarea apelor uzate

3.1.3. Apă Uzată Industrială

3.1.4. Evacuarea nămolului

3.1.5 Strategia la nivel de județ

3.1.5.1 Strategia generală

3.1.5.2 Strategia detaliată

3.1.2.1.1 Sistemul principal Iași

3.1.2.1.2. Municipiul Iași și împrejurimi

3.1.2.1.3. Butea – Costești

3.1.2.1.4. Bălțați – Letcani

3.1.2.1.5. Hârlău – Cotnari

3.1.2.1.6. Miroslavesti – Răchiteni

3.1.2.1.7. Regiunea de nord-est

3.1.2.1.8. Oțeleni – Popești

3.1.2.1.9. Ciurea – Șcheia

3.1.2.1.10. Dolhești – Schitu Duca

3.1.2.1.11. Cucuteni – Focuri

3.1.2.1.12. Miroslava – Voinești

3.1.2.1.13. Alexandru I. Cuza – Ruginoasa

3.1.2.1.14. Cristești – Sirețel

- 3.1.2.1.15. Sistemul Pașcani
- 3.1.2.1.16. Țibănești și împrejurimi
- 3.1.2.1.17. Țuțora – Prisăcani
- 3.1.2.1.18. Răducăneni – Gorban
- 3.1.2.1.19. Andrieșeni – Trifești

3.2 Serviciul de salubritate a localităților

- 3.2.1 Evaluarea situației actuale și a situației prognozate
- 3.2.2 Strategia generală
- 3.2.3 Strategia generală județeană. Ținte județene și termene de realizare
- 3.2.4 Analiza opțiunilor
- 3.2.5 Strategia detaliată

3.3. Serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

3.4. Serviciul de transportul public local

3.5. Serviciul de iluminat public

4. MANAGEMENTUL SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

4.1. Principii generale

4.2. Linii directoare

- 4.2.1. Servicii adaptate nevoilor
- 4.2.2. Punerea în practică a unui sistem de evaluare a performanței serviciilor
- 4.2.3. Măsurile de stimulare a dezvoltării serviciilor și a infrastructurii aferente acestora
- 4.2.4. Cooperarea intercomunitară
- 4.2.5. Alte forme de cooperare
- 4.2.6. Informație și publicitate
- 4.2.7. Simplificare administrativă
- 4.2.8. Modul de tratare a petițiilor utilizatorilor

4.3. Furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilități publice

- 4.3.1. Gestiunea serviciilor
- 4.3.2. Finanțarea serviciilor comunitare de utilități publice

4.4. Gestiunea performanței

- 4.4.1. Principiile evaluării performanței
- 4.4.2. Punerea în practică a sistemului de evaluare
- 4.4.3. Ameliorarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice locale

4.5. Concesiunea serviciului public către sectorul privat

- 4.5.1. Decizia de concesiune
- 4.5.2. Clauze contractuale
- 4.5.3. Finanțarea serviciilor în cazul gestiunii delegate

4.6. Cooperarea

- 4.6.1. Cooperarea cu sectorul privat
- 4.6.2. Cooperarea intercomunitară

5. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI PRIVIND ACCELERAREA DEZVOLTĂRII SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

6. PILONUL 1 - CREAREA CADRULUI INSTITUȚIONAL DURABIL

6.1. Nivelul central

6.1.1. Autoritățile responsabile

6.2. Nivelul local

6.2.1. Autoritățile administrației publice locale

6.2.2. Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice

7. PILONUL 2 - REORIENTAREA POLITICII DE TARIFARE ȘI FINANȚARE A ACTIVITĂȚILOR OPERAȚIONALE ȘI A INVESTIȚIILOR AFERENTE SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

7.1. Consideratii generale

7.2. Analiza necesarului de investiții

7.3. Surse de finanțare

7.3.1. Fonduri de la Uniunea Europeană

7.3.2. Resurse de la instituțiile financiare locale, de la instituții financiare internaționale și/sau obținute prin PPP

7.3.2.1. Resursele de la instituțiile financiare locale și/sau obținute prin PPP

7.3.2.2. Resursele de la instituțiile financiare internaționale

7.3.3. Bugetul de stat

7.3.4. Bugetul local

7.3.5. Principiul acoperirii costurilor

7.3.6. Participarea sectorului privat

7.3.7. Alte surse de finanțare

7.4. Probleme fiscale

7.5. Metodologia pentru crearea unui fond de tip IID

7.6. Metodologia de subvenționare

8. PILONUL 3 - CREȘTEREA CAPACITĂȚII DE ABSORBȚIE A FONDURILOR DE INVESTIȚII

8.1. Asistența pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea strategiilor locale, municipale

8.2. Asistența pentru fazele de pregătire a proiectului

8.3. Asistența în procesul de îmbunătățire operațională și financiară

9. MĂSURI LA NIVEL LOCAL

9.1. Considerații generale

9.2. Pregătirea strategiilor locale sau municipale

9.3. Planul de implementare

10. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI JUDEȚENE

1. INTRODUCERE

Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, așa cum acestea sunt definite în legislația în vigoare, este elaborată în baza **Hotărârii Guvernului nr. 246/2006**, și are ca obiectiv fundamental îndeplinirea angajamentelor care vizează domeniul serviciilor comunitare de utilități publice pe care România și le-a asumat prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, respectându-se cadrul legislativ privind fiecare serviciu comunitar de utilități publice, respectiv:

- **Legea nr. 51/2006** privind serviciile comunitare de utilități publice,
- **Legea nr. 241/2006** care înlocuiește Ordonanța Guvernului nr. 32/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 634/2002, cu modificările și completările ulterioare.
- **Legea nr. 101/2006** privind serviciul de salubritate a localităților,
- **Legea nr. 92/2007** a serviciilor de transport public local,
- **Legea nr. 230/2006** a serviciului de iluminat public,
- **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale,
- **Legea nr. 195/2006**, legea-cadru a descentralizării

Serviciile comunitare de utilități publice, avute în vedere de prezenta strategie, sunt servicii de interes public local - comunal, orășenesc, municipal, județean și/sau intercomunal - înființate și organizate de autoritățile administrației publice locale, gestionate și exploatate sub conducerea/coordonarea, responsabilitatea și controlul acestora, prin care se asigură următoarele utilități;

- 1) **alimentarea cu apă;**
- 2) **canalizarea și epurarea apelor uzate;**
- 3) **colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale**
- 4) **salubritatea localităților și managementul deșeurilor solide;**
- 5) **alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;**
- 6) **transportul public local;**
- 7) **iluminatul public.**

Dimensiunea economico-socială a serviciilor comunitare de utilități publice și rolul acestora în menținerea coeziunii sociale, reclamă și justifică adoptarea și implementarea unui set de măsuri având ca obiectiv dezvoltarea durabilă, atingerea standardelor Uniunii Europene și eliminarea disparităților economico-sociale dintre statele membre ale acesteia și România.

În contextul implementării angajamentelor României vizând domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, accesul la fondurile comunitare și creșterea capacității de

atrageră și absorbție a acestor fonduri a devenit o prioritate a Consiliului Județean Iași care a elaborat și supune spre aprobare o strategie județeană pe termen lung, destinată accelerării, modernizării și dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice.

În conformitate cu cerințele impuse României de către Uniunea Europeană, politicile Consiliului Județean Iași vizând dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice și reforma acestui domeniu de activitate, cu implicații economico-sociale majore, au la baza următoarele orientări:

a) organizarea serviciilor comunitare de utilități publice în raport cu cerințele populației;

b) introducerea standardelor de calitate (indicatorilor de performanță) în baza cărora serviciile comunitare de utilități publice să poată fi monitorizate și evaluate;

c) liberalizarea pieței serviciilor comunitare de utilități publice, precum și eliminarea din legislație a tuturor barierelor instituționale care împiedică investițiile private în infrastructura aferentă utilităților publice;

d) promovarea relațiilor contractuale echilibrate, orientate către rezultat, bazate pe conceptul gestiunii delegate;

e) instituirea unui sistem de monitorizare și evaluare a executării contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice;

f) adoptarea unor proceduri și mecanisme specifice pentru monitorizarea și evaluarea performanțelor serviciilor comunitare de utilități publice;

g) corelarea planurilor de amenajare a teritoriului cu proiecte de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice;

h) focalizarea activității consiliului județean pe realizarea investițiilor în infrastructura tehnico-edilitara de interes județean;

i) extinderea gestiunii delegate a serviciilor comunitare de utilități publice bazată pe contracte de concesiune și contracte de parteneriat public-privat, promovarea privatizării operatorilor furnizori/prestatori ai serviciilor comunitare de utilități publice și atragerea investițiilor private în dezvoltarea și modernizarea sistemelor comunitare de utilități publice;

j) clarificarea principiilor și mecanismelor decizionale cu privire la inițierea, fundamentarea, aprobarea și finanțarea investițiilor publice de interes local;

k) continuarea programelor privind alimentarea cu apă a satelor, conform **HG nr. 577/1997** pentru aprobarea programului privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, conectarea satelor la rețeaua de electrificare și la rețelele telefonice, republicată, cu modificările și completările ulterioare și **HG nr. 687/1997** privind contractarea și garantarea de către Guvern a unor credite pentru realizarea unor programe guvernamentale privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, asigurarea cu locuințe sociale, refacerea și dezvoltarea infrastructurii în intravilanul localităților rurale, cu modificările și completările ulterioare și lansarea programului național de realizare a sistemelor de canalizare și epurare a apelor uzate în localitățile rurale și localitățile recent declarate oraș, dar care nu dispun de infrastructura edilitar urbană aferentă;

l) implementarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, prin: dezvoltarea unui sistem integrat de management al deșeurilor municipale în localitățile urbane și rurale, inclusiv implementarea sistemelor de colectare selectivă și valorificare a deșeurilor și ambalajelor la nivelul persoanelor fizice, instituțiilor publice și al agenților economici; constituirea parteneriatelor de tip public-privat în ceea ce privește reducerea generării, re folosirea, reciclarea și eliminarea deșeurilor municipale; implementarea reglementărilor care transpun legislația comunitară privind depozitarea și incinerarea deșeurilor;

m) reactualizarea standardelor și reglementărilor tehnice privind construcția și exploatarea sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare a apelor uzate orășenești, vizând îmbunătățirea preluării, colectării, epurării și evacuării apelor uzate;

n) realizarea unor sisteme integrate de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate la standarde europene, fie prin realizarea unor noi sisteme tehnico-edilitare, fie prin modernizarea și re tehnologizarea celor existente, atât la nivelul localităților urbane, cât și nivelul localităților rurale;

o) pregătirea unui portofoliu de proiecte eligibile pentru construcția, dezvoltarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și a sistemelor de canalizare pentru localități urbane și rurale prin diverse programe de finanțare;

p) utilizarea transparentă și creșterea capacității de atragere a instrumentelor structurale, prin pregătirea unui portofoliu de proiecte și obiective de investiții specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice.

1.1 . Direcții de acțiune

Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice are la baza următoarele direcții de acțiune:

- definirea și stabilirea cadrului instituțional și organizatoric necesar îmbunătățirii managementului serviciilor comunitare de utilități publice;

- stabilirea atribuțiilor, competențelor și responsabilităților între factorii implicați în înființarea, organizarea, funcționarea, gestionarea și exploatarea serviciilor comunitare de utilități publice și partajarea acestora pe baza principiului descentralizării serviciilor publice, autonomiei locale, subsidiarității și proportionalității;

- crearea cadrului și instrumentelor necesare gestionării eficiente a fondurilor de investiții necesare modernizării și dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferentă serviciilor comunitare de utilități publice;

- popularizarea procedurilor specifice și facilitarea accesului la resursele financiare necesare accelerării dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice;

- utilizarea eficientă a resurselor - umane, materiale, financiare - disponibile, proprii sau atrase;

- transferul gradual al componentei de protecție socială din zona operațională în zona exclusivă a administrației publice centrale și locale;

- susținerea efectivă și coerentă, prin programe și politici guvernamentale adecvate, a reabilitării, modernizării și dezvoltării la standarde UE a serviciilor

comunitare de utilități publice, în special în zonele defavorizate, ca factor esențial pentru menținerea și întărirea coeziunii economico-sociale.

Direcțiile de acțiune adoptate trebuie avute în vedere, însușite și aplicate atât la nivel județean cât și la nivel local - de către autoritățile administrației publice locale comunale, orașenești, municipale sau județene - în pregătirea și adoptarea propriilor strategii de accelerare a dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice.

1.2. Obiective generale

Strategia județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice are următoarele obiective generale:

- a) atingerea conformității cu prevederile legislației UE în aplicațiile serviciilor comunitare de utilități publice;
- b) respectarea angajamentelor asumate de România cu privire la implementarea acquis-ului comunitar aplicabil serviciilor comunitare de utilități publice;
- c) atingerea conformității cu standardele comunitare privind calitatea și cantitatea serviciilor comunitare de utilități publice;
- d) creșterea capacității de absorbție a resurselor financiare alocate din fonduri comunitare și de atragere a fondurilor de investiții;
- e) creșterea capacității de elaborare, promovare și finanțare a proiectelor de investiții aferente infrastructurii de interes local;
- f) creșterea graduală a capacității de autofinanțare a serviciilor comunitare de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, corespunzător nivelelor acceptate în Uniunea Europeană;
- g) satisfacerea cerințelor de interes public ale colectivităților locale și creșterea bunăstării populației;

2. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

2.1 Date generale

2.1.1 Geografia și geologia

2.1.1.1 Descriere poziție geografică

Județul Iași este situat în partea nord-estică a țării, fiind delimitat la sud de paralela de 47°36' latitudine nordică și la nord de cea de 46°50' latitudine nordică, la vest de meridianul de 26°33' longitudine estică, iar la est de cel de 28°07' longitudine estică.

Suprafața județului este de 5.475,58 km².

În partea nordică, județul se învecinează cu județul Botoșani, la nord-vest cu județul Suceava, la vest cu județul Neamț, iar la sud cu județul Vaslui. La est județul Iași se învecinează cu Republica Moldova, granița constituind-o râul Prut.

2.1.1.2. Suprafața județului

Suprafata totală km ²	5.475,58	100%
----------------------------------	----------	------

▪ suprafața agricolă	3802,79	69,45%
▪ păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	975,75	17.82%
▪ ape și bălți	139,08	2.54%
▪ terenuri cu altă destinație	557,96	10.19%

Sursa: Breviar statistic județean 2006

2.1.1.3 Distribuția așezărilor umane

	Suprafața totală Km ²	Nr. locuitori	Densitate populație (loc/km ²)	Nr. municipii	Nr. orașe	Nr. comune	Nr. Sate
IAȘI	5.475,58	814.000	148,66	2	3	93	418

Sursa: anuarul statistic al județului Iasi – 2008

2.1.1.4. Peisaj și specificități locale

Relieful județului este alcătuit din dealuri prelungi (cu înălțimi între 200 și 593 m) și văi largi, cu șesuri aluviale extinse, ce aparțin Podișului Sucevei, Podișului Bârladului(Central –Moldovenesc) și Câmpiei Moldovei.

Sursa: anuarul statistic al județului Iasi – 2008

2.1.1.5. Geologie

Formele de relief cuprind aproape toate unitățile geologice carpato-transdanubiene.

Solurile județului Iași prezintă o gamă variată, determinată de diversitatea reliefului și de condițiile climatice neuniforme (cernoziomuri, soluri cenușii, brune și aluviale) mare parte din acestea fiind soluri erodate sau terenuri cu pericol de eroziune, iar în lungul văilor și în câmpie pietrișuri, nisipuri, loess.

2.1.1.6. Hidrologie

Apele curgătoare de pe teritoriul județului Iași, aparțin bazinelor hidrografice Prut și Siret și afluenților Jijia și Bahlui.

	pe teritoriul județului	pe teritoriul României	Totală
Prut	211	742	962
Siret	68	559	647
Jijia	131	275	275
Bahlui	111	119	119

2.1.1.7. Vegetație

Varietatea formelor de relief a determinat o zonalitate a vegetației sălbatice și chiar a plantelor cultivate, predominând vegetația specifică silvostepii.

În general vegetația este reprezentată de păduri de foioase, alternând cu terenuri agricole și pajiști secundare (în zonele mai înalte) și zăvoaie de plop și salcie, ce alternează cu pajiști de iarba moale în luncile râurilor. În lunca Prutului se mai întâlnesc și păduri de esențe tari: stejar, ulm, frasin.

Fauna este tot atât de bogată și variată, în concordanță cu condițiile oferite de cadrul natural. Fauna terestră este bine reprezentată prin diverse specii de animale (mistrețul, veverița, capriorul, iepurele, lupul, vulpea) păsări de penaj și de baltă. Fauna acvatică este întâlnită atât în apele curgătoare cât și în lacuri, unde crapul, bibanul, carasul, somnul și știuca reprezintă majoritatea.

2.1.1.8. Resurse

Ca resurse naturale pot fi amintite rocile și materialele de construcție de interes local (calcare, gresii, argile, pietrișuri, nisipuri) și ape minerale pentru consum sau tratamente medicale (mun. Iași, Strunga, Pârcovaci).

2.1.2. Clima

Clima este temperat-continentală, cu temperaturi care variază între -36°C și $+40^{\circ}\text{C}$, media anuală între 1901 și 1990 fiind de $+9,5^{\circ}\text{C}$ și de $+11,3^{\circ}\text{C}$ în 2000.

Verile sunt calde, iar iernile înregistrează temperaturi de îngheț. Media precipitațiilor este de aproximativ 600 mm/an.

2.1.3. Date demografice

La data de 01.01.2007, județul Iași avea 813.731 locuitori, care reprezintă 3,8% din populația totală a României. Aceasta presupune că Județul Iași este județul cu cea mai mare populație din România. Populația județului a scăzut de la 815.918 locuitori în 1990 la 813.731 locuitori în 2007, cu o valoare medie anuală de scădere de 0,02%. Declinul înregistrat la nivelul populației este mult mai redus decât media înregistrată la nivel de țară (0,43% per an).

În 2007, județul Iași avea 98 de unități populate. Sunt două municipii, Iași cu o populație de 303.979 locuitori și Pașcani, cu o populație de 43.455 locuitori. Există 3 alte orașe: Hârlău (11.753 locuitori), Târgu Frumos (13.620 locuitori) și Podu Iloaiei, care a devenit oraș în 2005 (10.167 locuitori).

În plus, județul dispune de 93 de comune, cu valori ale populației care variază între 1.341 locuitori în Cucuteni și 12.474 locuitori în Holboca.

Mărimea gospodăriilor: în medie, o gospodărie din România cuprindea 2,93 persoane în anul 2006. Cu 2,85 persoane per gospodărie numărul persoanelor în mediul urban este ușor mai redus decât valoarea de 3,03 persoane înregistrată în mediul rural. În următorul tabel se pleacă de la premisa că aceste valori sunt valide și pentru județul Iași, ca urmare a faptului că în

baza de date on-line a INS nu sunt prezentate date privind numărul de persoane per gospodărie la nivel regional.

	2011	2006
	Numar persoane	Numar persoane
Urban	2.83	2.85
Rural	2.96	3.03
Total zone	2.83	2.93

Numărul mediu de persoane în gospodăriile din România

3. OBIECTIVELE SPECIFICE SECTORULUI SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

3.1. Serviciul de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate

Serviciul public de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate este reglementat prin **Legea nr 241/2006** care înlocuiește Ordonanța Guvernului nr. 32/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 634/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Cerințele directivelor europene specifice acestui domeniu sunt transpuse în totalitate în legislația românească prin **Legea nr. 458/2002** privind calitatea apei potabile, cu modificările și completările ulterioare, respectiv **HG nr.188/2002** pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate, cu modificările și completările ulterioare, actualizată de **HG nr.352/2005**.

În conformitate cu angajamentele asumate de Guvernul României prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, au fost aprobate Planurile de implementare a **Directivei 98/83/CE** privind calitatea apei destinate consumului uman, respectiv a **Directivei 91/271/CEE** privind epurarea apelor uzate orășenești.

Ministerul Internelor și Reformei Administrative a elaborat legislația primară privind organizarea și funcționarea serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate care stabilește responsabilitățile autorităților administrației publice centrale și locale, ale operatorilor și ale utilizatorilor serviciului de alimentare cu apă și de canalizare cu privire la înființarea, organizarea, conducerea, gestionarea, monitorizarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice furnizate/prestate utilizatorilor, respectiv la funcționarea, exploatarea, întreținerea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

De asemenea, legislația secundară și terțiară subsecventă adoptată de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală - A.N.R.S.C, după înființarea acesteia în anul 2002, definește indicatorii de performanță și parametrii de calitate ai fiecărui tip de serviciu pe care operatorii trebuie să îi respecte pentru a putea fi licențiați.

Evaluarea operatorilor serviciilor comunitare de utilități publice în vederea

licențierii a început în cursul anului 2003 și include și condiționalități privind planurile de conformare la prevederile legale prin care sunt transpuse prevederile directivelor U.E.

Obiectivul conformării cu acquis-ul comunitar privind calitatea apei potabile este de a proteja sănătatea oamenilor de efectele adverse ale contaminării apei destinate consumului uman și de a asigura că apa destinată consumului uman este potabilă și curată. Obiectivul conformării cu legislația privind epurarea apelor uzate orășenești este de a proteja mediul înconjurător de efectele adverse ale descărcărilor în receptorii naturali a apei uzate colectate de pe teritoriul localităților și a apei uzate provenite din anumite sectoare industriale, în special din industria alimentară.

Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile, ținând seama de cerințele planurilor de conformare, pentru realizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate orășenești și pentru asigurarea condițiilor pentru ca serviciul public de alimentare cu apă și canalizare să se conformeze la prevederile legale prin care sunt transpuse directivele U.E.

Operatorii au responsabilitatea privind conformarea cu prevederile de calitate ale apei potabile furnizate, respectiv a apelor epurate evacuate în receptorii naturali, monitorizarea, informarea consumatorilor, a autorității de sănătate publică și a autorităților administrației publice locale.

Având în vedere efortul investițional pe care îl presupune conformarea cu cerințele acquisului comunitar din domeniul serviciului de alimentare cu apă, canalizare și epurarea apelor uzate, sunt necesare măsuri energice și coerente, precum și coordonarea eforturilor și acțiunilor tuturor părților implicate, care să valorifice perioadele de tranziție obținute în cadrul procesului de negociere.

Planurile de implementare adoptate la nivel local vor ține seama de termenele prevăzute în planurile de implementare și de termenele stabilite cu Autoritățile de management responsabile și acceptate de Uniunea Europeană.

O atenție deosebită se va acorda dezvoltării infrastructurii pentru apă uzată, avându-se în vedere termenele de conformare obținute în procesul de negociere a Tratatului de Aderare – până în 2015, pentru aglomerările urbane cu peste 10.000 l.e. va deveni obligatorie treapta terțiară de epurare pentru stațiile de epurare, iar până în 2018, pentru aglomerări între 2000 și 10.000 l.e. va fi termenul de conformare pentru colectarea, descărcarea și epurarea apelor uzate.

3.1.1. Analiza situației existente în județul Iași privind infrastructura de apă

Toate cele 5 orașe și 47 din cele 93 de comune dispun de sisteme de alimentare cu apă.

Sistemele din mediul urban și 6 sisteme din mediul rural sunt preponderent vechi, în timp ce celelalte sisteme au fost construite în ultimii ani.

Principalele surse de alimentare cu apă sunt sursa Timișești (apă subterană și râul Moldova) localizată în județul Neamț și râul Prut pentru

sistemul principal de alimentare Iași, incluzând municipiul Iași, Târgu Frumos și Podu Iloaiei, frontul de captare Moțca pentru sistemul de la Pașcani și Lacul Pârcovaci pentru orașul Hârlău.

Există un număr de 8 Uzine de Tratare a Apei (UTA) în operare, UTA Moldova și Chirița alimentând sistemul de alimentare cu apă din Iași, inclusiv orasele Târgu Frumos și Podu Iloaiei, UTA Hârlău alimentează sistemul din Hârlău, în timp ce celelalte Uzine de Tratare a Apei alimentează sistemele din Belcești, Gorban, Țibănești, Victoria și Vlădeni.

Lungimea totală a rețelei existente este de aproximativ 1.200 km, 54 % regăsindu-se în mediul urban. Rata medie de branșare este de 46 %, 372.000 din cei 814.000 de locuitori fiind conectați la sisteme de alimentare cu apă.

Problemele generale sunt gestionate, situația curentă a sistemelor de alimentare cu apă este listată iar proiectele în derulare sunt evaluate. Sunt realizate două mari proiecte ISPA pentru orasele Iași și Pașcani. În timp ce proiectul de la Iași se află în faza unei finalizări de succes, componente importante ale proiectului de la Pașcani (aducțiunea principală de la frontul de captare apă subterană Moțca) sunt întrerupte sau întârziate. A fost evaluată performanța operațională curentă a captărilor de apă, a uzinelor de tratare a apei, aducțiunilor de apă, rezervoarelor, stațiilor de pompare și rețelelor de distribuție, fiind totodată propuse măsuri pentru îmbunătățirea situației în vederea creării de sisteme adecvate de alimentare cu apă.

Toate orașele dispun predominant de rețele vechi de distribuție, cu pierderi însemnate, ajungând la aproximativ 50 % din producție. Rețelele noi, construite în ultimii ani, se prezintă în general în condiții bune.

Există sisteme lungi de transport al apei între sursa Timișești, sursa Prut și orașul Iași, care, de asemenea, oferă alimentare pentru orașe și comune aflate de-a lungul rutelor aducțiunilor.

Un număr de 72 din 93 de comune prezintă niveluri de azotat peste limitele legale în puțurile publice. Pentru conformarea la reglementările privind alimentarea cu apă, toate acestea trebuie să dispună de sisteme adecvate de alimentare cu apă până în 2015.

Principalul furnizor și operator al județului este APA VITAL S.A. (fostă APAVITAL IASI), care prestează servicii de alimentare cu apă și canalizare pentru municipiul Iași, 3 orașe și 29 de comune, cât și localități din județul Neamț. În municipiul Pașcani, operatorul este D.A.C. Pașcani.

3.1.2. Colectarea și tratarea apelor uzate

Pentru sistemul de canalizare și epurare din județul Iași au putut fi identificate următoarele probleme:

1. Debitul influent în facilitățile de epurare și concentrațiile scăzute de poluanți degradabili indică nivelul ridicat spre foarte ridicat al infiltrărilor de apă în rețelele de canalizare din orașele analizate;

2. Nu este neobișnuită prezența de secțiuni de conductă deteriorate (beton sfărâmat, secțiuni colmatate, conducte de beton prin care au pătruns rădăcini de arbori etc.);

3. Rata insuficientă de branșare la rețelele de canalizare induce riscuri importante de sănătate publică în cele mai multe orașe, în special în zonele în care populația este alimentată din rețeaua de alimentare cu apă;

4. Apa uzată este parțial deversată direct în cursuri de apă de suprafață prin ocolirea facilităților de epurare existente.

În județul Iași există în total 589,7 km de rețea de canalizare. O valoare de 1,2 milioane P.E. deja beneficiază de conectare la facilități de colectare, ceea ce echivalează cu o rată a racordării de 73 %. Această valoare ridicată este datorată stației de epurare de mari dimensiuni existentă în orașul Iași, cu o valoare de 1.15 milioane P.E. conectați.

Gradul de racordare la canalizare raportat la populația la nivel de județ este de 37 %.

Cea mai mare parte a rețelelor sunt mai vechi de 40 de ani și se află în stare precară, iar din experiență o rată a infiltrărilor de 30 % poate fi considerată drept normală. Vor fi realizate investigații suplimentare în etapa de fezabilitate.

Următoarele orașe dispun de facilități de tratare a apelor uzate:

Localitate	Stație Epurare	În operare
Pașcani	Secundar	Da
Țibănești	Secundar	Da
Podu Iloaiei	Secundar	Da
Tg. Frumos	Secundar	Da
Hârlău	Secundar	Da
Hălăucești	Secundar	Da
Vlădeni	Secundar	Da
Răducăneni	Secundar	Da
Belcești	Secundar	Da
Municipiul Iași	Secundar	Da

Sursa: Master plan județul Iași

Unele comune au soluții individuale pentru blocuri, precum fose septice sau sisteme de epurare monobloc. Numărul exact al acestora nu este cunoscut, datorită amploarei cu care s-au dezvoltat construcțiile de locuințe individuale.

3.1.3. Apă Uzată Industrială

Pe durata întregii campanii de culegere de date s-a pregătit o bază de date cu accent special pe apele uzate industriale și pe companiile care deversează apă uzată în județul Iași.

Un număr de 12 din 39 de unități industriale din județul Iași deversează direct în râuri (Râul Bahlui și Râul Nicolina). Cele mai multe dintre acestea dispun cel puțin de facilități de tratare mecanică în timp ce altele dispun și de capacități de epurare biologică.

a) Investigațiile din anul 2007 au demonstrat că în aproape toate puțurile publice individuale calitatea este inadecvată.

b) Pierderi mari de apă în structurile învechite existente, în special în orașe (pierderile se ridică la aproximativ 50 % din producție)

c) Structuri supradimensionate (situația valabilă și pentru cele mai multe proiecte ISPA din prezent)

d) Calitate precară a construcțiilor (în special structuri construite înainte de anul 2000)

e) Nu sunt disponibile tabele complete de analize în conformitate cu Directiva Europeană 98/83 CE (Calitatea apei destinate consumului uman)

f) Existența unui număr redus de laboratoare acreditate pentru astfel de analize

g) Cunoștințe precare privind situația hidrogeologică a surselor de apă existente și posibile

h) Zone de protecție insuficiente

i) Întreținere precară

j) Operare manuală

k) Macro-suportabilitate (în special în zonele rurale)

l) Spargere conducte cu ocazia refacerii drumurilor

m) Conducte din azbociment în multe tronsoane de rețea

n) Pericol pentru sursele de apă de suprafață:

Râul Prut: o mare parte a bazinului se găsește în statul vecin Moldova, ceea ce face ca măsurile de protecție să fie dificile, dacă nu chiar imposibile.

Râul Moldova și altele: risc mare de poluare ca urmare a bazinului extins (întregul areal localizat în România)

o) Sisteme de transport a apei lungi și costisitoare (aducțiunea Timișești: 100 km!)

p) Calitate precară a apei subterane în multe zone (soluri contaminate cu nutrienți + pesticide).

Cele mai severe probleme la nivelul colectării-epurării apelor uzate la nivel de județ sunt:

a) Vizitele în teren au demonstrat că aproape nici una dintre stațiile de epurare inspectate în 2007 nu reușește să atingă standardele de deversare pentru efluenți în zone sensibile în conformitate cu Directiva CE 91/271/EEC.

b) Există stații de epurare în municipii și orașe și în unele zone rurale.

c) În cele mai multe cazuri, starea structurilor stațiilor de epurare este precară, cu excepția facilităților care au fost recent reabilitate sau sunt în curs de reabilitare.

d) Echipamentele mecanice și electrice din stațiile de epurare sunt preponderent foarte vechi și în stare precară.

e) Pe de altă parte, cele mai multe stații de epurare, în special cele mici, sunt subîncărcate, cu efecte negative asupra randamentului acestor facilități.

f) Operarea și întreținerea stațiilor este inadecvată preponderent ca urmare a lipsei de cunoștințe și experiență a personalului. Aceasta duce la un randament scăzut al acestor facilități.

g) Nici una dintre stațiile vechi nu dispune de un sistem SCADA pentru controlarea operării stației. Stațiile sunt operate preponderent manual.

h) Rețelele de canalizare vechi se află în stare precară. Situația duce la rate mari ale infiltrărilor, concentrații scăzute ale încărcărilor poluante și eficiențe de tratare scăzute ale stațiilor de epurare.

i) Nu este disponibilă o rețea de canalizare la nivelul întregii zone, nici măcar în municipii și orașe.

În tabelul următor sunt prezentate costurile de investiție pentru aglomerări și fazele aferente în județul Iasi.

Toate costurile sunt exprimate în mii EURO, cu costuri raportate la anul 2008 :

	Costuri totale	Faza 1	Faza a -2 a	Fazele urmatoare	Sursa de finantare	
		2007-20015	2016-2018	2019-2037	Fond coeziune	Altele
Aglomerarea Iasi						
Alimentare cu apă	207.354	59.596	20.780	127.278	18.390	188.964
Apa uzată	108.368	62.541	2.282	43.545	37717	70.651
Aglomerarea Pașcani						
Alimentare cu apă	18.125	3.900	3.000	11.225	3.900	14.225
Apa uzată	10.955	4.882	369	5.704	4.882	6.072
Aglomerarea Hârlau						
Alimentare cu apă	35.612	31.423	1.300	2.889	5.960	29.652
Apa uzată	49.546	44.568	249	4.729	21.116	28.430
Aglomerarea Târgu Frumos						
Alimentare cu apă	6.050	4.060	300	1.690	2.380	3.670
Apa uzată	7.100	4.867	8	2.225	4.867	2.233
Aglomerarea Podu Iloaiei						
Alimentare cu apă	4.903	2.703	0	2.200	2.703	2.200
Apa uzată	8.748	6.624	104	2.020	6.624	2.124
Aglomerarea Belcești						
Alimentare cu apă	6.750	6.420	0	330	0	6.750
Apa uzată	11.361	168	9.737	1.457	0	11.361
Aglomerarea Răducăneni						
Alimentare cu apă	1.820	250	1.200	370	0	1.820
Apa uzată	7.535	151	5.942	1.443	0	7.535
Aglomerarea Hălăucești						
Alimentare cu apă	570		290	280	0	570
Apa uzată	8.211	136	6.554	1.521	0	8.211
Aglomerarea Dumbrăvița						
Alimentare cu apă	6.052	5.180	200	672	0	6.052
Apa uzată	9.040	0	8.304	736	0	9.040
Aglomerarea Gâștești						
Alimentare cu apă	3.735	2.183		1.552	0	3.735
Apa uzată	7.590		6.539	1.051	0	7.590
Aglomerarea Tătăruși						
Alimentare cu apă	4.487	4.487			0	4.487
Apa uzată	8.333	0	7.738	595	0	8.333

Aglomerarea Focuri						
Alimentare cu apă	780	200		580	0	780
Apa uzată	5.706	0	5.152	554	0	5.706
Aglomerarea Mironeasa						
Alimentare cu apă	3.160	2.310		850	0	3.160
Apa uzată	7.041	0	6.175	866	0	7.041
Aglomerarea Todirești						
Alimentare cu apă	1.510		200	1.310	0	1.510
Apa uzată	5.032	0	4.461	571	0	5.032
Aglomerarea Cristești						
Alimentare cu apă	3.116	3.116			0	3.116
Apa uzată	3.859	0	3.859	0	0	3.859
Aglomerarea Butea						
Alimentare cu apă	350	50	4	296	0	350
Apa uzată	6.154	0	5.304	850	0	6.154
Aglomerarea Valea Lupului						
Alimentare cu apă	440	100	280	60	0	440
Apa uzată	69	0	0	69	0	69
Aglomerarea Moțca						
Alimentare cu apă	660	0	320	340	0	660
Apa uzată	5.390	0	4.476	915	0	5.390
Aglomerarea Lețcani						
Alimentare cu apă	760		100	660	0	760
Apa uzată	3.949	0	3.436	513	0	3.949
Aglomerarea Miroslavești						
Alimentare cu apă	1.740	550	0	1.190	0	1.740
Apa uzată	9.096	0	8.261	835	0	9.096
Aglomerarea Cristești						
Alimentare cu apă	2.271	2.211	0	60	0	2.271
Apa uzată	3.346	0	2.837	509	0	3.346
Aglomerarea Dumești						
Alimentare cu apă	4.480	4.480			0	4.480
Apa uzată	4.997	0	4.548	449	0	4.997
Aglomerarea Voinești						
Alimentare cu apă	3.537		3.537		0	3.537
Apa uzată	4.715	0	4.234	481	0	4.715
Aglomerarea Erbiceni						
Alimentare cu apă	4.062	4.062			0	4.062
Apa uzată	3.748	0	3.748	0	0	3.748
Aglomerarea Victoria						
Alimentare cu apă	1.120	1.070		50	0	1.120
Apa uzată	4.617	0	4.594	23	0	4.617
Aglomerarea Coarnele Caprei						
Alimentare cu apă	770	270		500	0	770
Apa uzată	5.882	0	5.386	436	0	5.822
Aglomerarea Mogoșești						
Alimentare cu apă	6.814	6.814			0	6.814
Apa uzată	4.827	0	4.389	437	0	4.827
Aglomerarea Sirețel						
Alimentare cu apă	954	854		100	0	954
Apa uzată	5.491	0	5.069	422	0	5.491
Aglomerarea Prisăcani						
Alimentare cu apă	910			910	0	910
Apa uzată	6.594	0	6.199	396	0	6.594
Aglomerarea Bosteni						

Alimentare cu apă	3.358			3.358	0	3.358
Apa uzată	2.934	0	2.934	0	0	2.934
Aglomerarea Popești						
Alimentare cu apă	3.496	3.496			0	3.496
Apa uzată	6.048	0	5.617	432	0	6.048
Aglomerarea Glodeni Gândului						
Alimentare cu apă	2.075	195		1.880	0	2.075
Apa uzată	1.759	0	1.759	0	0	1.759
Aglomerarea Oțeleni						
Alimentare cu apă	660		300	360	0	660
Apa uzată	4.329	0	3.806	523	0	4.329
Aglomerarea Popricani						
Alimentare cu apă	12.211	11887		324	0	12.211
Apa uzată	3.066	0	2.673	393	0	3.066
Aglomerarea Dobrovăț						
Alimentare cu apă	4.055	3.147	500	408	0	4.055
Apa uzată	5.739	0	5.352	387	0	5.739
Aglomerarea Comarna						
Alimentare cu apă	2.313	1.768	250	295	0	2.313
Apa uzată	4.599	0	4.222	377	0	4.599
Aglomerarea Bivolari						
Alimentare cu apă	730	250		480	0	730
Apa uzată	3.492	0	3.116	376	0	3.492
Aglomerarea Garbești						
Alimentare cu apă	670	670			0	670
Apa uzată	3.895	0	3.396	499	0	3.895
Aglomerarea Muncelul de Sus						
Alimentare cu apă	545	300		245	0	545
Apa uzată	3.411	0	3.411	0	0	3.411
Aglomerarea Vânători						
Alimentare cu apă	1.751	1.410		341	0	1.751
Apa uzată	2.748	0	2.417	330	0	2.748
Aglomerarea Heci						
Alimentare cu apă	2.590		2.590		0	2.590
Apa uzată	3.959	0	3.604	355	0	3.959
Aglomerarea Prigoreni						
Alimentare cu apă	150	150		0	0	150
Apa uzată	1.360	0	1.337	23	0	1.360
Aglomerarea Cozmești						
Alimentare cu apă	2.372	2.372			0	2.372
Apa uzată	4.232	0	3.684	548	0	4.232
Aglomerarea Tibanеști						
Alimentare cu apă	432	163		272	0	435
Apa uzată	5.484	203	3.881	1.400	0	5.484
Aglomerarea Golăești						
Alimentare cu apă	1.230	1.060		170	0	1.230
Apa uzată	5.946	0	5.158	788	0	5.946
Aglomerarea Gropnița						
Alimentare cu apă	305	100		205	0	305
Apa uzată	3.680	0	3.360	319	0	3.680
Aglomerarea Iugani						
Alimentare cu apă	1.850	1.538	100	212	0	1.850
Apa uzată	2.558	0	2.215	343	0	2.558
Aglomerarea Fântânele						
Alimentare cu apă	2.491	2.030	250	211	0	2.491

Apa uzată	4.161	0	3.818	343	0	4.161
Aglomerarea Alexandru I. Cuza						
Alimentare cu apă	4.360	3.920		440	0	4.360
Apa uzată	4.194	0	3.881	313	0	4.194
Aglomerarea Slobozia						
Alimentare cu apă	2.108		2.108		0	2.108
Apa uzată	2.814		2.410	404	0	2.814
Aglomerarea Iazul Nou						
Alimentare cu apă	535	200		335	0	535
Apa uzată	4.856	0	4.310	546	0	4.856
Aglomerarea Ciohorani						
Alimentare cu apă	1.090		1.090		0	1.090
Apa uzată	2.8880	0	2.888	0	0	2.888
Aglomerarea Valea Seacă						
Alimentare cu apă	2.007	2.007				2.007
Apa uzată	1.641	0	1.641	0	0	1.641
Alte zone						
Alimentare cu apă	210.287	51.980	14.434	43.874	0	210.287
Apa uzată	366.760	0	9.846	356.914	0	366.760
TOTAL GENERAL	1.380.359	458.772	273.823	647.766	108.539	1.271.820

Cu o populație de aproximativ 814.000 persoane în anul 2007, proiectele din Faza 1 ce acoperă un total de 444.000 de persoane conectate la un sistem centralizat de canalizare duc la o rată de conectare de 55 % (la nivel de județ). Investițiile pentru apă uzată necesare pentru proiectele din Faza 1 se ridică la 185 milioane Euro.

Tabelul următor prezintă numărul de persoane conectate după investițiile din Faza 1. Motivul pentru rata de conectare relativ redusă după Faza 1 este că numai 437.600 de persoane locuiesc în aglomerări identificate pentru Faza 1. Chiar și cu o rată de acoperire de 100 % se poate ajunge doar la o rată de conectare de 54 %.

Aglomerare	Populație (persoane)	Rata conectare după Faza 1 (%)	Populație conectată după Faza 1 (persoane)
Investiții Faza 1			
Iasi	343.877	94	323.000
Pașcani	36.144	98	35.000
Hârlău	33.810	90	30.000
Târgu Frumos	15.412	98	15.000
Podul Iloaiei	8.574	98	8.400
Populație conectată după investițiile din Faza 1			411.400
Populație conectată existentă			32.600
Populație conectată după Faza 1			444.000

Tabel : Număr persoane conectate după investițiile din Faza 1

Pentru anul 2015, POS MEDIU stabilește ca obiectiv-țintă atingerea unei rate de conectare de 70 % (570.000 persoane) la un sistem centralizat de canalizare. Pentru atingerea acestui obiectiv este nevoie de conectarea suplimentară la sistem a 127.000 de persoane.

Lungimea totală a rețelei de canalizare care trebuie reabilitată este de 75 km, care se adaugă lungimii totale a extinderilor / rețelelor nou construite, care însumează 1.900 km.

Până în 2037 un număr de 6 stații de epurare trebuie reabilitate, una trebuie complet înlocuită și alte 62 de noi stații de epurare trebuie construite. A fost realizată o ierarhizare independentă a alimentării cu apă a zonelor de alimentare și comunelor, folosind următoarele criterii:

1. Conformare: zonele sau comunele cu probleme de conformare cunoscute au fost ierarhizate superior decât altele

2. Numărul de persoane ce pot fi conectate: acest al doilea criteriu numeric (prezentat în procente din totalul locuitorilor) a fost folosit pentru a determina secvențialitatea zonelor / comunelor de același tip (Criteriul 1).

Datele de conformare pentru alimentare cu apă cuprinse în Tratatul de aderare pentru aglomerări mai mici de 10.000 de locuitori sunt anul 2010 pentru parametrul de calitate a apei oxidare și respectiv 2015 pentru nitrați. În ceea ce privește oxidarea, pot fi adoptate măsuri operaționale (de exemplu clorinare locală, limitată de reacții haloforme), în timp ce pentru problema nitraților măsurile sunt mai dificile. În cazul unor poluări mari cu nitrați se obișnuiește să se pună la dispoziție surse alternative, ale căror costuri depind de distanța față de zona de alimentare. Sunt recomandate măsuri în paralel de sanitarizare, însă în funcție de gradul de poluare astfel de măsuri pot dura o perioadă însemnată (anii sau chiar decenii).

Ca urmare a faptului că aproape toate comunele rurale au probleme de calitate a apei, data țintă de conformare din 2015 pentru conformarea privind nitrații va face necesar ca aproape toate investițiile din domeniul alimentării cu apă pentru întregul județ (care au fost planificate pentru o perioadă de 30 de ani) să fie necesar a fi realizate până în 2015. Trebuie depuse eforturi susținute pentru atingerea criteriilor de conformare cuprinse în Tratatul de aderare în ceea ce privește alimentările cu apă.

Tabelul următor face o prezentare generală a strategiei generale recomandate:

An	Măsură
2008 - 2009	Constituirea operatorilor regionali
2008 -	Continuarea de măsuri pentru monitorizarea și menținerea calității surselor de apă centralizate: analize de apă, monitorizarea cantităților și nivelurilor apelor subterane, implementarea de zone de protecție sanitară suficiente bazate pe investigații hidrogeologice
2008 - 2015	Reabilitare facilități de alimentare cu apă și rețele învechite (inclusiv conducte din azbociment) în Faza 1 a aglomerărilor pentru apă uzată (=5 comune urbane și

	Împrejurimi, proiecte prioritare integrate) și creștere a ratei lor de conectare, reducere pierderi de apă
2010	Realizarea sau extindere alimentare cu apă la cât mai multe posibil din cele 22 de comune rurale care se confruntă cu nivelurilor cunoscute ale oxidării și nitraților peste limitele admise (niveluri prevăzute de tratatul de aderare!)
2010 - 2015	Realizare sau extindere alimentare cu apă la cât mai multe posibil din cele 50 comune rurale suplimentare cu puțuri publice care au niveluri ale nitraților peste limitele admise (niveluri prevăzute de tratatul de aderare!)
2010 - 2012	Reabilitare sistem de canalizare în aglomerări cu peste 10.000 locuitori pentru a reduce infiltrările
2010 - 2015	În cazul atingerii criteriului POS de 70% în 2015: creștere rată de conectare la sistemele de apă pentru cele 30 de aglomerări apă uzată pentru care este nevoie să se atingă o rată de conectare de 70 %.
2010 - 2015	În cazul atingerii criteriului POS de 70% în 2015: creștere rată de conectare la sistemele de apă pentru cele 30 de aglomerări apă uzată pentru care este nevoie să se atingă o rată de conectare de 70 %.
2010 - 2015	Extindere sisteme de canalizare în aglomerări cu peste 10.000 locuitori
2010 - 2015	Construire stații de epurare pentru aglomerări cu peste 10.000 locuitori
2015 - 2018	Construire stații de epurare pentru aglomerări între 2.000 și 10.000 locuitori
2016 - 2037	Realizarea conectare la sisteme de alimentare cu apă pentru toate comunele
2016 - 2028	Continuare proces de reducere a pierderilor la 25 % prin continuarea lucrărilor de reabilitare și prin introducerea Sistemelor Active de Control al Pierderilor
2018 - 2037	Realizare facilități de apă uzată pentru aglomerări cu mai puțin de 2.000 locuitori.

Tabel Strategie generală

3.1.5.2 Strategia detaliată

Zone de alimentare cu apă

În următoarele capitole, sunt descrise măsurile planificate pentru realizarea unui sistem complet de alimentare cu apă.

3.1.2.1.1 Sistemul principal Iași

Sistemul principal Iași cuprinde toate părțile județului care sunt sau vor fi alimentate din sistemele Timișești și Prut, având o calitate suficientă a apei.

Sistemul a fost împărțit în 11 Sub-zone, care sunt descrise în capitolele următoare.

3.1.2.1.2. Municipiul Iași și împrejurimi

Zona constă în Municipiul Iași, 5 comune complete din împrejurimi și 2 comune cu zone încorporate și alimentate din sistemele Timișești și Prut având o calitate suficientă a apei. În Municipiul Iași, investițiile principale sunt necesare pentru menținerea în bună stare a captărilor de apă subterană și de suprafață existente, uzinelor de tratare a apei Moldova și Chirița, aducțiunilor de apă, rezervoarelor și stațiilor de pompare. Cea mai mare parte a rețelei lungi necesită lucrări de reabilitare, fiind nevoie și de unele lucrări de extindere. Costurile rețelelor sunt distribuite pe întreaga perioadă a Master Planului. Aproximativ un sfert din costurile principale pentru apă sunt propuse să fie realizate în Faza 1 (anul 2010), ca și părți ale costurilor pentru rezervoare și stații de pompare (anul 2011) și ale sistemului de captare a apei (anul 2014). O altă parte a costurilor pentru rezervoare și stații de pompare este propusă pentru Faza a 2-a (anul 2018) ca și o parte a costurilor pentru uzina de tratare a apei. Celelalte costuri sunt alocate pe durata mai multor ani ai Fazei a 3-a.

În comunele Aroneanu, Holboca, Tomești și Ungheni, un număr de localități sunt conectate la sistemul Municipiului Iași. Acestea necesită lucrări de întreținere pentru facilitățile principale și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case.

Localitățile comunelor care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite stații de pompare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În Aroneanu, aproximativ două treimi din costurile totale de investiție sunt propuse pentru anul 2014 (Faza 1); cealaltă treime este alocată mai multor ani din Faza a 3-a.

Cea mai mare parte a costurilor din Holboca sunt propuse în anii 2011 și 2012 (Faza 1). Restul este distribuit pe durata mai multor ani din Faza a 3-a.

În Tomești, costurile pentru uzina de tratare a apei, stația de pompare și rezervoarelor cât și o parte a costurilor pentru rețea sunt propuse pentru anul 2021 (Faza a 3-a). Celelalte părți ale costurilor pentru rețea sunt alocate pentru ultimul an al Fazei 1 (anul 2015) și pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a. În Ungheni, costurile principale sunt propuse pentru anul 2020 (Faza a 3-a), celelalte costuri sunt alocate pentru unii ani din Faza a 3-a. O mică parte din costurile pentru rețea sunt planificate în anul 2014 (Faza 1).

Comunele Bârnova Valea-Lupului și Miroslava (localitatea Valea Adâncă) dispun de sisteme complet noi, urmând să fie realizate lucrări de menținere în bună stare, în timp ce unele rețele și branșamente trebuie extinse. Alte localități ale comunei Miroslava, precum Miroslava și Balciu vor fi conectate la Iași.

În Bârnova, costurile pentru rețea sunt alocate pentru mai mulți ani din toate fazele. Costurile pentru refacerea stației de pompare și a echipamentelor de clorinare sunt propuse pentru anul 2022 (Faza a 3-a). În Valea-Lupului, costurile pentru rețea sunt alocate pentru unii ani din Faza 1 și Faza a 3-a.

Costurile pentru refacerea echipamentelor de clorinare sunt propuse pentru anul 2026 (Faza a 3-a). În comuna Ciurea, localitatea Lunca Cetățuiei are un sistem nou. Trebuie realizate lucrări de mentenanță în bună stare și unele extinderi de rețele, precum și realizarea de branșamente la case. Echipamentele de clorinare trebuie schimbate. Mica localitate Hlincea va fi conectată la Lunca Cetățuiei printr-o stație de pompare de mici dimensiuni.

Cea mai mare parte a costurilor din Ciurea sunt propuse pentru anul 2011 (Faza 1). Alte costuri pentru rețea sunt propuse pentru ultimul an al Fazei a 2-a (anul 2018) și în 2023 (Faza a 3-a). Costurile pentru echipamentele de clorinare sunt alocate pentru anul 2021 (Faza a 3-a).

Comunele Bârnova, Holboca și Tomești au probleme de oxidare și nitrați în puțurile publice care nu merită rețele, comunele Aroneanu, Ciurea și Valea-Lupului au probleme cu nivelurile nitraților, în timp ce pentru comuna Ungheni nu sunt date disponibile. În viitor, toate aceste comune nu vor mai avea nevoie de puțuri, ci se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.3. Butea – Costești

Zona constă din orașul Târgu Frumos și 3 comune complete și 1 comună cu părți încorporate, și este sau va fi alimentată din aducțiunea Timișești având o calitate suficientă a apei.

În Târgu Frumos sunt necesare investiții pentru mentenanța în bună stare a stației de clorinare, rezervorului și stației de pompare existente. Cea mai mare parte a rețelei învechite necesită reabilitare, fiind nevoie și de unele lucrări de extindere. Cele mai multe dintre aceste costuri sunt propuse în anii 2012 și 2013 (Faza 1). Alte costuri privind rețeaua sunt alocate pentru unii ani din Faza a 2-a și Faza a 3-a. Părți ale costurilor pentru refacerea rezervoarelor și stațiilor de pompare cât și pentru înlocuirea echipamentelor de clorinare sunt alocate pentru anul 2027 (Faza a 3-a).

În comunele Butea, Strunga și Ion Neculce, unele localități sunt conectate la aducțiunea Timișești. Acestea necesită lucrări de mentenanță în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. Localitățile comunei care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite stații de pompare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În Butea, cea mai mare parte a costurilor pentru rețea și toate costurile principale pentru alimentarea cu apă sunt propuse în primul an al Fazei a 2-a. Costurile pentru stația de pompare și stația de clorinare sunt alocate pentru anul 2023. Alte costuri pentru rețea sunt distribuite în Faza 1 și Faza a 3-a.

În Strunga, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în primul an al Fazei a 3-a, alte costuri pentru rețea fiind alocate pentru ultimul an al Fazei 1 și pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a.

În Ion Neculce, aproape jumătate din costuri sunt propuse în ultimul an al Fazei 1. În Faza a 3-a restul costurilor sunt alocate pentru mai mulți ani.

În comuna Costești, ambele localități nu dispun de un sistem existent. Acestea vor fi conectate la aducțiunea Timișești prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite o stație de pompare, un rezervor, rețele și branșamente la case. Toate costurile sunt propuse pentru ultimul an al Fazei 1 (anul 2015).

Comunele Costești și Ion Neculce au probleme cu nivelurile nitratilor în puțurile publice care nu meritesc rețele. Pentru comunele Butea și Strunga, nu sunt disponibile date. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.4. Bălțați – Lețcani

Zona constă din orașul Podu Iloaiei și 5 comune complete și este sau va fi alimentată din aducțiunea Timișești având o calitate suficientă a apei.

În Podu Iloaiei, sunt necesare investiții pentru menținerea în bună stare a stației de clorinare, rezervorului și stației de pompare existente. Cele mai multe tronsoane ale rețelei învechite necesită reabilitare, fiind nevoie și de realizarea de extinderi, inclusiv branșamente la localități care nu sunt alimentate cu apă.

O mare parte a acestor costuri este propusă în anii 2010 și 2011 (ambii ani fiind din Faza 1) și o altă parte importantă în primul an al Fazei a 3-a (anul 2019). Celelalte costuri sunt alocate pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a.

În comuna Bălțați, unele localități sunt conectate la aducțiunea Timișești. Acestea necesită lucrări de menținere în bună stare pentru clorinare și stațiile de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. Localitățile comunei care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite stații de pompare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În Bălțați, toate costurile pentru aducțiunile de apă și două treimi din costurile pentru rețea sunt propuse în ultimul an al Fazei 1 (anul 2015). Celelalte costuri sunt alocate pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a. Costurile pentru stațiile de pompare și echipamentele de clorinare sunt propuse pentru anul 2024 (Faza a 3-a).

Comuna Lețcani are un sistem complet nou, construit în 2004. Trebuie derulate lucrări de menținere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și totodată trebuie realizate lucrări de extindere a rețelelor și realizare de branșamente la case.

În Lețcani, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse pentru anul 2024, alte costuri privind rețeaua sunt alocate pentru anii 2016 (Faza a 2-a), 2031 și 2037 (ambii în Faza a 3-a). Comunele Dumești și Erbiceni nu au sisteme de alimentare cu apă. Acestea vor fi conectate la aducțiunea Timișești prin conducte principale de alimentare.

Vor fi construite stații de pompare, rezervoare, rețele și branșamente la case. În aceste comune toate costurile sunt propuse pentru anul 2014 (Faza 1). Comunele Dumești și Erbiceni au probleme de oxidare și nitrați în puțurile publice care nu meritesc rețele. Comunele Bălțați și Lețcani au probleme cu

nivelurile nitratilor. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.5. Hârlău - Cotnari

Zona constă din orașul Hârlău, 3 comune complete și 1 comună cu părți încorporate și este alimentată cu apă de suprafață tratată provenind din lacul Pârcovaci și apă subterană de la frontul de captare Deleni. Viitoarea alimentare cu apă se va realiza prin intermediul unei conducte de transport de la aducțiunea principală Timișești, ca urmare a problemelor de calitate a apei (turbiditate) existente în cazul sursei existente Pârcovaci.

Costurile comune în această zonă cuprind realizarea unei aducțiuni de transport.

În Hârlău, sunt necesare investiții suplimentare pentru reabilitarea stațiilor de clorinare, a rezervoarelor și stațiilor de pompare. Cea mai mare parte a rețelei învechite necesită reabilitare, fiind nevoie și de unele lucrări de extindere inclusiv conectarea localităților care nu beneficiază de alimentare.

În comunele Ceplenița, Cotnari și Scobinți, unele localități sunt conectate la sistemul Hârlău. Acestea necesită lucrări de menținere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. Localitățile comunei care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite stații de pompare, rezervoare, rețele și branșamente la case. Unele localități ale comunei Cotnari sunt parte a zonei "Sistemul Pașcani" și sunt alimentate din acest sistem.

Comuna Deleni dispune de un sistem existent alimentat dintr-un front de captare apă subterană. Trebuie realizate lucrări de menținere în bună stare a frontului de captare a apei subterane, a stației de clorinare și stațiilor de pompare precum și lucrări de extindere a rețelelor și realizarea de branșamente la case. Viitoarea alimentare cu apă va fi realizată din sistemul Hârlău.

În această zonă, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2012 și 2013. Doar o parte din costurile pentru rețea sunt alocate pentru mai mulți ani din Faza a 2-a și Faza a 3-a.

Comunele Ceplenița, Cotnari, Deleni și Scobinți au probleme cu nivelurile nitratilor în puțurile publice care nu deservește rețele. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.6. Mirosllovești – Răchiteni

Zona constă din 7 comune complete, 6 din ele fiind alimentate din aducțiunea Timișești având o calitate suficientă a apei. Comuna Stolniceni-Prăjescu va fi alimentată din surse locale.

În comunele Hălăucești, Mircești, Ciohorani, Mirosllovești, Mogoșești-Siret și Răchiteni, aproape toate localitățile sunt alimentate din aducțiunea Timișești. Acestea necesită lucrări de menținere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case.

Localitatea Iugani din Comuna Mircești, care nu dispune de sistem existent, va fi conectată la Mircești prin intermediul unei aducțiuni, rezervor și stație de pompare. Vor fi realizate rețele și branșamente la case.

În comuna Hălăucești, aproape jumătate din costuri sunt propuse pentru anul 2017 (Faza a 2-a), celelalte costuri (costuri rețea) fiind alocate pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a.

În comuna Mircești, cea mai mare parte a costurilor pentru rețele și costurile pentru stația de pompare și rezervor cât și pentru aducțiunile de apă sunt propuse pentru anul 2011 (Faza 1), iar costurile pentru captarea apei și clorinare cât și componente din costurile pentru rețea sunt propuse pentru anul 2017 (Faza a 2-a). Celelalte costuri pentru rețea sunt alocate pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a.

În comuna Ciohorăni, cea mai mare parte a costurilor este propusă în ultimul an al Fazei a 2-a (2018) cealaltă parte (costuri rețea) fiind alocată pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a.

În comuna Mirosllovești, cea mai mare parte a costurilor pentru stația de pompare și rezervor sunt propuse pentru anul 2013 (Faza 1) la fel ca și un sfert din costurile pentru rețea. Cea mai mare parte a costurilor sunt propuse pentru anul 2021, restul costurilor pentru rețea fiind alocate pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a.

În comunele Mogoșești-Siret și Răchiteni, o parte din costuri sunt propuse pentru anul 2021 (Faza a 3-a), cealaltă parte a costurilor (toate fiind costuri pentru rețea) fiind alocată pentru mai mulți ani din Faza 1 și Faza a 3-a.

Comuna Stolniceni-Prăjescu nu dispune de sistem existent. Alimentarea se va face din propriile surse locale. Vor fi construite instalații de clorinare și stații de pompare, rezervoare, rețele și branșamente la case. Cea mai mare parte a costurilor sunt propuse pentru anul 2011 (Faza 1), alte componente ale costurilor pentru rețele fiind alocate pentru mai mulți ani ai altor faze.

Comunele Hălăucești, Mircești, Mirosllovești și Mogoșești-Siret au probleme cu nivelurile nitratilor în puțurile publice care nu meritesc rețele.

Pentru comunele Ciohorăni, Răchiteni și Stolniceni-Prăjescu, nu sunt disponibile date. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.7. Regiunea de nord-est

Zona constă din 11 comune complete, 2 din ele fiind alimentate cu apă de suprafață tratată din Vlădeni, și 2 din surse locale.

Toate cele 11 comune vor fi alimentate dintr-un sistem comun conectat la sistemul municipiului Iași. Costurile comune în această zonă cuprind aducțiuni de transport, clorinare și stații de pompare.

Comunele Golăiești, Gropnița, Plugari, Șipote, Tigănași și Victoria dispun de sisteme nou construite sau sisteme care sunt în prezent în construcție. Acestea necesită lucrări de mentinere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. Localitățile comunelor care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la

sisteme vecine prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite stații de pompare și stații de clorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

Comunele Movileni, Popricani, Probota și Reditu nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi conectate la sistemul comun. Vor fi construite stații de pompare și stații de rechlorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În Vlădeni, sunt necesare investiții suplimentare pentru renovarea clorinării, rezervoarelor și stațiilor de pompare. Cele mai multe tronsoane ale rețelei învechite necesită reabilitare și trebuie realizate unele extinderi inclusiv conectări la localitățile nealimentate în prezent.

În această zonă, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2013 și 2014 (Faza 1), alte costuri pentru stațiile de clorinare și rețele fiind alocate pentru mai mulți ani din Faza a 3-a.

Comunele Șipote, Victoria, Popricani și Reditu au probleme de oxidare și nitrați în puțurile publice care nu merită rețele. Comunele Gropnița, Plugari, Probota, Vlădeni și Tigănași au probleme cu nivelurile nitraților. Pentru Comunele Golăiești și Movileni nu există date disponibile. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.8. Oțeleni – Popești

Zona constă din 5 comune complete, 3 din ele fiind alimentate din aducțiunea Timișești care are calitate suficientă a apei, 2 urmând să fie alimentate din aceeași aducțiune.

Comunele Brăești, Lungani și Oțeleni fie au sisteme existente fie sisteme în curs de construire. Acestea necesită lucrări de mentenanță în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. Localitățile comunei care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite stații de pompare și stații de clorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

Comunele Popești și Sinești nu au sisteme de alimentare cu apă. Acestea vor fi alimentate printr-o aducțiune comună și stații de pompare, cu conectare la aducțiunea Timișești. Vor fi construite stații de clorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În comuna Oțeleni, jumătate din costuri sunt propuse pentru anul 2024 (Faza a 3-a), celelalte costuri sunt alocate pentru primul an al Fazei a 2-a (anul 2016) și anul 2034 (Faza a 3-a). În celelalte comune, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în 2012 (Faza 1), celelalte costuri (costuri rețea) sunt alocate pentru mai mulți ani din celelalte faze.

Comunele Brăești, Lungani, Popești și Oțeleni au probleme de oxidare și nitrați în puțurile publice care nu merită rețele. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.9. Ciurea – Scheia

Zona constă din 5 comune complete și 1 comună cu părți încorporate și nu dispune de sisteme de alimentare cu apă.

Toate 6 comunele vor fi alimentate dintr-un sistem comun conectat la sistemul municipiului Iași în locația Lunca Cetățuiei. Costurile comune în această zonă cuprind aducțiunile de transport, clorinarea și stații de pompare.

Comunele Grajduri, Mogoșești, Scânteia, Scheia, Drăgușeni și 5 localități ale comunei Ciurea nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi conectate la sistemul comun. Vor fi construite stații de pompare și stații de rechlorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În toate comunele acestei zone, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2011 și 2012 (Faza 1); alte costuri privind rețeaua sunt alocate pentru anii 2017 (Faza a 2-a) și 2026 (Faza a 3-a).

Comunele Grajduri, Mogoșești, și Drăgușeni au probleme cu nivelurile nitraților în puțurile publice care nu deservește rețele. Pentru Comunele Scânteia și Scheia nu există date disponibile. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.10. Dolhești – Schitu Duca

Zona constă din 6 comune complete și nu dispune de sisteme de alimentare cu apă. Toate 6 comunele vor fi alimentate dintr-un sistem comun conectat la sistemul municipiului Iași în locația Tomești. Costurile comune în această zonă cuprind aducțiunile de transport, stații clorinare și stații de pompare.

Comunele Ciorțești, Comarna, Costuleni, Dobrovăț, Dolhești și Schitu Duca nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi conectate la sistemul comun. Vor fi construite stații de pompare și stații de rechlorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case. În toate comunele acestei zone cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2010 și 2011 (Faza 1), alte costuri privind rețeaua fiind alocate pentru anii 2017 / 2018 (Faza a 2-a) și 2023 / 2024 (Faza a 3-a).

Comunele Ciorțești, Costuleni și Schitu Duca au probleme de oxidare și nitrați în puțurile publice neconectate la o rețea de alimentare. Comunele Comarna și Dolhești au probleme cu nivelurile nitraților. Pentru Comuna Dobrovăț nu există date disponibile. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.11. Cucuteni – Focuri

Zona constă din 6 comune complete, 3 din ele sunt alimentate cu apă de suprafață tratată din Lacul Tansa (Sistemul Belcești). Viitoarea alimentare cu apă se va realiza printr-o conductă de transport din conducta principală Hârlău, care este conectată la sistemul Timișești-Iași, ca urmare a problemelor de calitate a apei (turbiditate) observate la sursele existente. Costurile comune în această zonă cuprind realizarea unei aducțiuni de transport.

Comunele Cucuteni și Balș (localitățile Balș și Boureni) nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi conectate la o aducțiune principală comună prin conducte locale. Vor fi realizate stații de pompare și rezervoare, rețele și branșamente la case. Localitatea Costa Măgurii a Comunei Balș va fi alimentată din Todirești. În Comuna Cucuteni, cea mai mare parte a costurilor este propusă în primul an al Fazei a 2-a (anul 2016). O altă parte a costurilor pentru aducțiuni de apă, stații de pompare, rezervoare și rețele este alocată pentru anul 2013. Alte costuri pentru rețea sunt propuse pentru anul 2022 și 2028 (Faza a 3-a). În Comuna Balș, cea mai mare parte a costurilor de investiții sunt propuse pentru anul 2013 (Faza 1). O parte din costurile pentru rețea este alocată pentru anul 2018 (Faza a 2-a).

Comunele Belcești, C.Caprei și Focuri dispun de sisteme nou construite. Trebuie derulate lucrări de mentinere în bună stare pentru instalații de clorinare și stații de pompare precum și unele lucrări de extindere a rețelelor și realizarea de branșamente la case.

În aceste comune, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse pentru anul 2013 (Faza 1). Alte costuri pentru stații de clorinare, stații de pompare, rezervoare și rețele sunt alocate pentru anul 2021 (Faza a 3-a). Restul costurilor pentru rețele sunt propuse pentru anul 2028.

Comuna Fântânele vor fi conectate la Focuri. În Comuna Fântânele, cea mai mare parte a costurilor este alocată pentru anul 2013 (Faza 1). Alte costuri pentru rețea sunt propuse în anii 2018 (Faza a 2-a) și 2024 (Faza a 3-a).

Comunele Balș, Belcești, C.Caprei, Focuri și Fântânele au probleme cu nivelurile nitratilor în puțurile publice care nu deservesc rețele. Pentru Comuna Cucuteni nu există date disponibile. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.12. Miroslava – Voinești

Zona constă din cele 3 comune Miroslava, Horlești și Voinești. Comuna Horlești dispune de un sistem de alimentare cu apă alimentat dintr-o conductă provenind din municipiul Iași. Toate 3 comunele vor fi alimentate dintr-un sistem comun conectat la sistemul municipiului Iași.

Comuna Horlești dispune de un sistem nou construit. Necesită mentinerea în bună stare a instalațiilor de clorinare și a stațiilor de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizarea de branșamente la case. Aproximativ un sfert din costul rețelei este propus pentru anul 2010 (Faza 1), cea mai mare parte a costurilor totale fiind alocată pentru anul 2024 (Faza a 3-a).

Comunele Miroslava și Voinești nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi conectate la sistemul municipiului Iași și conducta de transport existentă. Vor fi construite stații de rechlorinare, aducțiuni, stații de pompare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În comuna Miroslava, cea mai mare parte a costurilor sunt alocate pentru anii 2012 și 2013, restul costurilor (costuri rețea) fiind propuse în ultimul an al Fazei a 2-a (anul 2018) și în anul 2026 (Faza a 3-a).

În comuna Voinești, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2017 și 2018 (Faza a 2-a). Alte costuri privind rețeaua sunt alocate pentru anii 2024 și 2032.

Comunele Horlești și Miroslava au probleme de oxidare și nitrați în puțurile publice care nu meritesc rețele. Potrivit analizelor de apă prezentate, comuna Voinești nu are probleme. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.13. Alexandru I. Cuza – Ruginoasa

Zona constă din cele 3 comune Alexandru I. Cuza, Heleșteni și Ruginoasa care nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi alimentate dintr-o aducțiune comună și stații de pompare, conectate la aducțiunea Timișești. Vor fi construite stații de clorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case. În aceste comune, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse pentru anul 2011 (Faza 1). Alte costuri pentru rețele sunt alocate pentru o serie de ani ai Fazei a 2-a și Fazei a 3-a.

Comunele Alexandru I. Cuza, Heleșteni și Ruginoasa au probleme cu nivelurile nitraților în puțurile publice care nu meritesc rețele. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.14. Cristești – Sirețel

Zona constă din 6 comune, 2 din ele sunt alimentate din surse locale, celelalte 4 vor fi și ele alimentate din surse locale.

În comunele Lespezi și Sirețel, unele localități sunt alimentate de un sistem local. Acestea necesită lucrări de mentenanță în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. Localitățile comunei care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine prin conducte principale de alimentare sau vor fi alimentate din propriile lor surse locale. Vor fi construite stații de pompare și stații de clorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În comuna Lespezi, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2017 și 2018 (Faza a 2-a), alte costuri pentru punctele de captare a apei și stații de clorinare fiind alocate pentru anul 2019 (Faza a 3-a); o mică parte din costurile pentru rețea este alocată pentru anii 2024 și 2031 (Faza a 3-a).

În comuna Sirețel, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2014 și 2015 (Faza 1), alte costuri privind rețeaua fiind alocate pentru anii 2020, 2026 și 2033 (Faza a 3-a).

Comunele Cristești, Tătăruși, Valea Seacă și Vânători nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi alimentate din propriile lor surse locale. Vor fi construite stații de pompare și stații de clorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case.

În aceste comune toate costurile sunt propuse în ultimii doi ani ai Fazei 1 (anii 2014 și 2015). Comunele Cristești, Sirețel, Tătăruși, Valea Seacă și Vânători au probleme cu nivelurile nitraților în puțurile publice care nu

deservesc rețele. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.15. Sistemul Pașcani

Zona constă din municipiul Pașcani, 3 comune complete și 2 comune cu zone încorporate, și este alimentată cu apă subterană din fronturile de captare Moțca, Hăznășeni și Boldești.

În municipiul Pașcani, sunt necesare investiții pentru renovarea pompelor de adâncime, stațiilor de clorinare, rezervoarelor și stațiilor de pompare. Cea mai mare parte a rețelei învechite necesită reabilitare, fiind nevoie și de unele lucrări de extindere inclusiv conectări la localitățile nealimentate în prezent.

În municipiul Pașcani aproximativ o treime din costurile pentru rezervoare și stații de pompare sunt propuse pentru anul 2011 (Faza 1). Cealaltă parte a acestor costuri este alocată în anii 2024 și 2025 (Faza a 3-a) la fel ca și costurile pentru captarea apei și stațiile de clorinare. Costurile cu rețeaua, o componentă principală a costurilor totale, sunt alocate pentru mai mulți ani ai fiecărei faze.

În comunele Cotnari, Moțca, Hărmănești și Todirești, unele localități sunt conectate la sistemul Pașcani (părți din Moțca au propriul lor sistem). Acestea necesită lucrări de menținere în bună stare pentru pompele de adâncime, instalațiile de clorinare și stații de pompare, cât și lucrări de extindere a rețelei și realizare de bransamente la case. Localitățile comunelor care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine prin conducte principale de alimentare. Vor fi construite stații de pompare, rezervoare, rețele și bransamente la case. Unele localități ale comunei Cotnari sunt alimentate din sistemul Hârlău.

În comunele Cotnari și Moțca, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse pentru anul 2012 (Faza 1), alte componente ale costurilor pentru rețea fiind alocate pentru mai mulți ani ai altor faze. În Comuna Moțca, restul costului pentru captarea apei și clorinare este planificat să fie folosit în anul 2017 (Faza a 2-a).

În comunele Hărmănești și Todirești, cea mai mare parte a costurilor pentru aducțiunile de apă, stații de pompare și rețele sunt propuse pentru anul 2011 (Faza 1), restul acestor costuri fiind alocate pentru anul 2021 (Faza a 3-a) precum sunt și toate costurile pentru captarea apei. Costurile pentru rețea sunt de asemenea alocate pentru mai mulți ani ai tuturor fazelor.

Localitatea Topile a comunei Valea Seacă va fi alimentată de o sursă locală.

Comunele Cotnari, Moțca, Hărmănești și Todirești au probleme cu nivelurile nitraților în puțurile publice care nu deservesc rețele. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.16. Țibănești și împrejurimi

Zona constă din 7 comune complete, 3 din ele sunt alimentate cu apă de suprafață tratată din lacul Tungeji. În Țibana, un sistem este în curs de

construire. Un număr de 3 comune nu dispun de sistem de alimentare; acestea vor fi alimentate din surse locale. În Țibănești, sunt necesare investiții pentru renovarea Uzinei de apă, a rezervoarelor și stațiilor de pompare. Trebuie realizate unele extinderi de rețea inclusiv conectări la localitățile nealimentate în prezent.

Aproximativ o treime din costuri sunt propuse pentru anul 2010 (Faza 1), cea mai mare parte a costurilor fiind alocată pentru anul 2026 (Faza a 3-a), iar o altă parte mai mică fiind alocată pentru anul 2020 (Faza a 3-a).

În comunele Tansa și Ipatele, toate localitățile sunt conectate la sistemul Țibănești. Acestea necesită lucrări de menținere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. În aceste comune, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse pentru anul 2020 (Faza a 3-a) cealaltă parte (costuri rețea) fiind alocată pentru anul 2026 (Faza a 3-a) în Tansa și anul 2028 (Faza a 3-a) în Ipatele.

În comuna Țibana, în prezent este în construcție un sistem pentru unele localități. Acestea necesită lucrări de menținere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. Localitățile comunei care nu dispun de sisteme existente vor fi conectate la sisteme vecine sau alimentate din surse locale. Acestea au nevoie de aducțiuni principale, stații de pompare și rezervoare.

Vor fi realizate rețele și branșamente la case. O parte din costurile pentru rețea sunt propuse pentru anul 2014 (Faza 1) iar cea mai mare parte a costurilor este propusă în ultimul an al Fazei 1 (anul 2015). O altă parte importantă a costurilor este alocată pentru anul 2021 (Faza a 3-a).

Comunele Dagâța, Madârjac și Mironeasa nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi alimentate din propriile lor surse locale. Vor fi construite stații de pompare și stații de clorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case. În aceste comune, o parte din costurile pentru rețea sunt propuse pentru anul 2014 (Faza 1) și cea mai mare parte a costurilor este prevăzută pentru ultimul an al Fazei 1 (anul 2015), alte costuri pentru rețea fiind alocate pentru o serie de ani ai Fazei a 3-a.

Comuna Țibănești are probleme de oxidabilitate și nitrați în puțurile publice care nu deservește rețele. Comunele Tansa, Țibana, Dagâța, Madârjac și Mironeasa au probleme cu nivelurile nitraților. Pentru Comuna Ipatele nu sunt date disponibile. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.17. Țuțora – Prisăcani

Zona constă din cele 2 comune Prisăcani și Țuțora care sunt alimentate din conducta Prisăcani, conectată la sistemul municipiului Iași, cu calitate suficientă a apei.

Comunele Prisăcani și Țuțora fie au sisteme existente, fie sisteme în curs de construire. Acestea necesită lucrări de menținere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case.

Localitatea Măcărești din Comuna Prisăcani, care nu are sistem existent, va fi conectată la Prisăcani printr-o aducțiune. Vor fi realizate rețele și branșamente la case. În ambele comune, costurile sunt propuse pentru anul 2022. În Țuțora aproximativ jumătate din costurile pentru rețea sunt alocate pentru anul 2010.

Comuna Țuțora are probleme cu nitrații în puțurile publice care nu deservește rețele.

Pentru Comuna Prisăcani nu există date disponibile. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.18. Răducăneni - Gorban

Zona constă din 5 comune complete, 3 din ele sunt alimentate cu apă de suprafață tratată din Râul Prut. Un număr de 2 comune nu dispun de sisteme de alimentare, Cozmești va fi alimentată dintr-o sursă locală, iar Grozești va fi conectată la sistemul Prisăcani.

În Gorban, sunt necesare investiții pentru renovarea uzinei de apă, a rezervoarelor și a stației de pompare. Trebuie derulate unele lucrări de extindere a rețelei inclusiv conectări la localitățile nealimentate în prezent. Cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în ultimul an al Fazei 1 (anul 2015); alte costuri pentru rezervor și stație de pompare, cât și pentru clorinare, sunt alocate pentru anul 2016 (Faza a 2-a). În anul 2022 și 2029 sunt planificate alte costuri pentru rețea.

Comunele Moșna și Răducăneni dispun de sisteme nou construite conectate la sistemul Gorban. Acestea necesită lucrări de mentenanță în bună stare pentru clorinare și stații de pompare, și unele lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case inclusiv conectarea localității Roșu care nu dispune în prezent de alimentare.

În comuna Moșna, aproximativ jumătate din costurile pentru rețea sunt propuse pentru anul 2010 (Faza 1); toate celelalte costuri sunt alocate pentru anul 2022 (Faza a 3-a).

În comuna Răducăneni, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2015 (Faza 1) / 2016 (Faza a 2-a), celelalte costuri fiind alocate pentru anii 2021 și 2026 (Faza a 3-a).

Comuna Cozmești nu dispune de sistem existent. Va fi alimentată din propria sa sursă locală. Vor fi construite o stație de clorinare, o stație de pompare, un rezervor, rețele și branșamente la case. Cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în ultimul an al Fazei 1, doar o parte din costurile pentru rețea fiind alocate pentru anul 2022 (Faza a 3-a).

Comuna Grozești nu dispune de sistem existent. Va fi conectată la sistemul Prisăcani. Vor fi construite aducțiuni, o stație de clorinare, o stație de pompare, un rezervor, rețele și branșamente la case. Toate costurile sunt propuse pentru ultimul an al Fazei 1 (anul 2015).

Comunele Răducăneni și Cozmești au probleme de oxidare și nitrați în puțurile publice care nu deservește rețele.

Comunele Gorban și Grozești au probleme cu nivelurile nitraților. Pentru Comuna Moșna nu există date disponibile. În viitor, toate aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.1.2.1.18. Andrieșeni – Trifești

Zona constă din 4 comune complete, 2 din ele sunt alimentate cu apă subterană din Botoșani. Toate 4 comunele vor fi alimentate dintr-o sursă subterană din Botoșani. În toate comunele, cea mai mare parte a costurilor este propusă pentru anul 2020 (Faza a 3-a).

Comunele Andrieșeni și Bivolari dispun de sisteme nou construite. Acestea necesită lucrări de mentinere în bună stare pentru clorinare și stații de pompare și lucrări de extindere a rețelei și realizare de branșamente la case. În aceste comune o parte din costurile pentru rețea sunt propuse pentru anul 2010 (Faza 1), restul fiind alocat pentru anul 2028 (Faza a 3-a).

Comunele Roșcani și Trifești nu dispun de sisteme existente. Acestea vor fi conectate la sistemul Bivolari. Vor fi construite stații de pompare și stații de rechlorinare, rezervoare, rețele și branșamente la case. În comuna Roșcani, o parte din costurile pentru rețea sunt propuse pentru anul 2028. În comuna Trifești, cea mai mare parte a costurilor sunt propuse în anii 2020 și 2021 (Faza a 3-a). Jumătate din costurile pentru captarea apei sunt alocate pentru primul an al Fazei a 3-a (anul 2019). Alte costuri pentru rețea sunt propuse în anii 2028 și 2037 (Faza a 3-a).

Comuna Bivolari are probleme cu nitrații în puțurile publice care nu deservește rețele.

Comuna Andrieșeni are rețea de alimentare cu apă operată de Apavital, iar Roșcani și Trifești nu au date disponibile. În viitor, aceste comune se vor baza exclusiv pe o rețea publică funcțională de alimentare cu apă.

3.2. Serviciul de salubritate a localităților

Serviciul public de salubritate a localităților este organizat și funcționează în baza **Legii nr. 101/2006 serviciului de salubritate a localităților**, precum și, complementar, în baza **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2000** privind regimul deșeurilor, aprobată cu modificări și completări prin **Legea nr. 426/2001** cu modificările și completările ulterioare.

Implementarea în România a politicii UE privind gestiunea deșeurilor se asigură prin Strategia națională de gestionare a deșeurilor și Planul Național de gestionare a deșeurilor - PNGD, documente care au fost aprobate prin **Hotărârea Guvernului nr. 1470/2004** privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului Național de gestionare a deșeurilor.

Strategia și Planul Național de gestionare a deșeurilor prevăd următoarele obiective strategice:

- a) dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric;
- b) conștientizarea factorilor implicați;

c) intensificarea preocupărilor privind reducerea cantităților de deșeuri generate;

d) exploatarea tuturor posibilităților tehnice și economice privind recuperarea și reciclarea deșeurilor;

e) dezvoltarea metodelor și sistemelor pentru sortarea la sursa și/sau înainte de depozitare;

f) dezvoltarea de tehnologii și facilități de tratare a deșeurilor conforme cu normele europene și naționale;

g) dezvoltarea unor tehnologii de eliminare finală a deșeurilor conforme cu cerințele europene și naționale.

De asemenea, PNGD propune, într-o abordare regională, un sistem integrat de management al deșeurilor în conformitate cu principiile UE privind managementul deșeurilor:

a) prevenirea producerii de deșeuri: aplicarea tehnologiilor curate, economisirea materialului în timpul manufacturării și introducerea standardelor noi de manufacturare pentru producerea bunurilor; prevenirea producerii deșeurilor necesită și o schimbare în comportamentul consumatorilor, prin orientarea preferințelor acestora spre produsele cu o viață mai lungă;

b) reciclarea deșeurilor urbane: nivelul reciclării materialelor recuperabile din deșeurile urbane va fi gradual crescut de la 1%, în prezent, la 60% în 2020;

c) reciclarea deșeurilor speciale: rate speciale de recuperare au fost stabilite pentru deșeurile din impachetare, deșeurile petroliere și deșeurile bateriilor și acumulatorilor din plumb.

Conform Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor, organizarea activităților de colectare, transport și eliminare a deșeurilor municipale este una dintre obligațiile administrației publice locale. PNGD reprezintă instrumentul care stabilește un sistem unitar pentru managementul deșeurilor municipale, prevede stabilirea graduală la nivel național a unui sistem de management al deșeurilor municipale și constă în:

a) colectarea / colectarea selectivă;

b) transportul și transferul deșeurilor;

c) recuperarea și reciclarea anumitor fracțiuni din deșeurile municipale cu accent pe ambalajele de plastic (PET);

d) recuperarea energiei;

e) tratarea deșeurilor și neutralizarea acestora;

f) depozitarea (eliminarea finală) în depozite controlate, conforme cu legislația de mediu în vigoare.

g) gestionarea corespunzătoare a Deșeurilor periculoase provenite din activitățile medicale.

Pentru implementarea colectării selective este necesară introducerea sau modernizarea serviciului de colectare, sistemul dezvoltându-se în același timp cu procesul de conștientizare și informare a cetățenilor.

România, în urma procesului de negociere cu U.E., a obținut o etapizare a implementării acestui tip de sistem, astfel:

a) 2004-2006, experimentare (proiecte pilot), conștientizare populație;

- b) 2007-2017, extinderea colectării selective la nivel național;
- c) 2017-2022, implementarea colectării selective în zone mai dificile (locuințe colective, mediu rural dispersat, zone montane).

Transpunerea în legislația internă a cerințelor **Directivei 1999/31/CE** privind depozitarea deșeurilor s-a realizat prin adoptarea **Hotărârii Guvernului nr. 349/2005** privind depozitarea deșeurilor.

Prin aceasta hotărâre se introduce următoarea clasificare a depozitelor de deșeurilor, în funcție de natura deșeurilor depozitate:

- a) depozite pentru deșeuri periculoase - clasa "a";
- b) depozite pentru deșeuri nepericuloase - clasa "b";
- c) depozite pentru deșeuri inerte - clasa "c".

Depozitele de deșeuri vor fi realizate și exploatate conform legislației naționale specifice, armonizată cu legislația comunitară. În scopul reglementării activității de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, a fost adoptată **Hotărârea Guvernului nr. 621/2005** privind gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, care transpune în legislația națională **Directiva nr. 94/62/CE** privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, cu amendamentele ulterioare. Pentru a minimiza costurile și impactul asupra mediului, activitățile de transport vor fi optimizate. Va fi realizată o rețea de stații de transfer, luând în calcul distanțele ce sunt acoperite pentru colectare, recuperare, tratament și depozitare.

În vederea implementării **Directivei 1999/31/CE** privind depozitarea deșeurilor, autoritățile locale - comunitare, orașenești, municipale - au următoarele responsabilități:

a) urmăresc și asigură:

- îndeplinirea prevederilor din planurile de gestionare a deșeurilor și asigură curățenia localităților prin: sistemul de colectare, transport, neutralizare, valorificare, incinerare și depozitare finală;
- implementarea și controlul funcționării sistemului, inclusiv respectarea etapizării colectării selective a deșeurilor;
- dotarea căilor de comunicație și a locurilor publice de colectare cu un număr suficient de recipiente pentru colectarea selectivă a deșeurilor;
- colectarea selectivă și transportul la timp al întregii cantități de deșeuri produse pe teritoriul localităților;

b) aprobă studii și prognoze privind gestionarea deșeurilor;

c) hotărăsc asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și colaborarea cu agenții economici, în scopul realizării unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor;

d) acționează pentru refacerea și protecția mediului.

e) hotărăsc asocierea cu societatea civilă (ONG-uri) în vederea accesării și implementării fondurilor structurale și guvernamentale.

Conform angajamentelor asumate de România în procesul de aderare la UE, pentru județul Iași a fost prevăzută realizarea unui singur depozit ecologic de Deșeuri municipale nepericuloase. Organizarea sistemului integrat de gestionare a deșeurilor municipale din județul Iași trebuie să plece, deci, de la

localizarea viitorului depozit ecologic zonal din localitatea Țuțora, singurul pentru care au fost demarate până în prezent lucrări de proiectare și de obținere a avizelor și acordurilor.

Plasarea depozitului Țuțora este dezavantajată la nivelul teritoriului județului (la limita estică a acestuia), dar convenabilă pentru principalul centru urban: Municipiul Iași. Viitorul depozit de la Țuțora este localizat la distanțe mai mari de 100 km (pe căile rutiere de acces) față de localitățile din estul județului.

Pentru organizarea sistemului de colectare – sortare – transport al deșeurilor este necesară crearea mai multor zone la nivelul județului, care să permită aplicarea unor soluții pe plan local pentru fracțiunile valorificabile și transportarea în mod eficient a deșeurilor nevalorificabile la depozitul Țuțora.

Zonele vor grupa localitățile arundate unor centre de facilități, care vor include instalații pentru sortarea și compactarea deșeurilor, iar după caz platforme de compostare. Amplasarea acestor centre se va face în funcție de localizarea principalelor centre urbane, de poziția față de viitorul depozit Țuțora și de infrastructura de transport existentă.

Pentru analizarea opțiunilor disponibile a fost realizată o aplicație pe platforma GIS, care a permis, pe baza calculului cantităților de deșuri menajere și municipale generate, a infrastructurii rutiere existente și a distanțelor față de depozit, formularea unor alternative privind organizarea zonelor mai sus amintite. S-a constatat astfel necesitatea înființării a nouă zone, din care una de arondare directă la viitorul depozit Țuțora.

3.2.1 Evaluarea situației actuale și a situației prognozate

În rezumat, situația actuală privind sistemul de management al deșeurilor în județul Iași se prezintă astfel:

Situația depozitelor de deșuri:

- Iași-Tomești: deșuri depozitate în anul 2007 = 157.697 tone; în anul 2008 - 171.527 tone. Depozitiul neconform are o capacitate proiectată de 3.000.000 mc, și s-a închis în anul 2009.

-Pașcani-Valea Seacă: deșuri depozitate în anul 2007 16.188 tone, în anul 2008 – 16.226 tone. Depozitul neconform are o capacitate proiectată de 800.000mc, și s-a închis în anul 2009.

-Hârlău ; deșuri depozitate în anul 2007 = 6.832 tone; în anul 2008 – 12.811 tone. Depozitiul neconform are o capacitate proiectată de 500.000mc și s-a închis în anul 2009.

-Târgu Frumos - Adâncata: deșuri depozitate în anul 2007 = 4.760 tone; în anul 2008 – 6.460 tone. Depozitiul neconform are o capacitate proiectată de 200.000mc, și se va închide în anul 2012.

În mediul rural existau 420 de depozite neconforme care au avut termenul de închidere și redare în circuitul natural data de 16 iulie 2009. Autoritățile locale și județene au făcut eforturi pentru respectarea acestui termen.

Gradul de acoperire al populației cu serviciul de salubritate

- În mediul rural serviciile organizate sunt practic inexistente, puține fiind unitățile administrativ teritoriale la nivel de comuna care să aibă un asemenea serviciu. Transportul la platformele de depozitare, acolo unde s-au amenajat deja, se face de către generatori.
- În mediul urban lucrurile stau mult mai bine din acest punct de vedere, adică vreo 96% din populație beneficiază de serviciul de salubritate încă din 2008.
- Țintele din PJGD cu privire la acest aspect nu permite îndeplinirea țintei actuale decât începând cu anul 2010 pentru mediul urban și din 2013 pentru cel rural.

Populația prognozată în județul Iași este următoarea:

Tabel: Prognoza populației județului Iași, pe medii de rezidență, în intervalul 2008-2038

ANUL	UM	2008	2013	2018	2023	2028	2032	2038
Total	pers	826.552	837.279	841.527	839.404	832.398	824.867	811.895
Urban	pers	378.684	433.867	480.307	513.767	559.392	584.725	599.865
Rural	pers	447.868	403.412	361.220	352.637	273.006	240.143	212.030

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform estimărilor, cantitățile de deșuri ce vor fi generate în intervalul 2008-2038 sunt:

Tabel: Deșuri municipale generate în județul Iași în perioada 2008-2038

Indicator	UM	Cantitate de deșuri(tone)						
		2008	2013	2018	2023	2028	2032	2038
Deșuri municipale colectate(deșuri menajere și asimilabile din comerț, industrie, institutii	to/an	184.524	272.345	397.180	318.405	344.378	362.164	382.436
Deșuri menajere colectate în amestec de la populație	to/an	146.067	217.234	217.085	233.208	252.438	250.740	264.924
Deșuri asimilabile din comerț, industrie, instituții colectate în amestec	to/an	21.046	22.467	21.015	21.714	22.394	21.786	22.740
Deșuri municipale (menajere și asimilabile) colectate selectiv, din care:		17.411	32.959	59.568	64.214	69.883	89.989	95.065
Deșuri voluminoase		48	50	52	54	56	58	61
Deșuri din grădini și parcuri		2.162	2.311	2.396	2.488	2.577	2.654	2.778
Deșuri din piețe		2.121	2.247	2.333	2.423	2.515	2.592	2.715
Deșuri stradale		19.834	20.725	21.555	22.420	23.318	24.064	25.234
Deșuri municipale necolectate		63.495	0	0	0	0	0	0
Deșuri municipale generate		248.019	272.345	297.180	318.705	344.378	362.164	382.436

Sursa: Master Planul Deșuri-județul Iași

Se preconizează ca în orizontul 2008-2038, cantitatea de deșuri generate la nivelul județului Iași va înregistra o tendință crescătoare în evoluție iar compoziția deșurilor se va modifica, prezentând o evoluție ascendentă a

proportiei de materiale provenite din ambalaje și o descreștere a ponderii deșeurilor biodegradabile.

3.2.2 Strategia generală;

Principalul scop al strategiei este acela de a identifica măsurile prioritare cele mai avantajoase din punct de vedere al costurilor pentru atingerea țintelor județene.

Obiective naționale

Obiectivul național definit de “Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD)” este “Dezvoltarea sistemelor de management integrat al Deșeurilor prin îmbunătățirea gestionării deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în anul 2015”.

Până în anul 2013 cantitatea anuală a deșeurilor biodegradabile depozitate se va reduce până la 50% din totalul produs în 1995.

Până în anul 2013 se prevede recuperarea materialelor utile din deșeurile de ambalaje pentru reciclare sau recuperare de energie, după cum urmează:

- Minim 60% pentru hârtie și carton;
- 22,5% pentru mase plastice;
- 60% pentru sticlă;
- 50% pentru metale;
- 15% pentru lemn.

Se prevăd măsuri speciale cu termene de execuție până la sfârșitul anului 2013 pentru recuperarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice, precum și închiderea unor instalații neconforme de incinerare a deșeurilor medicale.

La nivelul orizontului 2020, Obiectivul național este “Atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE, la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale”. În privința managementului integrat al deșeurilor la colectarea selectivă și valorificarea într-o proporție mai mare a deșeurilor reciclabile, inclusiv prin transformarea deșeurilor organice în compost și utilizarea exclusivă, pentru mediul urban, a depozitelor ecologice. În mediul rural va crește gradul de impelmentare a sistemelor de management integrat al deșeurilor.

La nivelul orizontului 2030. Obiectivul național este apropierea semnificativă de performanțele de mediu ale celorlalte state membre ale UE. România se va alinia, în linii generale, la cerințele și standardele UE. Vor fi realizate prioritățile de acțiune în domeniul deșeurilor, îmbunătățirii calității aerului, biodiversității și patrimoniului național.

3.2.3 Strategia generală județeană;

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor(PJGD) constituie documentul de bază pentru proiectarea sistemului de management integrat al Deșeurilor. Pentru toate etapele de proiectare depășind termenul de 2013 se consideră prevederile SNDD, care vizează orizonturile 2020-2030.

PJGD conține 19 obiective și 80 de ținte, din care 48 au termen permanent și 8 ținte au termene notate, “începând cu anul 2008”, 4 ținte au termene notate. “începând cu 01.01.2007”, 2 ținte au termene notate:”începând cu anul 2015”, fără a defini un termen limită, iar 16 ținte au termene fixe și 2 ținte au termen fixe notate: “cu atenție permanentă”.

Opțiunile de gestionare a Deșeurilor urmăresc, în ordine descrescătoare, următoarele priorități:

1. prevenirea generării excesive a deșeurilor;
2. reducerea cantităților de deșeuri generate;
3. valorificarea - prin refolosire, reciclare a materialelor și recuperarea energiei;
4. eliminare deșeurilor prin incinerare sau depozitare.

Ordinea obiectivelor incluse în PJGD, cu termene permanente și definite, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Obiective principale	Obiective subsidiare/ținte	termen/ținte
1. POLITICA ȘI CADRUL LEGISLATIV PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR		
1.1 Elaborarea cadrului legislativ și organizatoric la nivel județean necesar implementării unui sistem integrat de management al deșeurilor	1.1.1. Elaborarea de acte normative specifice la nivel județean și local în concordanță cu politica de gestionare a Deșeurilor și cu legislația națională, pentru a implementa un sistem integrat, eficient din punct de vedere economic și ecologic.	Permanent cu revizuri periodice
	1.1.2 Incurajarea autorităților locale și a celor județene de a elabora împreună cu sectorul privat o strategie comună în vederea organizării managementului integrat pe tot lanțul, de la colectare, colectare selectivă, tratare și până la eliminarea finală.	
	1.1.3 Conștientizarea factorilor de decizie și a populației ca un management adecvat al deșeurilor este de cea mai mare importanță pentru sănătatea populației	
1.2. Creșterea eficienței de aplicare a legislației în domeniul gestionării deșeurilor.	1.2.1 Creșterea importanței acordate în vederea aplicării legislației	Permanent
	1.2.2 Întărirea cooperării între instituții în vederea aplicării legislației	
	1.2.3 Creșterea eficienței structurilor instituționale la nivel județean și local, printr-o definire clară a responsabilităților.	
	1.2.4 Informarea tuturor factorilor interesați/implicați referitor la legislația de protecție a mediului în general și de gestionare a Deșeurilor în particular.	
	1.2.5 Creșterea importanței activităților de monitorizare și control efectuate de autoritățile competente cu ARPM, APM, Garda de Mediu, în concordanță cu responsabilitățile acestora.	
2. ASPECTE INSTITUȚIONALE ȘI ORGANIZATORICE		
2.1 Adaptarea și dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric în vederea îndeplinirii cerințelor naționale și compatibilizarea cu structurile europene.	2.1.1. Crearea condițiilor pentru eficientizarea structurilor instituționale și a sistemelor aferente activității de gestionare a Deșeurilor.	Permanent
	2.1.2 Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale la nivelul instituțiilor județene și locale cu competente și responsabilități în aplicarea legislației	
3. RESURSE UMANE		
3.1 Asigurarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională	3.1.1 Asigurarea cu personal suficient și bine pregătit profesional și de dotări corespunzătoare la nivel județean și local.	Începând cu 2008
4. FINANȚAREA SECTORULUI DE GESTIONARE A DEȘEURILOR		
4.1. Crearea și utilizarea de sisteme și mecanisme economico-financiare pentru gestionarea Deșeurilor în condițiile respectării principiilor generale, cu precădere	4.1.1. Dezvoltarea unui sistem viabil de gestionare a deșeurilor care să cuprindă toate etapele de colectare, transport, valorificare, reciclare, tratare și eliminare finală.	Permanent
	4.1.2. Optimizarea utilizării tuturor fondurilor naționale și internaționale disponibile pentru cheltuieli de capital în domeniul gestionării	Permanent

a principiului "poluatorul plătește" și a principiului subsidiarității.	deșeurilor(Fondul pentru mediu, fonduri private, fonduri structurale și de coeziune, instituții bancare, etc).	2008 cu atenție permanentă 2008 cu atenție permanentă Permanent
	4.1.3. Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor prin elaborarea unor mecanisme economico-financiare care să permită organizarea unui management integrat bazat pe taxe convenabile pentru cetățeni, care de asemenea să acopere costurile de colectare, tratare și depozitare controlată.	
	4.1.4. Incurajarea utilizării tuturor mecanismelor economico-financiare în vederea promovării colectării selective a bateriilor și acumulatorilor, a deșeurilor periculoase menajere, a ambalajelor, a echipamentelor electrice și electronice și a vehiculelor scoase din uz.	
	4.1.5. Stimularea creării și dezvoltării unei piețe viabile pentru deșeuri reciclabile.	
5. INFORMAREA ȘI CONȘTIENȚIZAREA PĂRȚILOR IMPLICATE		
5.1. Promovarea unui sistem de informare, conștientizare și motivare pentru toate partile implicate	5.1.1. Intensificarea comunicării între toți factorii implicați	Permanent
	5.1.2. Organizarea și supervizarea programelor de educație și conștientizare la toate nivelele	Permanent
	5.1.3. Utilizarea tuturor canalelor de comunicație (mass-media, web site-uri, seminarii, evenimente) pentru informarea autorităților administrației publice locale și a publicului și pentru conștientizarea grupurilor țintă (autorități și cetățeni) cu privire la măsurile de implementare a PJGD.	Permanent
5.2 Campanii publice referitoare la gestionarea deșeurilor și îmbunătățirea calității vieții	5.2.1. Elaborarea de materiale informative și realizarea de campanii de conștientizare a populației privind gestionarea deșeurilor.	Permanent
	5.2.2. Informarea publicului asupra efectelor nocive cauzate de gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor prin depozitarea necontrolată a acestora	Permanent
6. DATE ȘI INFORMAȚII PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR		
6.1. Obținerea de date și informații corecte și complete, adecvate cerințelor de raportare la nivel național și european	6.1.1. Îmbunătățirea sistemului județean de colectare, procesare și analiza datelor și informațiilor privind generare și gestionarea deșeurilor	Permanent
	6.1.2. Îmbunătățirea raportării directe, prin mijloace IT, a datelor colectate la nivel județean și transmiterea acestora la nivel local (APM lași), regional (ARPM Bacău) și național (ANPM)	Permanent
	6.1.3. Îmbunătățirea sistemului de validare a datelor primite, creșterea responsabilizării întregului personal implicat în colectarea, procesarea și validarea datelor.	Permanent
7. PREVENIREA GENERĂRII DEȘEURILOR		
7.1. Maximizarea prevenirii generării deșeurilor	7.1.1. Promovarea, încurajarea și implementarea principiului prevenirii deșeurilor la producători	Permanent
	7.1.2. Promovarea, încurajarea și implementarea principiului prevenirii deșeurilor la consumator	Permanent
8. VALORIFICAREA POTENȚIALULUI UTIL DIN DEȘEURI		
8.1. Exploatarea tuturor posibilităților de natură tehnică și economică privind valorificarea deșeurilor	8.1.1. Dezvoltarea unei piețe viabile pentru materiile prime secundare și susținerea promovării utilizării produselor obținute din materiale reciclate.	Permanent
	8.1.2. Reducerea cantităților de deșeuri municipale depozitate utilizând capacități optime de selectare a deșeurilor colectate.	Permanent
8.2. Dezvoltarea activităților de valorificare materială și energetică	8.2.1. Creșterea gradului de valorificare materiala (reciclare) și reciclarea deșeurilor menajere altele decit cele de ambalaje, în măsura posibilităților tehnice și economice.	Permanent
	8.2.2. Promovarea valorificării energetice prin co-incinerare și incinerare în cazul în care valorificarea materială nu este fezabilă din punct de vedere tehnico-economic.	Permanent
9. COLECTARE ȘI TRANSPORTUL DEȘEURILOR		
9.1. Asigurarea de capacități de colectare și de sisteme de transport adaptate numărului de locuitori și cantităților de deșeuri generate	9.1.1. Extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor municipale în mediul urban – aria de acoperire 100%	2013
	9.1.2. Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor municipale în mediul rural – arie de acoperire 90%	2009
	9.1.3. Licențierea agenților de salubritate din județ	2009
	9.1.4. Asigurarea infrastructurii necesare și modernizarea sistemelor de colectare și transport.	Permanent
9.2. Asigurarea celor mai bune opțiuni de colectare și de transport a deșeurilor corelate cu activitățile de reciclare și depozitare finală (sistem integrat de colectare și transport al deșeurilor)	9.2.1. Implementarea sistemelor de colectare selectivă a materialelor valorificabile astfel încât să se asigure atingerea obiectivelor legislative referitoare la deșeurile de ambalaje și deșeuri biodegradabile	Permanent
	9.2.2. Colectarea separată a deșeurilor periculoase existente în deșeurile municipale	Permanent
	9.2.3. Introducerea unor mecanisme financiare pentru stimularea colectării selective	Permanent

	9.2.4. Constituire de stații de transfer pe baza studiilor de fezabilitate și în corelație cu anii de închidere a depozitelor existente, în cadrul cărora să se realizeze și operații de sortare a deșeurilor	2008-2012
10. TRATAREA DEȘEURILOR		
10.1. Promovarea tratării deșeurilor în vederea asigurării unui management ecologic rațional	10.1.1. Încurajarea tratării deșeurilor în vederea: valorificării (materiale și energetice), diminuării caracterului periculos și diminuării cantității de deșeurii eliminate final	Permanent
11. DEȘURI BIODEGRADABILE		
11.1. Reducerea cantității de deșeurii municipale bio-degradabile depozitate	11.1.1. Reducerea cantității de deșeurii biodegradabile municipale depozitate la 75% din cantitate totală (exprimată gravimetric), produsă în anul 1995 în județ.	2010
	11.1.2. Reducerea cantității de deșeurii biodegradabile municipale depozitate la 50% din cantitate totală (exprimată gravimetric), produsă în anul 1995 în județ.	2013
	11.1.3. Reducerea cantității de deșeurii biodegradabile municipale depozitate la 35% din cantitate totală (exprimată gravimetric), produsă în anul 1995 în județ.	2016
12. DEȘURI DE AMBALAJE		
12.1. Prevenirea producerii deșeurilor de ambalaje	12.1.1. Optimizarea cantității de ambalaje pe produs ambalat	Permanent
	12.1.2. Crearea de condiții necesare pentru reciclarea deșeurilor de ambalaje, în sensul bunei organizări a colectării selective	Permanent
12.2. Valorificarea și reciclarea deșeurilor de ambalaje raportate la cantitățile de ambalaje introduse pe piață	12.2.1. Reciclarea a minimum 60% pentru hârtie/carton și minimum 50% pentru metal, din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaje generate în județ .	31.12.2008
	12.2.2 Reciclarea a minimum 15% pentru plastic și lemn, din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaje generate în județ.	31.12.2011
	12.2.3. Valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu recuperare de energie a minimum 50% din greutatea deșeurilor de ambalaje generate în județ.	31.12.2011
	12.2.4. Reciclarea a minimum 55% din greutatea totală a materialelor de ambalaj continute în deșeurile de ambalaje, cu minimum 60% pentru sticla și minimum 22,5% pentru plastic.	31.12.2013
	12.2.5. Valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu recuperare de energie a minimum 60% din greutatea deșeurilor de ambalaje.	31.12.2013
12.3. Crearea și optimizarea schemelor de colectare și reciclare a deșeurilor de ambalaje.	12.3.1. Organizarea de sisteme de colectare separată a deșeurilor de ambalaje în vederea atingerii țintelor la termenele stabilite	Permanent
13. DEȘURI DIN CONSTRUCȚII ȘI DEMOLĂRI		
13.1. Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor din construcții și demolări, cu respectarea principiilor strategice și a minimalizării impactului asupra mediului și sănătății umane.	13.1.1. Colectarea separată a deșeurilor din construcții și demolări, pe categorii (deșeurii periculoase și deșeurii nepericuloase)	Începând cu 2008
	13.1.2. Tratarea deșeurilor periculoase din construcții și demolări în vederea scăderii potențialului periculos și eliminării în condiții de siguranță.	Permanent
	13.1.3. Crearea de capacități de tratare și valorificare	Permanent
	13.1.4. Eliminarea corespunzătoare a deșeurilor care nu pot fi verificate.	Începând cu 2008
14. DEȘURI VOLUMINOASE		
14.1. Gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice și a minimalizării impactului asupra mediului și sănătății umane	14.1.1. Înființarea de puncte speciale pentru colectarea deșeurilor voluminoase de la populație	Începând cu 2008
	14.1.2. Stabilirea de scheme de colectare din ușă-n ușă la perioade bine stabilite	Începând cu 2008
	14.1.3. Valorificarea potențialului util din material și valorificarea energetică a deșeurilor voluminoase	Începând cu 2008
15. NĂMOLURI DE LA STAȚIILE DE EPURARE A APELOR UZATE ORĂȘENEȘTI		
15.1 Gestionarea corespunzătoare a nămolului provenit din stațiile de epurare, cu respectarea principiilor strategice și a minimalizării impactului asupra mediului și sănătății umane.	15.1.1. Prevenirea depozitării ilegale și a deversării nămolului în apele de suprafață.	Permanent
	15.1.2. Promovarea prioritară a valorificării în agricultură în condițiile respectării prevederilor legislative.	Permanent
	15.1.3. Promovarea tratării prin presare/deshidratare în vederea co-incinerării	Permanent
16. VEHICULE SCOASE DIN UZ (VSU)		
16.1. Crearea și dezvoltarea unei rețele de colectare, valorificare, reciclare a vehiculelor scoase din	16.1.1 Asigurarea funcționării punctelor de colectare VSU și trimiterea la tratare a tuturor VSU colectate	Permanent
	16.1.2. Extinderea utilizării și reciclării materialelor provenite de la	Permanent

uz.	vehiculele scoase din uz și valorificarea energetică a acelor materiale care nu pot fi reciclate.	
	16.1.3. Reutilizarea și valorificarea a cel puțin 75% din greutatea vehiculelor fabricate înainte de 01.01.1980	Începând cu 01.01.2007
	16.1.4. Reutilizarea și valorificarea a cel puțin 85% din greutatea vehiculelor fabricate înainte de 01.01.1980	Începând cu 01.01.2007
	16.1.5. Reutilizarea și reciclarea a cel puțin 70% din greutatea vehiculelor fabricate înainte de 01.01.1980	Începând cu 01.01.2007
	16.1.6. Reutilizarea și reciclarea a cel puțin 85% din greutatea vehiculelor fabricate înainte de 01.01.1980	Începând cu 01.01.2007
	16.1.7. Reutilizarea și valorificarea a cel puțin 95% din masa tuturor vehiculelor scoase din uz	Începând cu 01.01.2015
	16.1.8. Reutilizarea și reciclarea a cel puțin 85% din masa tuturor vehiculelor scoase din uz	Începând cu 01.01.2015
17. DEȘURI DE ECHIPAMENTE ELECTRICE ȘI ELECTRONICE		
17.1. Colectarea separată, reutilizare, reciclare și valorificare.	17.1.2. Asigurarea funcționării punctelor de colectare DEEE conform prevederilor legale.	Permanent
	17.1.3. Îndeplinirea obiectivelor de valorificare, reutilizare și reciclare din echipamente electrice și electronice colectate selectiv conform prevederilor HG nr. 448/2005	Permanent
	17.1.4. Încurajarea și facilitarea reutilizării, a dezmembrării, reciclării deșeurilor din echipamente electrice și electronice și a componentelor și materialelor din care sunt realizate.	Permanent
18. DEȘURI PERICULOASE ȘI DEȘURI MUNICIPALE		
18.1. Implementarea serviciilor de colectare și transport pentru deșeurile periculoase	18.1.1. Informarea și încurajarea cetățenilor în vederea colectării separate a componentelor periculoase din deșeurile menajere.	Începând cu 2008
	18.1.2. Instalarea unor puncte de colectare a deșeurilor periculoase din deșeurile menajere.	Începând cu 2008
18.2. Eliminarea deșeurilor periculoase în mod ecologic rațional	18.2.1. Tratarea deșeurilor periculoase în vederea reciclării și utilizării în procesele tehnologice	Permanent
	18.2.2. Asigurarea de capacități și instalații în conformitate cu standardele europene	Permanent
19.		
19.1. Eliminarea deșeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deșeurilor în scopul protejării sănătății populației	19.1.1. Încetarea activității sau conformarea celor 4 depozite neconforme clasa "b" din zona urbană a județului Iași.	Etapizat până în 2012, conf. HG 349/2005
	19.1.2. Închiderea și monitorizarea post închidere a depozitelor neconforme	Corelat cu calendarul de încetare a activității
	19.1.3. Închiderea și ecologizarea tuturor spațiilor de depozitare din zona rurală	Până la 16 iulie 2009
	19.1.4. Asigurarea capacităților necesare pentru eliminarea deșeurilor prin promovarea cu prioritate a instalațiilor de eliminare la nivel local.	Permanent

3.2.4 Analiza opțiunilor;

Sistemul de management optim pentru județul Iași cuprinde:

– Colectarea primară, care se va realiza selectiv:

- Pentru două fracțiuni, uscată și umedă, pentru zonele cu populație din zona urbană, pentru agenții comerciali și instituții;
- Colectare mixtă pentru comunitățile izolate, pentru localități care generează sub 5000 tone deșeurii/an sau pentru zonele urbane foarte des populate;
- Colectare benevolă a fracțiilor reciclabile (hârtie, plastic, sticlă) în containere tip clopot amplasate în zonele cu activitate comercială, la intersecțiile principale și în apropierea instituțiilor (mai ales de învățământ, culturale sau de interes local).

- Transportul primar (de colectare) se va realiza cu autospeciale monovolum cu trecere consecutivă pentru fracții diferite;
- Transferul deșeurilor cuprinde Stație de transfer cu descărcare directă, cap fix de presare și baterie de containere, la Pașcani, Târgu Frumos, Podu Iloaiei, Voinești și Popricani.
- Sortarea deșeurilor cuprinde linii semiautomate, la Pașcani și Târgu Frumos și Iași – Țuțora extindere depozit.
- Compostarea deșeurilor se va realiza în haldă, la Pașcani și la Târgu Frumos, și lângă depozitul nou de la Țuțora în extindere se va realiza intensiv.
- Depozitarea definitivă se va realiza la viitorul depozit ecologic de la Țuțora.

3.2.5 Strategia detaliată

Strategia Generală a Managementului Integrat al Deșeurilor din județ pentru atingerea obiectivelor propuse și acțiunile concrete este mai jos. Masurile și acțiunile sunt distribuite pe componentele sistemului, urmărind la modul concret atingerea obiectivelor propuse în Strategia Generală, cu termene intermediare care să confere atributul de “detaliu”

Criteriaul de atribuire a priorității	Obiective	Măsura	Termen
1. Colectarea și transportul deșeurilor	1.1. Promovarea, încurajarea producătorilor în implementarea principiilor de prevenire	Prevedere de pubele și containere în număr suficient pentru efectuarea depozitării temporare și descărcare ușoară în mijloacele de transport. Poziționarea acestora în locuri ușor accesibile.	Decembrie 2010
		Prevederea mijloacelor de transport adecvate ca număr și funcționalitate	Decembrie 2010
	1.2. Încurajarea consumatorilor să impelmenteze principiul prevenirii generării deșeurilor	Proiectarea ambalajelor potrivite ca dimensiuni pentru mărfurile pe care le conțin, atrăgătoare, biodegradabile și ușor transportabile	Permanent
		Antrenarea vânzătorilor în procurarea mărfurilor care nu generează deșeuri în cantități mari sau care pot polua locurile publice (ex.sămânța)	2013
	1.3. Creșterea importanței activităților de monitorizare și control efectuate de autoritățile competente ca ARPM, APM, Garda de Mediu, în concordanță cu responsabilitățile acestora.	Întocmirea unui îndrumar de inspecție și control al locurilor publice care să conducă la o supraveghere atentă și evitarea poluării cu deșeuri a drumurilor, corpurilor de apă, pădurilor.	2010
		Extinderea supravegherii în zilele de sâmbăta și duminica a locurilor publice în vederea păstrării curățeniei prin colectarea și transportul deșeurilor	2010
		Formarea unui corp special cu atribuții corespunzătoare pentru supravegherea colectării și transportului deșeurilor din zonele de agrement ale județului	2010
	1.4. Dezvoltarea unui sistem viabil de gestionare a deșeurilor: colectare, transport, valorificare,	Întocmirea documentațiilor necesare și organizarea licitațiilor pentru alegerea celor mai buni operatori pentru colectarea și transportul deșeurilor	Decembrie 2010

	reciclare, tratate și eliminare finală.	Fixarea de taxe și tarife pentru colectarea și transportul deșeurilor de la persoanele fizice și juridice la punctele de transfer sau la depozitul central.	Decembrie 2010
		Prevederea unor fonduri speciale pentru susținerea activităților de colectare și transport ale deșeurilor din zonele rurale, în special din localitățile mici, izolate.	Decembrie 2013
	1.5. Optimizarea folosirii fondurilor naționale și internaționale pentru cheltuieli de capital pentru gospodărirea deșeurilor.	Atragerea, prin organizarea de licitații a celor mai buni consultanți în procesul de asimilare a fondurilor disponibile pentru asigurarea unui sistem viabil de gospodărire a deșeurilor din județ	Decembrie 2010-2038
		Organizarea unui grup la nivelul județean și local pentru investigarea posibilităților de finanțare, din orice sursă disponibilă, a unor proiecte de gospodărire a deșeurilor, de orice tip, din județ.	Decembrie 2010
	1.6. Elaborarea mecanismelor economico-financiare care să permită organizarea managementului integrat pe baza de taxe convenabile, dar care să acopere costurile de colectare, transport și depozitare controlată	Fixarea de taxe pentru acoperirea costurilor managementului integrat al deșeurilor la nivelul întregului județ.	Iunie 2010
		Susținerea localităților izolate cu populație sub 100 de locuitori fără surse de venit, care să permită achitarea taxelor și tarifelor fixate pentru sistem	Decembrie 2010
	1.7. Folosirea mecanismelor economico-financiare pentru promovarea colectării selective a bateriilor, acumulatorilor și a DEEE	Colectarea gratuită a bateriilor, acumulatorilor și deșeurilor echipamentelor electrice și electronice (DEEE)	Decembrie 2009
		Organizarea din fondurile consiliilor locale a punctelor de colectare a DEEE	Decembrie 2009
	1.8.. Intensificarea comunicării dintre factorii implicați	Elaborarea Planului Județean de Gospodărire a Deșeurilor cu participarea tuturor factorilor implicați (CJ, CL, primarii, ARPM, APM, public, operatori, ONG, etc)	August 2009 cu actualizare la 5 ani
		Elaborarea de rapoarte anuale privind starea mediului – Capitolul “Deșeuri și substanțe chimice și periculoase”, de către autoritățile locale și regionale de mediu pe baza datelor acumulate și afișarea pe web site.	Decembrie 2009 și anual 2010, etc.
1.9. Organizarea programelor de educație	Antrenarea ONG din județ la acțiuni de popularizare a proiectului de management integrat al deșeurilor	2009-2038	
	Organizarea de seminarii pentru instruirea operatorilor în exploatarea mijloacelor tehnice care se achiziționează și asupra celor mai bune tehnologii disponibile de tratare a deșeurilor	2010	
	Organizarea de excursii ale elevilor în zone de agrement sau în arii protejate de interes național și local, sau în localitățile în care învață, spre a li se oferi exemple de comportament, în legătură cu păstrarea curățeniei	2009-2039	
	Organizarea de acțiuni de curățare a spațiilor afectate de aruncarea deșeurilor în parcuri, malurile corpurilor de apă, etc.	2009-2038	
	Antrenarea părinților în acțiunile de educare a copiilor prin întâlniri speciale.	2009-2038	

1.10. Folosirea mijloacelor mass-media, internet, etc. pentru informare. Sprijinirea companiilor de informare în ceea ce privește aspectele legate de deșeurile de ambalaje	Introducerea în programul emisiunilor de radio-televiziune locale a unei emisiuni de 15 minute în care să se prezinte săptămânal probleme de management al deșeurilor, din care să rezulte importanța aspectelor legate de deșeurile de ambalaje, de reducerea generării de deșeurii, etc.	2009-2038	
	Introducerea unei rubrici în ziarele locale (maxim 100 de cuvinte), eventual ilustrat cu o fotografie, în care să se prezinte unele exemple ale efectelor aplicării sistemelor de management al deșeurilor, la nivel local, național, european și internațional	2009-2038	
	Antrenarea ONG, cu publicarea de broșuri, foi volante și alte acțiuni pentru constientizarea publicului în legătură cu deșeurile de orice tip	2009-2038	
1.11.. Promovarea auditurilor și Sistemelor de Management Integrat al Mediului pentru Gestiunea Deșeurilor	Elaborarea sistemelor de management integrat al mediului pentru gestiunea deșeurilor de către operatorii sistemului	Decembrie 2010	
	Antrenarea persoanelor fizice sau juridice în executarea auditului de mediu	Decembrie 2013	
1.12. Îmbunătățirea sistemului regional /județean /local de colectare, procesare și analiză a datelor privind gestionarea deșeurilor	Perfecționarea bazei de date referitoare la cantitățile de deșeurii colectate și transportate și la compoziția acestora.	Decembrie 2010	
	Achiziționarea datelor de la operatorii sistemului de colectare și transport deșeurii	2010-2038	
	Conectarea bazei de date referitoare la colectarea și transportul deșeurilor cu baza de date referitoare la tratarea și eliminarea deșeurilor	2010-2038	
1.13. Conectarea tuturor locuitorilor din mediul urban la sistemele de salubritate	Reînnoirea contractelor dintre operatori și persoanele fizice și juridice beneficiare ale sistemelor de colectare și transport ale deșeurilor din mediul urban	Decembrie 2013	
	Întocmirea contractelor de servicii de salubritate ale operatorilor cu locuitorii din mediul urban (pentru cei care nu beneficiază de aceste servicii)	Decembrie 2010	
	Prevederea de mijloace de colectare a deșeurilor pentru persoanele fizice și juridice din mediul urban care nu au fost conectate la sistemul de salubritate existent, astfel încât populația să fie deservită în proporție de 100%	Decembrie 2010	
	Suplimentarea numărului de autogunoiere cu numărul necesar pentru atingerea unui grad de conectare la servicii de salubritate a populației de 100%	Decembrie 2010	
1.14. Conectarea a 100% din populația mediului rural la sistemul de colectare	Întocmirea contractelor de servicii de salubritate ale operatorilor cu locuitorii din mediul rural.	Decembrie 2010	
	Prevederea de mijloace de colectare a deșeurilor (pubele, containere, etc) pentru populația mediului rural.	Decembrie 2010	
	Suplimentarea mijloacelor de transport al deșeurilor, astfel încât întreaga populație din mediul rural să fie deservită	Decembrie 2011	
2. Colectarea separată, reciclarea și recuperarea	2.1. Dezvoltarea unui sistem viabil de gestionare a deșeurilor: colectare, transport, valorificare, reciclare, tratare și eliminare	Scăderea costurilor mărfurilor cu valoarea ambalajului prezentat la schimb de către cumpărător.	2013
		Scutirea de plata a costurilor containerelor pentru colectarea separată a deșeurilor	2010

	finală.		
2.2. Dezvoltarea pieței de materii secundare și promovarea produselor din materiale reciclate	Scutirea unei părți din taxe pentru producătorii care folosesc ca materie primă în procesele de fabricație, unele deșeuri	2013-2033	
	Oferirea de bonusuri pentru produsele reciclate	2013-2033	
	Popularizarea gratuită a produselor fabricate din materiale reciclate	2013-2033	
	Asigurarea consultanței necesare pentru realizarea instalațiilor individuale de compostare.	2011-2033	
2.3. Reducerea cantităților de deșeuri eliminate, prin colectare selectivă și prin tratare	Construirea a 4 stații de sortare mari: în municipiul Pașcani, orașul Târgu Frumos, orașul Hârlău, una lângă depozitul central de la Țuțora și încă 3 stații de sortare mai mici în comunele Răducăneni, Gropnița și Șipote	Decembrie 2010	
2.4. Reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile până la 75% din totalul deșeurilor biodegradabile generate în anul 1995	Construirea a 3 stații de compostare: una lângă depozitul de deșeuri de la Țuțora plus extinderea prin acest proiect și celalalte două la Pașcani și Târgu Frumos	Decembrie 2010	
2.5. Reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile până la 50% din totalul deșeurilor biodegradabile generate în anul 1995	Stațiile de compost din județ vor fi proiectate inițial cu o capacitate suficientă și pentru acoperirea acestei ținte	2013	
2.6. Reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile până la 35% din totalul deșeurilor biodegradabile generate în anul 1995	Mărirea încărcării stației de compostare de la Țuțora	2016	
	Construirea a 14 stații demonstrative de compostare pentru 14 gospodării din 7 comune cu numărul cel mai mare locuitori	2015	
	Extinderea construirii stațiilor de compostare familiale la gospodăriile din zonele rurale	2016	
	Monitorizarea și popularizarea rezultatelor obținute în gospodăriile individuale prin folosirea stațiilor de compostare.	2011	
2.7. Reciclarea ambalajelor prin colectarea selectivă sau recuperare de energie, după cum urmează: 60% - hârtie și carton 22.5% - mase plastice 60% - sticlă 50% - metale 15% - lemn	Reciclarea ambalajelor prin colectarea selectivă sau recuperare de energie, după cum urmează: 60% - hârtie și carton 22.5% - mase plastice 60% - sticlă 50% - metale 15% - lemn	2013	
2.8. Optimizarea cantității de ambalaje pe produs ambalat	Optimizarea cantității de ambalaje pe produs ambalat	2013	
2.9. Instalarea de puncte speciale pentru colectarea deșeurilor voluminoase	Instalarea de puncte speciale pentru colectarea deșeurilor voluminoase (inclusive sistemele din "ușă în ușă"	2013	
2.10. Organizarea colectării selective a DEEE și a componentelor acestora cu o țintă de cel puțin 4 kg pe locuitor pe an	Organizarea colectării selective a DEEE și a componentelor acestora cu o țintă de cel puțin 4 kg pe locuitor pe an	Propunere 2009	
2.11. Instalarea de puncte de colectare a deșeurilor periculoase care provin din deșeuri menajere în cooperare cu sectorul comercial	Instalarea de puncte de colectare a deșeurilor periculoase care provin din deșeuri menajere în cooperare cu sectorul comercial	2017	

2.12. Asigurarea de capacitati si instalatii in conformitate cu standardele europene	Asigurarea de capacitati si instalatii in conformitate cu standardele europene	2013
2.13. Reciclarea deșeurilor menajere, altele decât cele de ambalaje. Organizarea colectării separate a deșeurilor municipale periculoase și nepericuloase	Reciclarea deșeurilor menajere, altele decât cele de ambalaje. Organizarea colectării separate a deșeurilor municipale periculoase și nepericuloase	Proces continuu propunere 2013
2.14. Valorificarea energetică prin co-incinerare, dacă valorificarea materială nu este fezabilă	Valorificarea energetică prin co-incinerare, dacă valorificarea materială nu este fezabilă	2013
2.15. Îmbunătățirea tratării deșeurilor pentru valorificare, pentru diminuarea dificultăților de manipulare, eliminarea componentelor periculoase și prin diminuarea cantităților și deșeurilor eliminate	Îmbunătățirea tratării deșeurilor pentru valorificare, pentru diminuarea dificultăților de manipulare, eliminarea componentelor periculoase și prin diminuarea cantităților și deșeurilor eliminate	Proces continuu propunere 2013 2033 2038
2.16. Extinderea reutilizării și reciclării materialelor din vehiculele scoase din uz și valorificare energetică a materialelor care nu pot fi reciclate.	Extinderea reutilizării și reciclării materialelor din vehiculele scoase din uz și valorificare energetică a materialelor care nu pot fi reciclate	propunere 2013
2.17. Valorificarea a 75% din masa medie pe vehicul pe an pentru vehiculele fabricate înainte de 1980	Valorificarea a 75% din masa medie pe vehicul pe an pentru vehiculele fabricate înainte de 1980	2020
2.18. Valorificarea a 85% din masa medie pe vehicul pe an pentru vehiculele fabricate înainte de 1980	Valorificarea a 85% din masa medie pe vehicul pe an pentru vehiculele fabricate înainte de 1980	2033
2.19. Reutilizarea și reciclarea a 80% din masa medie pe vehicul și an pentru VSU fabricate înainte de 1980	Reutilizarea și reciclarea a 80% din masa medie pe vehicul și an pentru VSU fabricate înainte de 1980	Propunere 2013
2.20. Refolosirea și reciclarea a cel puțin 85% din greutatea tuturor vehiculelor scoase din uz	Refolosirea și reciclarea a cel puțin 85% din greutatea tuturor vehiculelor scoase din uz	Începând cu 2015 Propunere 2033
2.21. Refolosirea și valorificarea a minimum 95% din masa medie pe autovehicul și an pentru toate autovehiculele scoase din uz	Refolosirea și valorificarea a minimum 95% din masa medie pe autovehicul și an pentru toate autovehiculele scoase din uz	Incepind cu 2015 Propunere 2033
2.22. Valorificare totală: 45% Reciclare totală 38%: -38%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale	Valorificare totală: 45% Reciclare totală 38%: -38%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale	2009
2.23. Valorificare totală: 48% Reciclare totală 42%: -44%sticlă	Valorificare totală: 48% Reciclare totală 42%: -44%sticlă -60%hârtie și carton	2010

	-60%hârtie și carton -50% metale	-50% metale	
	2.24. Valorificare totală: 53% Reciclare totală 46%: -48%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale -18% plastic -15% lemn	Valorificare totală: 53 % Reciclare totală 46%: -48%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale -18% plastic -15% lemn	2011
	2.25. Valorificare totală: 57% Reciclare totală 50%: -54%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale -18% plastic -15% lemn	Valorificare totală: 57% Reciclare totală 50%: -54%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale -18% plastic -15% lemn	2012
	2.26. Valorificare totală: 60% Reciclare totală 55%: -60%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale -22,5% plastic -15% lemn	Valorificare totală: 60% Reciclare totală 55%: -60%sticlă -60%hârtie și carton -50% metale -22,5% plastic -15% lemn	2013
	2.27. Valorificarea sau incinerarea deșeurilor de ambalaje ce nu pot fi reciclate cu recuperarea a cel puțin 60% din greutatea acestora	Valorificarea sau incinerarea deșeurilor de ambalaje ce nu pot fi reciclate cu recuperarea a cel puțin 60% din greutatea acestora	2013
	2.28. Valorificarea deșeurilor voluminoase colectate separat	Valorificarea deșeurilor voluminoase colectate separat	Propunere 2013
	2.29. Promovarea folosirii nămolului necontaminat ca îngrășământ în agricultură	Promovarea folosirii nămolului necontaminat ca îngrășământ în agricultură	Propunere 2033
	2.30. Co-incinerarea nămolului după deshidratare	Co-incinerarea nămolului după deshidratare	2033
3. Depozitarea (Eliminarea)	3.1. Depozitarea controlată a deșeurilor în depozitul ecologic de la Țuțora	Proiectarea și construcția noului depozit de deșuri de la Țuțora (inclusiv toate acțiunile necesare pentru pregătirea proiectării, adică formele de proprietate, studii de teren, acorduri, etc.)	Decembrie 2009
		Depozitarea deșeurilor din județ în depozitul ecologic de la Țuțora	Permanent
4. Închiderea depozitelor neconforme	4.1. Reducerea numărului depozitelor neautorizate și a celor care nu sunt conforme cu standardele și care trebuie închise	Închiderea depozitelor neconforme din mediul rural	Realizat
		Închiderea depozitului neconform de la Tomești, Pășcani, Hârlău	2009
		Închiderea depozitului de la Tg. Frumos	2012
5. Tratarea nămolurilor și depozitarea lor	5.1. Promovarea soluției de eliminare a nămolurilor din stațiile de epurare prin folosire ca amendament pe terenuri agricole sau în păduri	Deshidratarea nămolurilor fermentate din stațiile de epurare din județ pâna la umidități de 80%. Adoptarea soluției de extragere a umidității prin presare în filtre cu bandă recomandabilă.	2013-2038
		Depozitarea nămolurilor deshidratate pe terenuri agricole și în păduri	2013-2038
		Deshidratarea nămolurilor rezultate din stațiile de tratare a apelor de alimentare prin uscarea naturală	2013-2038
		Depozitarea nămolurilor deshidratate de la	2013-2038

		stațiile de tratare a apelor de alimentare în depozitul de deșeuri orășenești ca material de acoperire în procesul de întreținere.	
--	--	--	--

3.3. Serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea activităților privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice, desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau asociațiilor energiei termice, necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.

Sistemele centralizate urbane de alimentare cu energie termică reprezintă în România subsectorul energetic cel mai deficitar, datorită uzurii fizice și morale a instalațiilor și echipamentelor, pierderilor energetice mari între sursă și consumator, resurselor financiare insuficiente de exploatare, întreținere, reabilitare și modernizare, și nu în ultimul rând datorită problemelor sociale complexe legate de suportabilitatea facturilor.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale și este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional unitar constând din: construcții, instalații, echipamente, dotări specifice și mijloace de măsurare destinate producerii, transportului, distribuției și furnizării energiei termice pe teritoriul localităților, care cuprinde: centrale termice sau centrale electrice de termoficare, rețele de transport, puncte termice/stații termice, rețele de distribuție, construcții și instalații auxiliare, bransamente până la punctele de delimitare, separare a instalațiilor, sisteme de control, măsurare și automatizare.

În ce privește fondul locativ urban, alimentarea cu energie termică în sisteme centralizate se realizează prin centrale termice, care furnizează energia termică pentru o zonă, un grup de clădiri sau deservesc o singură clădire. În mediul rural principalul combustibil pentru încălzire este biomasa (lemne, deșeuri din lemne sau din agricultură).

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, reglementat de **Legea nr. 325/ 14.07.2006**, cuprinde totalitatea activităților privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice și agenți economici. Sisteme de termoficare au fost închise datorită debransărilor masive ale populației.

Politicile și prioritățile privind restructurarea serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat au fost stabilite prin Strategia națională privind alimentarea cu energie termică a localităților prin

sisteme de producere și distribuție centralizate, aprobată prin **Hotărârea Guvernului nr. 882/2004.**

Principale reglementările U.E. aplicabile domeniului încălzirii urbane în sistem centralizat sunt:

- a) **Directiva 2001/80/CE** privind limitarea emisiilor anumitor poluanți în aer proveniți de la instalațiile mari de ardere;
- b) **Directiva 93/76/CE** privind limitarea emisiilor de dioxid de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice;
- c) **Directiva 96/61/CE** privind prevenirea și controlul integrat al poluării;
- d) **Directiva 2004/8/CE** privind promovarea cogenerării pe baza cererii de caldură utilă pe piața internă;
- e) **Directiva 2002/91/CE** privind performanța energetică a clădirilor;
- f) **Directiva 2004/8/CE** privind producerea în cogenerare a energiei electrice bazată pe cererea de energie termică utilă.

În vederea armonizării legislației interne cu legislația U.E. a fost adoptată **Hotărârea Guvernului nr. 541/2003** privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți din instalații mari de ardere, care transpune în legislația internă prevederile **Directivei 2001/80/CE.**

Obligațiile privind reducerea emisiilor la coș a instalațiilor mari de ardere și încadrarea în prevederile **Directivei 2001/80/CE**, respectiv **Hotărârii Guvernului nr. 541/2003**, revin deținătorilor de astfel de instalații, iar procesul de modernizare a acestor instalații trebuie inițiat și condus de autoritățile administrației publice locale.

Țintele prioritare stabilite pentru instalațiile mari de ardere din România sunt următoarele:

- a) reducerea sau limitarea emisiilor provenite din IMA, astfel încât să se respecte integral prevederile **Directivei 2001/80/CE;**
- b) stabilirea și atingerea plafoanelor naționale de reducere a emisiilor provenite din IMA;
- c) monitorizarea, evaluarea și raportarea emisiilor de poluanți proveniți din IMA în conformitate cu prevederile **Directivei 2001/80/CE.**

În baza propunerilor operatorilor, respectiv a **autorităților administrației publice locale** au fost solicitate perioade de tranziție care au fost acceptate de către Comisia Europeană.

Responsabilitățile specifice operatorilor, respectiv a autorităților administrației publice locale, cu privire la IMA sunt:

- a) elaborarea propunerilor de programe de reducere progresivă a emisiilor anuale de dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi, în conformitate cu prevederile **Hotărârii Guvernului nr. 541/2003;**

- b) alocarea fondurilor de investiții, cu respectarea condițiilor impuse prin Regulamentul Consiliului Concurenței cu privire la ajutorul de stat pentru protecția mediului și prin **Legea nr. 143/1999** privind ajutorul de stat republicată, precum și implementarea programelor de reducere progresivă a emisiilor anuale de dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi;

c) respectarea procedurilor specifice ale **Directivei 2001/80/CE** privind situațiile de funcționare necorespunzătoare a instalațiilor sau de întrerupere a funcționării echipamentelor de reducere a emisiilor;

d) monitorizarea emisiilor și a parametrilor de proces, cu raportare la APM.

În județul Iași, localitățile care mai beneficiază de energie termică în sistem centralizat, sunt municipiul Iași și municipiul Pașcani, orașele Podu Iloaiei, Hârlău și Tg. Frumos renunțând la acest mod de asigurare a energiei termice datorită debranșărilor masive ale populației. În mediul rural s-au implementat măsuri de asigurare a energiei termice prin centrale individuale în institutii publice (primarii, școli,).

În perioada 2007-2013, în concordanța cu programul de dezvoltare economico-socială a unităților administrativ-teritoriale, Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, urmărește cu prioritate realizarea următoarelor obiective, în domeniul gestionării energiei termice în sistem centralizat:

- **asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu energie termică;**

- **asigurarea calității serviciului public de alimentare cu energie termică;**

- **accesibilitatea prețurilor la consumator;**

- **asigurarea resurselor necesare serviciului public de alimentare cu energie termică, pe termen lung;**

- **asigurarea și menținerea siguranței în funcționare a serviciului public de alimentare cu energie termică;**

- **evidențierea transparenței costurilor în stabilirea prețului energiei termice.**

3.4. Serviciul de transportul public local

Serviciul de transport public local este organizat și funcționează în baza **Legii nr. 92/2007**. Datorită lipsei de fonduri și expertizei instituționale insuficiente, autoritățile publice locale, municipale sau județene, întâmpină dificultăți în întreținerea atât a drumurilor publice cât și a sistemului de transport public. Cele mai importante aspecte ce trebuie luate în considerare sunt următoarele:

a) transportul public trebuie să fie perceput de către publicul larg ca fiind un mijloc de transport: suportabil, confortabil și avantajos; pentru ca această cerință să fie atinsă, sunt necesare investiții periodice în mijloacele de transport și infrastructura aferentă pentru a se asigura că declinul calității actuale a serviciului oferit este stopat. În același timp, sunt necesare scheme de îmbunătățire a managementului traficului care să acorde prioritate transportului public, inclusiv măsuri pentru restrângerea utilizării mașinilor personale, cum ar fi parcare controlată în centrele orașelor.

b) există o nevoie urgentă de reevaluare a rețelei stradale ce este folosită de transportul public și a tipurilor mijloacelor de transport ce pot fi folosite. Aceasta va necesita o analiză pentru a determina dacă rețeaua actuală poate fi optimizată și dacă îndeplinește necesitățile pasagerilor existenți și potențiali. De asemenea, se va analiza dacă operarea a două tipuri de modalități de transport (tramvai și autobuz) este cea mai eficientă metodă de operare.

c) de asemenea, se poate opta, în anumite orașe, pentru renunțarea la transportul cu autobuzul. Aceasta se poate realiza prin concentrarea asupra sistemului de tramvai ca fiind coloana vertebrală a sistemului de transport public electric, în același timp permițându-se autobuzelor și microbuzelor să opereze în zonele în care nu există linii de tramvai și să se comporte ca afluențe pentru sistemul de tramvai sau în transportul între localități. Considerând succesul relativ al microbuzului ca o formă de transport atractivă, vor fi luați în calcul și operatorii privați de microbuze și autobuze, concurența între transportul de stat și cel privat fiind o garanție pentru asigurarea unui transport modern și ieftin. Pentru a evita dublarea rutelor, se va asigura că există concurență pentru rute și nu competiție pe călători transportați pe aceeași rută.

Este necesar un pachet important de măsuri de investiții pentru a facilita revenirea sectorului la un nivel susținut. Acest pachet poate fi împărțit în câteva componente, după cum urmează:

a) **la nivel local, municipal sau județean**, administrațiile locale se vor concentra pe:

- întocmirea unor planuri-directoare, desfășurarea de studii de optimizare a rutelor, permițând municipalităților să decidă dacă vor păstra rețelele actuale de transport public sau le vor modifica;
- pregătirea unei strategii și politici de transport corespunzătoare;
- stabilirea unei autorități de transport pentru oraș;
- pregătirea programelor de investiții corespunzătoare și fezabile care pot oferi accesul ușor la fondurile structurale ale UE și, unde este cazul, conducerea studiilor de fezabilitate;

b) **la nivelul companiilor de transport**, aspectele principale ce trebuie considerate, sunt după cum urmează:

- creșterea transparenței în relațiile dintre municipalitate și companiile de transport public. Introducerea unui contract de servicii comunitare de utilități publice, care deja se folosește în alte țări europene, va ajuta fiecare parte să se concentreze asupra propriului rol.
- practicile de lucru din cadrul companiilor de transport public local trebuie să fie raportate la indicatorii celor mai bune companii care operează în transportul public. Instruirea în managementul financiar, utilizarea optimă a activelor de capital și managementul personalului vor forma baza unui program educațional.

Programele de investiții realiste și suportabile trebuie pregătite pentru a acoperi necesitățile transportului public din fiecare localitate.

Aceste programe trebuie să aibă în vedere corelarea rețelelor serviciului de transport public local cu celelalte servicii de transport public județean,

regional și național, prin coordonarea graficelor de circulație / operare ale operatorilor acestora.

Participarea sectorului privat trebuie luată în considerare, în special acolo unde fondurile locale sunt reduse. În acest scop, va fi evaluată posibilitatea de a introduce scheme de tip PPP pentru gestiunea serviciului și finanțarea infrastructurii aferente acestuia.

În județul Iași, numărul de pasageri care utilizează serviciul de transport public a fost, în ultimii zece ani, în scădere. Aceasta a dus la o reducere a folosirii mijloacelor tradiționale de transport public. Factorii importanți ce influențează nivelul cererii sunt:

- a) creșterea numărului proprietarilor de autoturisme;
- b) schimbările din structura economică, cu impact asupra numărului și locațiilor locurilor de muncă.

Strategia va stabili obiectivele județene pentru acest sub-sector (așa cum sunt reflectate în politica guvernamentală pentru transportul județean) și contribuția transportului public județean la dezvoltarea economică și socială a județului Iași.

Strategia va determina distribuția din punct de vedere instituțional, al accesibilității și al mobilității județene și va specifica rolul autorităților implicate (administrațiile județene și locale, utilizatori ai traseelor de transport, asociații din sectorul privat) în formularea politicii și strategiei pentru furnizarea serviciilor de transport public județean, astfel:

infrastructura

- dreptul de proprietate și responsabilitate,
- capacitate locală și finanțare;
- distribuirea managerială, planificarea și criteriile de dezvoltare,
- întreținere și finanțarea întreținerii, managementul și executarea lucrărilor etc.;

serviciile de transport public județean

- nevoile de transport (bunurile motorizate, cât și serviciile pentru pasageri, transportul de persoane) pe distanțe mari și mijloacele intermediare de transport pe distanțe scurte (transportul local);
- zonele cheie reprezentând rolul administrațiilor în crearea unui mediu care să ofere posibilitatea creșterii calității serviciilor, care să ofere rolul sectorului privat și orice alte aspecte sociale și culturale;
- alte probleme importante incluzând alocarea responsabilităților între autoritățile locale și centrale în furnizarea transporturilor.

localizarea facilităților fizice

- scoli, spitale, clinici, piețe de desfacere, întreprinderi care să ofere locuri de muncă, zone turistice, etc.

Strategia de dezvoltare durabilă a serviciului de transport public județean trebuie integrată în strategia de dezvoltare durabilă a localităților, strategie elaborată de autoritățile administrației publice locale, municipale sau județene în colaborare cu toți factorii de decizie implicați.

3.5. Serviciul de iluminat public

În vederea obținerii unui serviciu de iluminat public unitar, modern și eficient, în conformitate cu directivele Uniunii Europene, a fost adoptată **Ordonanța Guvernului nr. 42/2003** privind organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public, aprobată cu modificări și completări prin **Legea nr. 475/2003**, cu modificările și completările ulterioare, care stabilește cadrul juridic privind înființarea, organizarea, exploatarea, gestionarea, finanțarea, și controlul funcționării serviciului de iluminat public în comune, orașe și municipii.

Cadrul juridic privind înființarea, organizarea, exploatarea, gestionarea, finanțarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public în comune, orașe și municipii este stabilit prin **Legea nr. 230/2006** – legea serviciului de iluminat public care reglementează obținerea unui serviciu de iluminat public unitar, modern și eficient în conformitate cu directivele Uniunii Europene.

În județul Iași, toate comunitățile locale beneficiază de iluminat public, gestionarea acestei utilități publice fiind asigurată de către autoritatea publică locală.

În perioada 2007-2013, în concordanța cu programul de dezvoltare economico-socială a unităților administrative-teritoriale, Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, urmărește cu prioritate realizarea următoarelor obiective, în domeniul iluminatului public:

- asigurarea accesului nediscriminatoriu și al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public;
- orientarea serviciului de iluminat public către utilizatori și beneficiari prin promovarea metodelor moderne de management și mecanismelor specifice economiei de piață cu atragerea capitalului privat în investiții reprezentând modernizări și extinderi ale sistemului de iluminat public;
- promovarea formelor de gestiune delegată;
- promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și formării profesionale continue a personalului din domeniu prin instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță a activității operatorilor și participarea cetățenilor;
- asigurarea la nivelul localităților a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate, individuală și colectivă, prevăzute în normele în vigoare, compatibil cu directivele UE;
- asigurarea unui iluminat architectural, ornamental și ornamental-festiv, adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase ;
- promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime prin reducerea consumurilor specifice ca urmare a utilizării unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate care să asigure un iluminat public de calitate și performant;

Serviciul de iluminat public trebuie organizat astfel încât să asigure respectarea indicatorilor de performanță a nivelurilor de iluminare și luminanța prevăzută de normativele specifice domeniului și ținând seama de următoarele:

- mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;
- starea sistemului de iluminat public existent;
- posibilitățile locale de finanțare a exploataării, întreținerii și dezvoltării serviciului și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;

Autoritățile administrației publice locale vor adopta hotărâri referitoare la aprobarea programelor de dezvoltare, reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de iluminat existente și a programelor de înființare a noi rețele de iluminat public. Totodată vor coordona proiectarea și execuția lucrărilor tehnico-economice studiile de fezabilitate în care se vor identifica sursele de finanțare a investițiilor precum și soluția optimă din punct de vedere tehnico-economic. De asemenea se vor aproba indicatorii de performanță în baza unui studiu de specialitate, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în regulamentul-cadru al serviciului de iluminat public și în caietul de sarcini-cadru, care au caracter minimal și trebuie să cuprindă:

- nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
- indicatorii de performanță a serviciului;
- condiții tehnice;
- infrastructura aferenta serviciului;
- raporturile operator-utilizator.

Măsurile de accelerare a serviciului de iluminat public

Măsurile	Responsabili	Resurse	Termen
Extinderea rețelelor de iluminat public în vederea asigurării necesarului de iluminat public;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	2013
Reabilitarea rețelelor de iluminat public prin înlocuirea conductorilor și echipamentelor uzate;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	2013
Atragerea capitalului privat în realizarea investițiilor de extindere și reabilitare;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	2013
Realizarea unor investiții în parteneriat cu localitățile învecinate în vederea creșterii capacității de cofinanțare	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	2013
Promovarea realizării de proiecte de modernizare cu atragerea de capital și investitori specializați în domeniul distribuției energiei electrice;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	2013
Reorganizarea serviciului de iluminat public prin aplicarea principiilor economiei de piață și reducerea gradului de monopol;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii, serviciile publice deconcentrate specializate	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	permanent
Înlocuirea echipamentelor de distribuție	Autoritățile administrației	Resurse financiare	permanent

și măsurare cu echipamente de înaltă tehnologie în vederea reducerii pierderilor de energie din rețea și implicit reducerea cuantumurilor sumelor plătite la distribuitori;	publice locale, operatori servicii, serviciile publice deconcentrate specializate	guvernamentale, locale și Private Resurse umane	
Întărirea cooperării cu societățile specializate în vederea elaborării unor studii și programe de dezvoltare a serviciului;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii, serviciile publice deconcentrate Specializate	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	permanent
Promovarea investițiilor de îmbunătățire a eficienței energetice;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii, serviciile publice deconcentrate specializate	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	permanent
Concesionarea serviciului de iluminat public unui operator autorizat;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii, serviciile publice deconcentrate specializate	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	permanent
Acțiuni de educare a populației cu privire la necesitatea economisirii energiei electrice și folosirea acesteia pentru necesități stricte;	Autoritățile administrației publice locale, operatori servicii, serviciile publice deconcentrate specializate	Resurse financiare guvernamentale, locale și Private Resurse umane	permanent

4. MANAGEMENTUL SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

4.1. Principii generale

Serviciile comunitare de utilități publice sunt acele servicii publice de interes local, județean sau regional organizate - în urma unui larg acord social exprimat printr-o decizie democratică adoptată de autoritățile administrației publice locale competente - la nivelul unităților administrativ-teritoriale în beneficiul locuitorilor acestora și care funcționează sub conducerea sau coordonarea, responsabilitatea și controlul autorităților administrației publice locale, în baza unor reguli specifice care trec dincolo de regulile obișnuite aplicabile altor servicii: universalitate, continuitate, adaptabilitate, accesibilitate, transparență. Aceste servicii sunt furnizate /prestate fie prin modalitatea gestiunii directe, bazată pe darea în administrare către operatori de drept public, fie prin modalitatea gestiunii indirecte (delegate), bazată pe contracte de delegare a gestiunii încheiate cu operatori de drept privat.

Consiliul Județean Iași și-a fundamentat politicile, inițiativele, programele sau reformele locale privind serviciile comunitare de utilități publice pe următoarele principii:

a) serviciile comunitare de utilități publice sunt una din expresiile de autonomie ale colectivităților locale și un mijloc puternic de care acestea dispun pentru a servi interesul general; ele contribuie la exercițiul competențelor colectivităților locale, care, în cadrul legislației naționale sau regionale aplicabile, își asumă responsabilitatea pentru exercițiul acestor competențe;

b) serviciile comunitare de utilități publice contribuie la păstrarea coeziunii sociale deoarece furnizează prestații cu caracter social și asigură punerea în practică a politicilor de asistență hotărâte la nivel național sau local; ele asigură strângerea legăturilor de solidaritate dintre locuitori, evitarea ruperii legăturilor

sociale și menținerea coeziunii în cadrul comunităților locale, grație calității bunurilor pe care le furnizează populației și în particular categoriilor defavorizate;

c) serviciile comunitare de utilități publice trebuie să reprezinte o prioritate a autorităților administrației publice locale deoarece au o contribuție esențială la dezvoltarea durabilă a comunităților locale, conditionând chiar dezvoltarea economico-socială a acestora; totodată, serviciile comunitare de utilități publice contribuie la repartizarea echilibrată, echitabilă și rațională a resurselor disponibile pe teritoriul colectivității locale, ele țin seama de interdependența dintre lumea urbană și lumea rurală, dintre zonele cu activități agricole și cele cu activități industriale, precum și de spațiile / zonele libere care merită să fie prezervate; ele îmbină exigențele dezvoltării și economiei cu cele ale protecției sociale și protecției mediului, sprijinindu-se, dacă este cazul, pe ajutorul regiunilor, statului și al organizațiilor internaționale.

d) apropierea serviciilor comunitare de utilități publice locale față de cerințele populației este o necesitate fundamentală, iar autoritățile administrației publice locale au de jucat un rol esențial în furnizarea/prestarea acestor servicii; aceasta presupune, în general, un grad important de descentralizare și autonomie locală, ca și participarea activă a colectivităților locale la luarea deciziilor cu privire la furnizarea/prestarea acestor servicii.

e) descentralizarea în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să respecte principiile de coerență și unitate de aplicare a politicilor publice în beneficiul tuturor cetățenilor, de coordonare și de solidaritate teritorială.

f) gradul posibil și dorit de descentralizare depinde de factori ca: structura teritorială, dimensiunea colectivităților locale și regionale, natura, importanța și dimensiunea teritorială a serviciului, capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale și județene de a-și asuma sarcinile corespunzătoare.

g) oferta serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să fie fondată pe nevoile și așteptările colectivității și, în consecință, autoritățile administrației publice locale trebuie să ia în considerare mai întâi populația vizată când stabilesc cea mai bună cale de a furniza serviciile de care sunt responsabile, în contextul societății actuale, așteptările în creștere ale cetățenilor și condițiile obiective evoluează rapid, în special din cauza noii economii mondiale, ceea ce obligă autoritățile publice, centrale și locale, să-și separe competențele și responsabilitățile, să evalueze nivelul serviciilor și să asigure adaptarea și îmbunătățirea acestora.

În domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, trebuie să se stabilească o delimitare clară a competențelor și responsabilităților între autoritățile administrației publice centrale și cele locale, după caz, la diverse nivele de guvernare și o definiție echilibrată, coerentă și acceptabilă a drepturilor și obligațiilor ce revin diferiților actori implicați în furnizarea/prestarea serviciilor: autorități publice - operatori - utilizatori. În definirea responsabilităților autorităților administrației publice locale este necesar să se evite, pe de o parte,

situațiile de vid de competență și, pe de altă parte, dublările de competență; această definiție trebuie să se facă ținându-se seama de exigențele următoare:

- a) apropierea serviciilor în raport cu utilizatorii;
- b) posibilitatea entității însărcinate cu furnizarea/prestarea serviciului de a-l adapta nevoilor și circumstanțelor (flexibilitate, adaptabilitate);
- c) asigurarea indicatorilor de performanță în ceea ce privește calitatea, continuitatea, eficacitatea, eficiența serviciilor furnizate/prestate;
- d) complementaritatea în acțiunea autorităților centrale și locale.

Consiliul Județean Iași trebuie să asigure un cadru juridic, instituțional și organizatoric privind serviciile comunitare de utilități publice, cu vocație comercială sau nu, suficient de flexibil în scopul de a permite diversificarea modului de furnizare și de alegere a furnizorului / prestatorului, acesta putând fi de drept public sau de drept privat, în funcție de modalitatea de gestiune adoptată de autoritățile responsabile.

Consiliul Județean Iași trebuie să garanteze, în limita constrângerilor economice și bugetare, continuitatea calitativă și cantitativă a acelor servicii comunitare de utilități publice considerate esențiale pentru comunitățile locale în ansamblul lor: populație și agenți economici (utilizatori persoane fizice și utilizatori persoane juridice).

4.2 Linii directoare adresate autorităților administrației publice locale

Aceste linii directoare sunt destinate autorităților administrației publice locale, în măsura în care acestea sunt responsabile cu înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea, evaluarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice, precum și cu adoptarea și definirea normelor locale privind aceste servicii.

4.2.1. Servicii adaptate nevoilor

a) Consiliul Județean Iași trebuie să organizeze serviciile a căror responsabilitate și-o asumă, astfel încât să răspundă într-o manieră eficientă nevoilor populației care trăiește în teritoriul administrat, ținând seama de necesitatea de a ameliora continuu calitatea serviciilor lor publice pentru a ține pasul cu evoluția cererilor sociale, a priorităților politice generale, a exigențelor unei bune gestiuni economice și a evoluțiilor tehnologice.

b) Consiliul Județean Iași trebuie să vizeze asigurarea egalității între utilizatorii serviciilor comunitare de utilități publice, ceea ce ar putea necesita, dacă este cazul, ca acestora să le fie aplicat un tratament diferențiat (tarife, ajutoare, condiții de acces etc.) pentru a ține seama de situațiile obiective diferite în care se găsesc acești utilizatori sau candidații la utilizarea serviciului.

c) operatorii serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să respecte principiile de neutralitate și de non-discriminare în ceea ce îi privește pe utilizatori, libertatea de opinie a acestora și ansamblul libertăților publice.

d) autoritățile administrației publice locale trebuie să încerce să îmbunătățească accesibilitatea serviciilor prin:

- o mai bună apropiere geografică, implicând o optimizare a organizării birourilor și serviciilor administrative;
- formalități simplificate și un timp redus de acces la serviciul public;

- orare de acces compatibile cu programul cotidian al locuitorilor;
- costuri de acces reduse, în special pentru categoriile cele mai defavorizate;
- o mai bună administrare a cazurilor speciale (persoane cu dizabilități, persoane defavorizate).

e) Consiliul Județean Iași trebuie să organizeze serviciile comunitare de utilități publice, în special cele de natura comercială sau industrială, astfel încât să asigure utilizatorilor, de câte ori pare adecvat, posibilitatea de a opta între mai multe prestații, chiar între mai mulți furnizori, pentru a evita ca o situație de monopol sau statutul public al serviciilor să antreneze dificultăți în relațiile cu utilizatorii.

4.2.2. Punerea în practică a unui sistem de evaluare a performanței serviciilor

a) realizarea unui acord între autoritatea centrală și colectivitățile locale, care să se bazeze pe o metodologie și o serie de definiții comune, fără acest acord nefiind posibilă luarea de măsuri comparabile în spațiu și timp. Pentru aceasta, este indispensabil ca mijloacele de analiză să fie adaptate multiplelor servicii comunitare de utilități publice și să fie suficient de suplimentare pentru a ține seama de diferențele considerabile care există între colectivitățile locale și de asemenea de contextul în care se situează.

b) autoritățile administrației publice județene trebuie să generalizeze implementarea în practică a sistemului de evaluare a serviciilor comunitare de utilități publice locale.

c) aplicarea sistemului trebuie să fie constantă în timp și informația despre rezultatele evaluării trebuie să fie continuă, corectă și completă.

Măsuri de stimulare a dezvoltării serviciilor și a infrastructurii aferente acestora

Trebuie întreprinse studii și analize periodice privind servicii comunitare de utilități publice, nu numai pentru a urmări mai bine activitățile locale, dar și pentru a stimula punerea la punct a unor metode și instrumente comune și pentru a favoriza cunoașterea și răspândirea bunelor practici.

4.2.4. Cooperarea intercomunitară

a) Formele de cooperare permise de lege trebuie să fie suficient de flexibile pentru ca colectivitățile interesate să le poată adapta nevoilor lor specifice și obiectivelor, cu condiția ca acestea să reflecte efectiv interesul comun și ca acesta să fie definit de consiliile locale sau județene, după caz.

b) Structurile de cooperare intercomunitară (asociațiile de dezvoltare comunitară) trebuie să rămână supuse principiilor serviciului public, adică:

- principiul schimbării sau a adaptabilității (prestațiile sunt adaptate permanent nevoilor și evoluează în cantitate și în calitate);

- principiul egalității (accesibilității egale) utilizatorilor (utilizatorii sunt plasați pe o poziție egală, fără discriminări sau avantaje speciale);
- principiul continuității (activitatea se desfășoară într-o manieră regulată și continuă).

4.2.5. Alte forme de cooperare

Cadrul legislativ al participării sectorului privat la gestiunea (furnizarea/prestarea) serviciilor comunitare de utilități publice locale, cu orientare comercială sau non-comercială, trebuie să faciliteze parteneriatul public-privat și formele moderne de contracte publice și trebuie să permită dezvoltarea cooperării, inclusiv utilizând facilitățile oferite de domeniul tehnologiilor informației.

Aceste linii directoare sunt destinate autorităților administrației publice locale, în măsura în care acestea sunt responsabile cu înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea, evaluarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice, precum și cu adoptarea și definirea normelor locale privind aceste servicii.

Înființarea, organizarea și conducerea serviciilor comunitare de utilități publice și specializarea structurilor administrației publice locale trebuie făcute în funcție de nevoile cetățenilor mai curând decât în funcție de nevoile administrative, astfel încât să se evite blocarea fluxului documentelor, procedurile artificiale sau puțin transparente pentru utilizator, să se creeze ghișee unice și/sau birouri mobile etc.

4.2.8. Modul de tratare a petițiilor utilizatorilor

a) rezolvarea reclamațiilor utilizatorilor trebuie să fie o activitate normală a oricărui operator, indiferent de forma de gestiune și trebuie concepută și organizată în consecință. Această activitate trebuie să includă două aspecte:

- (I) soluționarea rapidă a problemelor ridicate și
- (II) remedierea în profunzime a cauzelor, când cererea este fondată.

b) procedurile de primire a reclamațiilor trebuie să fie simple, ușor de asimilat și de folosit de către utilizatori; de asemenea, trebuie aduse pe larg la cunoștință acestora și organizate pentru a permite o rezolvare rapidă.

4.3. Furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilități publice

4.3.1. Gestiunea serviciilor

a) Consiliul Județean Iași trebuie să asigure punerea în practică a unei gestiuni eficiente, performante și durabile, orientată asupra rezultatelor. O evaluare periodică și publică a performanței operatorilor este un instrument puternic în ameliorarea gestiunii acestora. Pentru a face posibilă o asemenea evaluare, este necesar să se stabilească sisteme adecvate de informare și

culegere a datelor privind serviciile furnizate/prestate și nevoile populației și să se asigure un schimb de informații pertinente între diferitele autorități implicate.

b) o gestiune eficace, orientată asupra rezultatelor, cere o reexaminare periodică a serviciilor, pe baza următoarelor principii:

- punerea în dezbatere a: de ce, cum și de către cine este furnizat / prestat un serviciu;

- asigurarea comparației cu performanța altora, cu ajutorul unei game de indicatori pertinenti, luând în considerare atât opiniile utilizatorilor serviciilor cât și ale furnizorilor potențiali;

- consultarea contribuabililor locali, a utilizatorilor serviciilor, a partenerilor și a celei mai largi comunități de afaceri pentru a stabili noi obiective și criterii de performanță;

- utilizarea unei competiții echitabile și deschise, de fiecare dată când acest lucru este posibil, ca mijloc de a asigura eficiența și eficacitatea serviciilor.

c) serviciile comunitare de utilități publice trebuie adaptate, în fiecare caz, la formele de gestiune și la modul de finanțare care asigură cea mai bună sinteza între toate interesele legitime ale utilizatorilor și care oferă cel mai bun raport cost/avantaje. Pentru aceasta ele trebuie să țină cont de efectele directe ca și de efectele induse de activitatea furnizată/prestată în ceea ce privește solidaritatea socială, protecția mediului și amenajarea teritoriului.

4.3.2. Finanțarea serviciilor comunitare de utilități publice

a) Consiliul Județean Iași trebuie să asigure un just echilibru între participarea beneficiarilor la finanțarea serviciilor prin tarif și finanțarea prin impozite și taxe, adică între principiul responsabilității și responsabilizării individuale și principiul solidarității. Aceste principii nu sunt conflictuale; ponderea unuia sau a altuia trebuie să varieze în funcție de circumstanțe și în vederea atingerii rezultatelor preconizate.

b) în măsura posibilului, autoritățile administrației publice locale trebuie să pună la contribuție pe toți care beneficiază direct sau indirect de efectele pozitive ale serviciilor

c) serviciile comunitare de utilități publice trebuie să beneficieze de un mod de finanțare bine adaptat particularităților acestora, rațiunilor economice și exigențelor sociale. După circumstanțe, care pot varia funcție de tipul serviciului, de loc, de modalitatea de gestiune, sunt posibile diferite tipuri de finanțare a serviciilor pe baza principiului "beneficiarul plătește": prin tarif, prin impozit, prin taxe speciale de tipul "poluatorul plătește" prin subvenții sau prin combinații ale acestora.

4.4. Gestiunea performanței

4.4.1. Principiile evaluării performanței

a) evaluarea performanței trebuie să devină criteriul principal în baza căruia se iau decizii privind opțiunile politice, în special atunci când se iau

decizii privind sistemul de gestiune a serviciilor comunitare de utilități publice, deoarece aceasta este un mijloc:

- de a ameliora serviciile comunitare de utilități publice, de corelare a rezultatelor cu nevoile, de evaluare a impactului și a raportului calitate-preț;
- de a îmbunătăți controlul autorităților administrației publice locale asupra utilizării resurselor publice;
- de a asigura utilizatorilor o informare adecvată privind serviciile;
- de a garanta o mai mare transparență a acțiunii publice;
- de a întări participarea cetățenilor la stabilirea strategiilor locale și la luarea deciziilor privind organizarea și funcționarea serviciilor care trebuie furnizate/prestate.

b) Consiliul Județean Iași trebuie să evalueze performanța serviciilor prin intermediul indicatorilor de performanță. Scopul final vizat nu trebuie să fie judecarea unei situații, ci ameliorarea serviciului examinat (în termeni de eficacitate, de eficiență și de economie), dar și satisfacerea cerințelor utilizatorilor.

c) controalele administrative trebuie să se concentreze asupra fixării obiectivelor și evaluării rezultatelor, lăsând în același timp o libertate de acțiune și o responsabilitate suficiente pentru operatorii serviciilor comunitare de utilități publice. Aceste controale trebuie să vizeze nu numai prevenirea sau sancționarea neregularităților, dar și să asigure îmbunătățirea calității prestațiilor, punând accentul pe coerența între obiectivele fixate și rezultatele obținute, pe evaluarea rezultatelor și pe măsurile de corecție necesare.

d) prin competența lor tehnică, diversele organe de control, specializate sau generale (autorități statale, jurisdicții, corpuri de inspecție etc), trebuie să fie considerate ca garanți și ajutoare prețioase pentru utilizatori atunci când se constată insuficiențele serviciilor publice. Rezultatul investigațiilor lor trebuie să fie comunicat autorităților responsabile care exercită coordonarea și supravegherea serviciului în cauză și trebuie să facă obiectul unei informări adecvate a utilizatorilor.

4.4.2. Punerea în practică a sistemului de evaluare

a) Consiliul Județean Iași și autoritățile administrației publice regionale trebuie să facă eforturi pentru a planifica - în baza orientărilor fixate la nivel național - punerea în practică, în etape, a unui sistem de evaluare a performanței serviciilor. În acest scop, ele trebuie să se sprijine pe experiențele acumulate deja în țările Uniunii Europene.

b) Consiliul Județean Iași trebuie să își exercite competențele privind evaluarea performanțelor fie direct (prin personal propriu, specializat), fie indirect (prin recursul la auditori de gestiune independenți) și să se asigure că persoanele însărcinate cu evaluarea nu sunt susceptibile a fi influențate de furnizorii/prestatorii serviciilor.

c) pentru colectarea și prelucrarea datelor statistice, sau a altor date privind serviciile comunitare de utilități publice, autoritățile administrației publice locale trebuie să participe activ la sistemul de colectare a informației și să

furnizeze centrelor de gestiune create la nivel național sau regional toate datele și indicatorii de care dispun.

4.4.3. Ameliorarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice locale

a) criteriile utilizate în evaluarea performanței trebuie să fie cuantificabile, precise, fiabile, chiar și atunci când situația evoluează, să fie cunoscute dinainte fără să genereze mecanisme de adaptare perversă.

b) Consiliul Județean Iași trebuie să organizeze sisteme de analiză comparativă pentru a fi utilizate permanent de către cei care iau decizii și de către personalul însărcinat cu monitorizarea indicatorilor de performanță, schimbărilor și rezultatelor diferitelor politici dar și pentru a permite comparația cu rezultatele obținute de alte servicii similare. Sistemele de analiză comparativă și rezultatele monitorizării trebuie să fie publicate și accesibile tuturor utilizatorilor, prin diverse mijloace de difuzare în masă.

4.5. Concesiunea serviciului public către sectorul privat

4.5.1. Decizia de concesiune

a) Autoritățile administrației publice trebuie să ia decizia de a concesiiona un serviciu public de utilități publice având în vedere numai interesul comunității și pe bază de date clare și fiabile și în special în funcție de raportul calitate/preț; concesiunea serviciilor comunitare de utilități publice se face, de regulă, prin licitație publică deschisă și are drept scop selectarea aceluiași operator capabil să îndeplinească serviciul încredințat la indicatorii de performanță solicitați prin caietul de sarcini și la cele mai mici prețuri. În cazul în care încredințarea serviciului se face prin alte proceduri de concesiune prevăzute în Legea nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile prevederile Regulamentului Consiliului Concurenței privind ajutorul de stat sub forma compensărilor acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea serviciilor de interes economic general;

b) Autoritățile administrației publice nu trebuie să concesioneze competențele care implică o utilizare importantă a puterii publice; concesiunea serviciului nu trebuie să pună în pericol drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, garanțiile legale și alte exigențe ale unei bune guvernări (de ex. dreptul cetățenilor de a fi ascultați în chestiunile care îi privesc, necesitatea de a justifica deciziile și dreptul de recurs).

c) În caz de concesiune a serviciului public, autoritatea concedentă trebuie să păstreze responsabilitatea politică și juridică. Este bine să se stabilească mecanisme performante de evaluare, cuantificare, de monitorizare și control a contractului de concesiune și a rezultatelor activităților încredințate operatorului privat însărcinat cu furnizarea/prestarea serviciului. Costul financiar pentru autoritatea publică concedentă și condițiile de acordare a oricărei contribuții financiare publice trebuie să fie definite în prealabil în vederea evitării conferirii unui avantaj economic operatorului. Contribuțiile financiare publice sub forma compensărilor nu trebuie să depășească suma necesară acoperirii totale

sau parțiale a costurilor înregistrate de operatorul privat sau public, luându-se în considerare veniturile relevante, precum și un profit rezonabil.

4.5.2. Clauze contractuale

a) Autoritățile administrației publice trebuie să definească în mod clar, în caietele de sarcini, obiectivele concesiunii, în termeni cantitativi și calitativi și să asigure, în contractul de delegare a gestiunii, o partajare clară a riscurilor și responsabilităților, o structură de finanțare clară, precum și proceduri stricte de informare și de evaluare a rezultatelor.

b) Autoritățile administrației publice trebuie să definească durata contractelor de concesiune a serviciului ținând seama de nevoia operatorului de a-și dezvolta politicile și de a-și amortiza investițiile, dar și de necesitatea de a stimula operatorul să-și îmbunătățească performanțele pentru a obține reînnoirea contractului; ca regulă generală, o durată de la zece la douăzeci de ani ar trebui să răspundă exigențelor.

c) Autoritățile administrației publice trebuie să asigure responsabilizarea operatorilor privați, asociindu-i, prin clauze contractuale și structură de finanțare a serviciilor, diferitelor tipuri de risc: investițional, industrial(costurile) și comercial (încasările).

4.5.3. Finanțarea serviciilor în cazul gestiunii delegate

a) autoritățile administrației publice județene nu trebuie să utilizeze transferurile de fonduri publice către operator pentru a compensa rezultatele unei proaste gestiuni, ci pentru:

- a împărți costurile între beneficiarii direcți și indirecti;
- a acționa în beneficiul persoanelor defavorizate;
- a încuraja serviciile cele mai puțin dăunătoare pentru mediu;
- a asigura o dezvoltare durabilă, a face orașul mai atractiv pentru habitat și pentru întreprinderi.

b) după fixarea părții din costuri care trebuie să fie acoperită din resurse publice, autoritățile administrației publice locale trebuie să finanțeze această parte cu prioritate prin compensări pentru constrângerile specifice serviciului public(de ex. compensație pentru zonele îndepărtate, pentru tarifele reduse etc.)

c) autoritățile administrației publice județene trebuie să identifice în mod clar subvențiile implicite (de ex. alocații de la bugetul local, diminuarea fiscalității, etc.), să le consolideze în orice analiză de gestiune și să le acorde în urma unei alegeri clare și făcute în deplină cunoștință de cauză.

d) orice formă de transfer de fonduri publice către operatorii privați din sfera serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să fie făcută pe baza unui contract, stipulând ex-ante condițiile de acordare, obiectivele de atins și modalitățile de calcul ale sumei ce trebuie transferată.

e) autoritățile administrației publice județene trebuie să își organizeze evidența relațiilor financiare care au loc între ele și operatorii de servicii

comunitare de utilități publice, precum și evidența sumelor acordate pentru fiecare operator în parte.

4.6. Cooperarea

4.6.1. Cooperarea cu sectorul privat

a) participarea sectorului privat, cu orientare comercială sau non-comercială, în furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilități publice este de o mare valoare și trebuie să fie încurajată. Aceasta nu înseamnă că autoritățile administrației publice locale să evite responsabilitățile ce le revin față de cetățeni, ci să dea forțelor vii ale societății civile locul ce le aparține și posibilitatea de a se implica.

b) Consiliul Județean Iași trebuie să încerce să se asocieze cu ONG-urile și cu ceilalți actori din sectorul privat lucrativ și non-lucrativ în definirea politicilor și strategiilor serviciilor, să utilizeze energia acestora în gestiunea și urmărirea activităților, să utilizeze informațiile pe care aceștia le dețin și să pună la dispoziția acestora o parte din informațiile deținute de administrație, să participe la finanțarea activităților acestora etc.

c) formele de parteneriat între autoritatea locală responsabilă și operatorii privați trebuie să fie complementare serviciilor oferite de operatorii direct subordonați autorității administrației publice locale. Autoritățile administrației publice locale trebuie să aibe posibilitatea de a utiliza gestiunea delegată. În alegerea între gestiunea directă (publică) și gestiunea delegată (privată), decidenții trebuie să urmărească un echilibru just între binele public și cel mai bun raport calitate/preț.

4.6.2. Cooperarea intercomunitară

a) Consiliul Județean Iași trebuie să folosească formele de cooperare intercomunitare existente, în special în cazul în care cooperarea între colectivități constituie condiția necesară pentru furnizarea eficace a unui serviciu, de exemplu atunci când mărimea unei colectivități și/sau capacitatea sa financiară sunt limitate în raport cu dimensiunile și costul serviciului în cauză.

b) În majoritatea domeniilor, trebuie ca structurile de cooperare intercomunitare să atingă o masă critică, aceea care permite sinergii și economii de fonduri, dar trebuie și să se asigure păstrarea contactului între aceste structuri și fiecare din asociații săi și chiar fiecare din beneficiarii săi.

Această masă critică poate să varieze în funcție de situații concrete (în special tipul de serviciu, situația geografică și demografică, situația infrastructurii tehnico-edilitare etc.).

c) Cu ocazia creării unei asociații intercomunitare, viitorii asociați trebuie să stabilească un plan financiar în care să fie justificată suma capitalului social.

d) Finanțarea structurilor de cooperare intercomunitară trebuie să aibă un anumit grad de stabilitate și să fie în general asigurată prin capitalul propriu, prin prețuri și tarife plătite de utilizatorii serviciilor, prin cotizările anuale ale asociațiilor și prin recurgerea la împrumut, diverse subvenții și programe europene.

5. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI PRIVIND ACCELERAREA DEZVOLTĂRII SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

Pentru fundamentarea strategiei județene privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și pentru asigurarea unei dezvoltări durabile a sectorului serviciilor comunitare de utilități publice s-au avut în vedere următoarele:

a) asigurarea universalității, continuității, adaptabilității, transparenței și accesului nediscriminatoriu al populației la serviciile comunitare de utilități publice de interes vital (principiul serviciului public);

b) aplicarea principiilor economiei de piață în sectorul serviciilor comunitare de utilități publice;

c) respectarea standardelor naționale și ale UE privind serviciile comunitare de utilități publice și a angajamentelor României privind implementarea acquis-ului comunitar;

d) menținerea unui bilanț echitabil între veniturile populației și tarifele pentru serviciile comunitare de utilități publice (principiul suportabilității);

e) realizarea managementului integrat al serviciilor comunitare de utilități publice care asigură coordonarea între autoritățile administrației publice centrale și locale cu atribuții și responsabilități privind realizarea serviciilor comunitare de utilități publice și planificarea echilibrată a resurselor financiare în funcție de priorități;

f) asistarea autorităților administrației publice locale cu privire la înființarea, organizarea și gestionarea serviciilor comunitare de utilități publice;

g) elaborarea studiilor de prognoză în vederea reducerii costurilor și creșterii eficienței serviciilor comunitare de utilități publice;

h) armonizarea reglementărilor interne cu prevederile legislației UE aplicabile serviciilor comunitare de utilități publice;

i) răspândirea informațiilor de interes public în scopul asigurării unui management performant al serviciilor comunitare de utilități publice la nivelul autorităților administrației publice locale, operatorilor și utilizatorilor /beneficiarilor;

j) facilitarea participării societății civile la luarea deciziilor privind sectorul serviciilor comunitare de utilități publice;

k) implicarea activă a sectorului privat în finanțarea, realizarea și exploatarea/operarea serviciilor;

l) coordonarea inițiativelor colectivităților locale și asocierea intercomunitară;

m) promovarea dezvoltării integrate a serviciilor comunitare de utilități publice și monitorizarea planurilor de implementare pe baza participării tuturor părților implicate;

n) atingerea și garantarea stabilității instituționale și financiare a colectivităților locale.

Strategia Județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice este fundamentată pe trei direcții:

Pilonul 1: Crearea unui cadru instituțional durabil

Responsabilitatea furnizării/prestării serviciilor comunitare de utilități publice revine autorităților publice locale.

La nivel național, monitorizarea și implementarea Strategiei naționale a serviciilor comunitare de utilități publice, revine Ministerului Administrației și Internelor, în calitate de autoritate centrală în sfera serviciilor comunitare de utilități publice, care a creat cadrul instituțional adecvat prin înființarea a două structuri: "Comitetul interministerial pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice" și "Unitatea centrală pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice"(UCM).

Pilonul 2: Reorientarea politicii de tarificare și finanțare a activităților operaționale și a investițiilor aferente serviciilor comunitare de utilități publice.

Pentru aceasta este necesară redefinirea politicilor ce privesc: stabilirea, ajustarea, modificarea și aprobarea prețurilor și tarifelor; acordarea subvențiilor; delegarea gestiunii serviciilor; licențierea operatorilor; accesul la resursele de finanțare a investițiilor; prioritizarea și planificarea multianuală a proiectelor.

Pilonul 3: Creșterea capacității de absorbție a fondurilor de investiții

În anii următori trebuie să se implementeze programe de investiții privind modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, ceea ce reclamă îmbunătățirea semnificativă a capacității de absorbție a fondurilor de investiții la toate nivelele: pregătirea proiectelor, implementarea/execuția proiectelor și operarea/furnizarea serviciilor după punerea în funcțiune a obiectivelor realizate.

6. PILONUL 1 - CREAREA CADRULUI INSTITUTIONAL DURABIL

6.1. Nivelul central

6.1.1. Autoritățile responsabile

Responsabilitatea furnizării/prestării serviciilor comunitare de utilități publice revine autorităților administrației publice locale.

La nivel național, responsabilitatea elaborării Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, precum și monitorizarea și evaluarea implementării acesteia revine Ministerului Administrației și Internelor.

Alte autorități ale administrației centrale cu responsabilități în zona serviciilor comunitare de utilități publice sunt:

a) Ministerul Mediului și Pădurilor: pentru problemele privind conservarea și protecția mediului;

b) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii: pentru probleme privind infrastructura;

- c) Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri: pentru politica în domeniul energetic;
- d) Ministerul Finanțelor Publice: pentru problemele legate de finanțarea programelor de investiții publice de interes local;
- e) Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului: pentru probleme privind cofinanțarea programelor de investiții din fonduri comunitare;
- f) Ministerul Sănătății: pentru probleme privind protecția stării de sănătate a populației;
- g) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale: pentru probleme privind politica în domeniul ajutoarelor sociale;
- h) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale: pentru probleme privind cooperarea în domeniul dezvoltării rurale;
- i) Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - ANRSC: pentru probleme privind reglementarea domeniului serviciilor comunitare de utilități publice - avizarea prețurilor și tarifelor, acordarea licențelor, monitorizarea și controlul indicatorilor de performanță și implementarea legislației specifice serviciilor.

6.2. Nivelul local

6.2.1. Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, după caz, au, în conformitate cu prevederile Legii serviciilor comunitare de utilități publice, obligația elaborării și aprobării strategiilor locale proprii privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și a planurilor de implementare aferente acestora.

Autoritățile administrației publice locale, municipale și județene, vor înființa prin hotărâri ale consiliilor municipale sau județene, după caz, prin reorganizarea aparatului propriu, structuri specializate denumite Unități Județene pentru Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilități Publice, denumite în continuare Unități locale de monitorizare - ULM.

Unitățile locale de monitorizare, municipale sau județene, sunt responsabile cu elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea implementării strategiilor locale, municipale sau județene, privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și a implementării acestora.

În cazul comunelor și orașelor, responsabilitatea coordonării elaborării, centralizării și implementării strategiilor locale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și a planurilor de implementare aferente acestora revine unităților locale de monitorizare de la nivelul județean.

Principalele responsabilități ale ULM organizate la nivelul municipiilor și orașelor vor fi:

- a) pregătirea strategiilor locale pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, în colaborare cu operatorii existenți și prezentarea acestora autorităților administrației publice locale, municipale sau județene, spre aprobare;

b) implementarea strategiilor locale, municipale sau județene pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și monitorizarea rezultatelor fiecărui operator;

c) asigurarea conformității clauzelor atașate la contractele de delegarea a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice cu prevederile Strategiei naționale;

d) pregătirea și trimiterea raportului de activitate către birourile de monitorizare de la nivel de prefectură;

e) asistarea operatorilor de interes local, municipal sau județean și a consiliilor locale, municipale sau județene în procesul de accesare a fondurilor pentru investiții;

f) prezentarea rapoartelor de activitate și supunerea acestora spre aprobarea consiliului local, municipal sau județean;

g) pregătirea și supunerea spre aprobare a ajustărilor strategiei locale, municipale sau județene prin consultări cu autoritățile responsabile;

h) administrarea relației cu reprezentanți ai UE, ai instituțiilor financiare internaționale, ai băncilor și ai autorităților administrației publice centrale;

Suplimentar, UCM -urile de la nivel județean asigură și coordonarea elaborării strategiilor locale privind dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice pentru comunele și orașele din județ și a planurilor de implementare aferente acestora, precum și centralizarea și implementarea acestora, alături de autoritățile administrației publice locale comunitare și orășenești implicate.

Personalul unităților locale de monitorizare, municipale sau județene, va fi selectat conform legii. Principalele calificări ale persoanelor ce vor ocupa aceste poziții vor trebui să fie următoarele:

a) cunoștințe tehnice și o bună înțelegere a sectorului serviciilor comunitare de utilități publice și a cerințelor de conformitate ale normelor tehnice din UE;

b) cunoștințe financiare și o bună înțelegere a sectorului serviciilor comunitare de utilități publice;

c) cunoștințe juridice și specializare în legislația serviciilor comunitare de utilități publice și parteneriatul public-privat (participarea sectorului privat);

d) cunoștințe specifice problemelor instituționale;

e) abilitați bune de comunicare și de operare a computerului;

f) o mare parte din personalul menționat trebuie să aibă cunoștințe bune de limba engleză, franceză sau alte limbi de circulație internațională.

Fiecare autoritate a administrației publice locale, municipală sau județeană, va determina mărimea unității și poate lua în calcul posibilitatea ca o persoană să acopere o singură calificare sau mai multe.

6.2.2. Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice

Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice, definiți potrivit legislației privind serviciile comunitare de utilități publice în vigoare, vor conlucra îndeaproape cu autoritățile administrației publice locale a implementa Strategia

națională, indiferent de natura capitalului lor și de modalitatea de gestiune adoptată.

Operatorii au obligația de a raporta periodic către ULM stadiul de realizare a prevederilor strategiilor locale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și a planurilor de implementare aferente.

PILONUL 2 - REORIENTAREA POLITICII DE TARIFARE ȘI FINANȚARE A ACTIVITĂȚILOR OPERAȚIONALE ȘI A INVESTIȚIILOR AFERENTE SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

7.1. Considerații generale

Această secțiune prezintă modul de abordare a celor mai importante probleme ale sectorului și criteriile de stabilire a priorităților, și anume:

- a) pregătirea studiilor de fezabilitate pentru obiectivele de investiții aferente serviciilor comunitare de utilități publice;
- b) abordarea și limitările privind finanțarea;
- c) abordarea și limitările privind stabilirea tarifului;
- d) abordarea și limitările privind problemele fiscale;
- e) abordarea și limitările privind subvențiile pentru serviciile comunitare de utilități publice;

7.2. Analiza necesarului de investiții

Necesarul de investiții aferent infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale se fundamentează prin studii de fezabilitate, elaborate și aprobate potrivit legii de către autoritățile administrației publice locale în subordinea /coordonarea cărora funcționează serviciile comunitare de utilități publice.

Stabilirea necesarului de investiții trebuie să cuprindă următoarele etape:

- a) analiza situației existente a serviciilor comunitare de utilități publice și a necesităților obiective ale comunităților locale;
- b) elaborarea și aprobarea unor strategii proprii, locale, privind dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice;
- c) identificarea obiectivelor de investiții necesare la nivelul fiecărei comunități locale;
- d) prioritizarea obiectivelor de investiții;
- e) identificarea resurselor - umane, materiale și financiare - necesare pentru realizarea proiectelor;
- f) elaborarea și aprobarea studiilor de fezabilitate.

Metodologia de identificare a resurselor pentru finanțarea necesarului de investiții va respecta următoarele:

- a) tarifele serviciilor pot fi majorate, în corelare cu rata de suportabilitate, astfel încât nivelul facturii să nu ducă la depășirea acesteia;
- b) nivelul maxim al resurselor financiare proprii (surse directe pentru investiții rezultate din creșterile de tarif, împrumuturi ce pot fi contractate luând în considerare costurile rambursării, participarea sectorului privat considerând

rentabilitatea capitalului investit, etc.) va fi calculat pe baza resurselor generate de creșterile tarifare;

c) deficitul financiar - reprezentând valoarea aferentă volumului de investiții neacoperit - va fi finanțat din următoarele surse:

- fonduri comunitare;
- surse de la bugetul local;
- surse de la bugetul de stat;
- împrumuturi.

Analiza la nivel local va fi realizată prin consultarea tuturor actorilor implicați în sfera serviciilor comunitare de utilități publice, respectând atât principiul comunitar al "parteneriatului" cât și **Legea nr. 52/2003** privind transparența decizională în administrația publică.

Fiecare autoritate a administrației publice locale trebuie, cu concursul operatorilor din subordine /coordonare, să elaboreze și să aprobe un Plan-director pentru fiecare sector al serviciilor comunitare de utilități publice, în care să identifice necesitățile investiționale, să le prezinte coerent sub forma de proiecte și să le atribuie un grad de prioritate, pe baza unor criterii de evaluare și selecție adoptate în conformitate cu Normele metodologice privind criteriile de evaluare și selecție a obiectivelor de investiții publice aprobate prin **Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 980/2005**.

Structura Planului-director trebuie să fie pregătită în conformitate cu prevederile legislației române, să țină cont de programele privind dezvoltarea economico-socială a unităților administrativ-teritoriale, de planurile de amenajare a teritoriului și de planurile de urbanism.

Consiliul județean va coordona întreg procesul în cazul proiectelor de investiții publice ce necesită o abordare județeană sau care înglobează orașe și/sau zone rurale. Pentru proiectele care necesită o abordare regională consiliile județene trebuie să colaboreze cu agențiile de dezvoltare regionale.

7.3. Surse de finanțare

Pe baza programului de investiții și a priorităților de investire identificate în Planul director, fiecare autoritate a administrației publice locale trebuie să identifice sursele pentru finanțarea proiectelor de investiții publice. Sursele pe care autoritățile administrației publice locale trebuie să le ia în considerare la pregătirea planului de finanțare sunt prezentate, fără a se limita la acestea, în următoarele capitole.

7.3.1. Fonduri de la Uniunea Europeană

Asistența financiară primită de la Uniunea Europeană operează pe baza următoarelor principii-cheie:

a) programarea - principiu care implică diagnosticarea situației existente, formularea unei strategii multianuale integrate și coerente și definirea de obiective concrete și fezabile;

b) subsidiaritatea - principiu de bază a funcționării U.E. care se traduce prin faptul că o autoritate superioară nu trebuie și nu poate prelua activitățile

unei autorități inferioare, atât timp cât aceasta poate să atingă scopul în mod eficient (de aceea, fondurile structurale nu sunt direct alocate de Comisia Europeană, principalele priorități ale unui program de dezvoltare fiind definite de autorități naționale/regionale în cooperare cu Comisia Europeană, iar selecția și managementul proiectelor rămân în responsabilitatea exclusivă a autorităților naționale/regionale);

c) concentrarea resurselor - principiu care asigură direcționarea celei mai mari părți a resurselor financiare pe câteva obiective prioritare către regiunile cu cele mai critice situații economice și către grupurile sociale cele mai dezavantajate;

d) adiționalitatea - principiu care implică faptul că asistența furnizată de U.E. este complementară celei asigurate de un stat membru (ajutorul comunitar trebuie să fie suplimentar și nu un substitut pentru activitățile și cheltuielile naționale);

e) parteneriatul - principiu-cheie care implică cooperarea strânsă între Comisia Europeană și autoritățile corespunzătoare, naționale/regionale/locale, inclusiv parteneri economici și sociali. Nivelul intervenției grantului va fi calculat pe baza metodologiei descrise în ghidurile Comisiei Europene pentru analiza cost-beneficiu a proiectelor de investiții și va fi stabilit prin documentele de programare și finanțare agreeate de România cu Uniunea Europeană.

Nivelul intervenției grantului trebuie folosit ca un instrument pentru combinarea diferitelor surse de finanțare. Nivelul intervenției grantului trebuie folosit ca un instrument de maximizare a altor resurse financiare ce au costuri scăzute cum ar fi împrumuturile de co-finanțare, în principal de la instituțiile financiare internaționale, și co-finanțarea prin PPP.

Pentru accesarea fondurilor UE, autoritățile administrației publice locale vor parcurge următoarele etape:

a) tarifele serviciilor vor fi mărite până când nivelul facturii pentru un serviciu va atinge nivelul acceptat ale ratei suportabilității ;

b) pe baza veniturilor generate din creșterile tarifare va fi calculat nivelul maxim al resurselor financiare proprii (pe baza costului și a perioadei rambursării co-finanțării);

c) pentru partea ce a rămas de acoperit se vor căuta soluții de co-finanțare din împrumuturi și/sau granturi din fondurile UE.

Autoritățile de management, constituite pentru gestionarea asistenței financiare comunitare acordate prin instrumentele structurale vor comunica U.C.M., pentru fiecare an bugetar, fondurile disponibile de la UE pentru domeniul serviciilor comunitare de utilități publice.

Fondurile disponibile vor fi grupate pe sectoare; pentru fiecare sector al serviciilor comunitare de utilități publice ce va beneficia de fondurile UE se va dezvolta un program de investiții publice de interes local, municipal sau județean.

Beneficiarii finali vor depune proiecte pe baza necesităților investitoriale identificate în prealabil în Planul multianual de dezvoltare a serviciilor

comunitare de utilități publice și vor accesa fondurile disponibile conform criteriile de eligibilitate specifice fiecărui program.

Sectoarele serviciilor comunitare de utilități publice care pot primi alocări din fondurile UE sunt:

- a) alimentarea cu apă potabilă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) managementul deșeurilor solide;
- d) alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;
- e) transportul public local;
- f) iluminatul public.

Metodologia de accesare a fondurilor UE, specifică fiecărui sector al serviciilor comunitare de utilități publice va fi comunicată U.C.M. de către autoritățile de management responsabile.

7.3.2. Resurse de la instituțiile financiare locale, de la instituții financiare internaționale și/sau obținute prin PPP

Această sursă de finanțare va fi folosită pentru a:

- a) co-finanța proiecte cu componentă de grant de la UE;
- b) finanța proiectele de sine-stătătoare;

7.3.2.1. Resursele de la instituțiile financiare locale și/sau obținute prin PPP constau, fără a fi limitate la acestea, în următoarele:

- a) împrumuturi de la băncile comerciale;
- b) obligațiuni municipale;
- c) alte instrumente financiare;
- d) forme contractuale în cadrul PPP.

Resursele de la instituțiile financiare locale vor fi accesate direct de autoritățile administrației publice locale și pot fi contractate luând în considerare următoarele opțiuni:

- a) împrumuturi contractate direct de către operator fără implicarea autorității administrației publice locale;
- b) împrumuturi contractate de către operator, dar cu garanția parțială sau totală a autorității administrației publice locale, cu respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat;
- c) împrumuturi contractate de către autoritățile administrației publice locale.

Relația cu instituțiile financiare locale va fi administrată direct de către autoritățile administrației publice locale fără implicarea autorităților administrației publice centrale.

Resursele obținute în cadrul PPP vor fi accesate și utilizate conform clauzelor contractuale.

7.3.2.2. Resursele de la instituțiile financiare internaționale constau în principal în împrumuturi. Modul de abordare privind contractarea împrumuturilor de la instituțiile financiare internaționale presupune respectarea următorului protocol:

a) autoritățile administrației publice locale vor contacta Ministerul Finanțelor Publice pentru a-și prezenta intențiile, iar toate relațiile cu entitățile străine se vor realiza prin intermediul Ministerului Finanțelor Publice;

b) pentru instituțiile financiare care cer doar garanție locală: autoritățile administrației publice locale vor negocia direct cu instituțiile financiare internaționale dar vor cere aprobarea /autorizația de a contracta datoria externă de la Ministerul Finanțelor Publice, înainte de a semna acordul de împrumut.

Autoritățile administrației publice locale se vor conforma legislației românești privind limitarea serviciului datoriei (**Legea datoriei publice nr. 313/2004**). Conformitatea cu aceasta limită va face subiectul aprobării Comisiei interministeriale pentru fiecare nou serviciu al datoriei pe care autoritatea locală îl va contracta sau îl va garanta.

Autoritățile administrației publice județene au libertate deplină în ceea ce privește sursele de rambursare a datoriilor ce aduc resurse financiare. Opțiunile posibile, fără a se limita la acestea, sunt:

a) rambursarea din creșterile tarifare;

b) rambursarea din sursele proprii ale autorității administrației publice locale;

c) realizarea unui PPP;

d) combinații între cele de mai sus.

Pe baza strategiei adoptate la nivel local autoritățile administrației publice locale vor decide care este opțiunea cea mai bună pentru rambursarea serviciului datoriei, luând în considerare particularitățile condițiilor locale.

Unitatea centrală de monitorizare va informa regulat instituțiile financiare internaționale în privința implementării Strategiei naționale și a nevoilor financiare pe termen scurt și mediu pentru a permite acestora dezvoltarea de programe financiare eficiente și consistente.

Comitetul de monitorizare pentru serviciile comunitare de utilități publice, prin Unitatea centrală de monitorizare, va asigura existența unui mecanism clar și funcțional pentru inițierea discuțiilor cu instituțiile financiare și negocierea accesului la fonduri.

Unitatea centrală de monitorizare, în colaborare cu organizațiile neguvernamentale de profil, va susține programe de instruire a operatorilor furnizori/prestatori ai serviciilor comunitare de utilități publice cu privire la mecanismul negocierilor cu instituțiile financiare internaționale și al accesării împrumuturilor.

7.3.3. Bugetul de stat

Destinația fondurilor de la bugetul de stat constă, fără a se limita la acestea, în următoarele:

a) co-finanțarea proiectelor de investiții finanțate de UE;

b) finanțarea proiectelor de sine-stătătoare în cazurile în care alte surse nu sunt accesibile datorită diferitelor constrângeri (constrângerile suportabilității, constrângerile limitării serviciului datoriei, etc);

Nivelul fondurilor de la bugetul de stat pentru investiții în sectorul serviciilor comunitare de utilități publice, ca și co-finanțare a proiectelor finanțate din fonduri comunitare, va fi comunicat CM și UCM de către autoritățile de management relevante, corespunzător fiecărui sector al serviciilor comunitare de utilități publice.

Criteriul pentru acordarea contribuțiilor de la bugetul de stat pentru investițiile publice de interes local vizând modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice se va baza pe:

- a) suportabilitatea locală scăzută (ca și contribuții locale de finanțare);
- b) prioritatea acordată proiectelor ce servesc mai multor autorități ale administrației publice locale;
- c) capacitatea de suport pentru atragerea altor surse de finanțare.

U.C.M. va colabora cu autoritățile de management relevante, precum și cu alte ministere sau instituții care gestionează fonduri de la bugetul de stat în ceea ce privește elaborarea documentelor de programare și urmărirea modului de utilizare a fondurilor alocate serviciilor comunitare de utilități publice.

7.3.4. Bugetul local

Consiliul Județean Iași poate contribui la finanțarea proiectelor de investiții luând în considerare următoarele opțiuni:

- a) alocarea fondurilor de la bugetul local;
- b) contractarea împrumuturilor;
- c) garantarea împrumuturilor;
- d) realizarea de PPP.

Asa cum s-a menționat în secțiunile anterioare privind împrumutul contractat și garantat, prezenta strategie recomandă ca autoritățile administrației publice locale să contracteze datorii care atrag resurse financiare pentru finanțarea investițiilor în infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciilor comunitare de utilități publice până când serviciul datoriei asociat atinge minim 10% (50% din maxim) din limita serviciului datoriei publice pentru fiecare an.

Autoritățile administrației publice județene se vor conforma legislației românești privind limitarea serviciului datoriei.

Autoritățile administrației publice județene au libertate deplină în ceea ce privește sursele de rambursare a datoriilor ce aduc resurse financiare. Opțiunile posibile, fără a se limita la acestea, sunt:

- a) rambursarea din creșterile tarifare;
- b) rambursarea din sursele proprii ale autorităților administrației publice locale;
- c) realizarea de PPP.

Pe baza strategiei adoptate la nivel local, autoritățile administrației publice locale vor decide care este opțiunea cea mai bună pentru rambursarea serviciului datoriei luând în considerare particularitățile condițiilor locale.

Fiecare autoritate a administrației publice locale va stabili ponderea fiecărei surse de finanțare pentru respectivul an și pentru următorii 3 ani, pe baza unei planificari multianuale a investițiilor cuprinse în planurile de dezvoltare locală. Autoritățile administrației publice locale vor respecta regulile de alocare ale donatorilor și vor fructifica toate oportunitățile oferite de diverse programe de finanțare.

7.3.5. Principiul acoperirii costurilor

Rata de suportabilitate este procentajul din venitul mediu lunar al familiei (gospodăriei) cheltuit pe o categorie de servicii comunitare de utilități publice (nivelul facturii medii lunare împărțit la venitul mediu lunar al gospodăriei exprimat în procente).

Rata de suportabilitate trebuie să fie calculată în interiorul județului separat pentru zonele urbane și rurale. Suportabilitatea va fi calculată lunar (factura medie lunară împărțită la veniturile lunare medii ale gospodăriei) dar considerând datele medii pentru o perioadă de cel puțin 1 an. Consiliile locale, consiliile județene sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, pot stabili, în situații justificate, un nivel al ratei de suportabilitate diferit de cel județean.

Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice vor calcula factura medie pe gospodărie (apartament) pentru fiecare tip de serviciu

Rata de suportabilitate va fi calculată de autoritățile administrației publice locale, municipale sau județene implicate luând în considerare următoarea formulă:

$$\text{Rata de suportabilitate(\%)} = \frac{\text{Total factura pe luna}}{\text{Venitul mediu}} \times 100.$$

Rata de suportabilitate va fi calculată pentru fiecare județ, separat pentru zona urbană și separat pentru zona rurală. Dacă birourile statistice teritoriale sau autoritățile administrației publice locale pot furniza date mai detaliate privind veniturile gospodăriei pentru fiecare județ (ex. pentru zonele urbane mari), rata suportabilitatii va fi calculată pentru fiecare zonă separată în care există date oficiale statistice privind veniturile gospodăriilor.

Nivelurile generale recomandate pentru ratele de suportabilitate sunt:

- a) alimentare cu apă - canalizare ape uzate: rata de suportabilitate = 3,5%
- b) managementul deșeurilor solide (colectarea, transportul și depozitarea): rata de suportabilitate = 1%
- c) transportul public local: rata de suportabilitate = 3%
- d) alimentarea cu energie termică în sistem centralizat: rata de suportabilitate = 10% (valoare medie dacă factura anuală este împărțită pe luni) sau 20% (dacă rata de suportabilitate ia în considerare doar lunile din sezonul rece).

Creșterile de tarif ca rezultat al acestei abordări vor fi considerate ca și cote de dezvoltare și vor fi folosite numai pentru a finanța proiectele de investiții și costurile suplimentare legate de proiectele de investiții.

Pentru epurarea apelor uzate, autoritățile administrației publice locale pot aproba tarife diferențiate pentru consumatorii economici pe baza gradului de

poluare a apei uzate comparativ cu valorile medii pentru regiune (după principiul "poluatorul plătește").

Implementarea ajustărilor tarifare conform celor prezentate reprezintă o condiție prealabilă pentru accesarea fondurilor de la Uniunea Europeană.

Pentru ca serviciile comunitare de utilități publice să atingă conformitatea cu toate angajamentele României incluse în planurile de implementare a directivelor UE, metodologia de tarifare va fi schimbată pentru a lua în considerare următoarea abordare:

a) tarifele pot fi mărite pentru fiecare categorie de servicii comunitare de utilități publice până când nivelul mediu al facturii va atinge nivelele acceptate ale ratei suportabilității pentru consumatorii casnici; aceste nivele sunt recomandate pe plan național;

b) pentru realizarea unor proiecte de interes major pentru comunitate și pe perioade determinate

- pe baza strategiilor pregătite la nivel local, cu consultarea prealabilă a comunităților locale beneficiare ale serviciilor și după adoptarea unor măsuri de protecție socială a categoriilor defavorizate - autoritățile administrației publice locale pot adopta tarife pentru serviciile comunitare de utilități publice peste nivelul recomandat pentru gradul de suportabilitate; ANRSC va aviza noile tarife din punct de vedere metodologic pe baza raportului de analiza privind necesitatea creșterii tarifelor, prezentat de autoritățile administrației publice locale.

7.3.6. Participarea sectorului privat

Autoritățile administrației publice județene pot decide, în conformitate cu legislația existentă privind parteneriatul public-privat, implicarea sectorului privat pentru a eficientiza operarea serviciilor, pentru un raport calitate/preț mai bun, pentru a extinde aria de operare, pentru a asigura creșterea calității și continuității serviciilor comunitare de utilități publice, pentru a transfera o parte din riscurile și garanțiile de operare și finanțare sectorului privat și pentru acoperirea nevoilor de co-finanțare în cadrul programelor europene (granturi).

Participarea sectorului privat nu trebuie considerată un obiectiv ci ca o modalitate de a atinge obiectivele propuse. Principalele obiective pe care autoritățile administrației publice locale trebuie să le ia în considerare atunci când decid implicarea sectorului privat sunt:

- a) aportul de expertiză tehnică, managerială și tehnologică în sector;
- b) îmbunătățirea eficienței economice (investiții operaționale și de capital);
- c) injectarea investițiilor de capital la scară mare sau câștigarea accesului la piețele private de capital;
- d) reducerea subvențiilor publice (ceea ce permite redirectionarea fondurilor eliberate);
- e) izolarea sectorului de intervenția externă pe termen scurt;
- f) mărirea receptivității sectorului la nevoile și preferințele consumatorilor;
- g) atragerea de fluxuri financiare extrabugetare;

h) disponibilizarea unor fonduri publice și utilizarea lor în alte domenii de interes local.

Considerând cerințele de investire pentru următorii ani, autoritățile administrației publice locale vor trebui să se concentreze în principal asupra problemelor de finanțare atunci când vor decide implicarea sectorului privat prin corelarea următoarelor caracteristici:

a) necesarul mare de finanțare în sectoarele de mediu pentru a îmbunătăți și extinde serviciile de utilități publice în conformitate cu cerințele aderării la U.E. și prevederile efective ale serviciului;

b) lipsa de finanțare din fondurile publice disponibile și incapacitatea de a acoperi costurile din resurse de la instituții financiare internaționale.

Aceasta implică nu doar identificarea surselor suplimentare de finanțare, ci și intenția utilizării mai eficiente a fondurilor publice și creșterea impactului lor. Autoritățile administrației publice locale vor decide dacă atingerea obiectivelor stabilite în strategia locală pot fi implementate mult mai eficient prin luarea în considerare a unei opțiuni de participare a sectorului privat.

Înainte de orice implicare a sectorului privat, autoritățile administrației publice locale vor pregăti un studiu privind oportunitatea participării sectorului privat, luând în considerare principiile prezentate mai sus.

7.3.7. Alte surse de finanțare

Autoritățile administrației publice județene pot folosi alte surse de finanțare a necesarului de investiții, dacă studiile realizate arată ca folosirea acestor fonduri este fezabilă.

Pentru a putea recurge la fonduri rambursabile, autoritățile administrației publice locale vor trebui să asigure că au potențial pentru rambursarea fondurilor. În acest sens este necesară elaborarea în prealabil a unui studiu detaliat privind sursele de rambursare a fondurilor (împrumuturilor) și a posibilităților de rambursare.

Fiecare autoritate a administrației publice locale, prin Unitatea locală pentru monitorizarea servicii comunitare de utilități publice, municipală, vor trebui să informeze biroul de monitorizare de la nivel Județean, în privința acestor surse financiare, în termen de maxim 1 lună de la începutul discuțiilor inițiale cu finanțatorii.

8. PILONUL 3 - CREȘTEREA CAPACITĂȚII DE ABSORBȚIE A FONDURILOR DE INVESTIȚII

Dimensiunea economico-financiară a serviciilor comunitare de utilități publice și rolul lor în menținerea și evitarea excluziunii sociale reclamă și îndreptățește accesul acestui domeniu de activitate la fondurile comunitare nerambursabile al căror obiectiv este, tocmai, armonizarea economico-socială cu standardele Uniunii Europene și reducerea disparităților economice și sociale existente între diversele regiuni ale Europei.

Creșterea capacității de absorbție și de atragere a fondurilor de investiții este legată de capacitatea României și a autorităților administrației publice

locale - comunale, orășenești, municipale sau județene - de a pregăti proiecte de investiții publice, ca număr și calitate, acceptabile pentru entitățile finanțatoare și de a implementa programe de investiții în conformitate cu planurile de acțiune adoptate.

Responsabilitățile pentru planificarea, fundamentarea, promovarea, aprobarea și implementarea lucrărilor din infrastructura tehnico-edilitară a localităților aferentă serviciilor comunitare de utilități publice revin, potrivit legislației în vigoare, autorităților administrației publice locale. Autoritățile de la nivel județean vor exercita doar un rol de îndrumare, monitorizare și control, nu un rol de conducere în pregătirea și implementarea proiectelor de investiții.

8.1. Asistența pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea strategiilor locale, municipale

Personalul Unității centrale de monitorizare, atât cel de la biroul central, cât și cel de la birourile locale prefecturale va pregăti un program detaliat de lucru cu implicarea autorităților administrației publice locale, municipale sau județene ce va conține, dar nu se va limita la, următoarele elemente:

- a) instruirea specialiștilor autorităților administrației publice locale, municipale sau județene și ai Unităților locale, municipale sau județene pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice în privința metodologiei de monitorizare și ajustare a strategiilor locale, municipale sau județene;
- b) disponibilitatea de a se întâlni cu specialiștii autorităților administrației publice locale, municipale sau județene pentru clarificări și discutarea strategiei pe baza unui program;
- c) programarea vizitelor pe teren pentru monitorizarea implementării strategiilor adoptate la nivel local, municipal sau județean.

8.2. Asistența pentru fazele de pregătire a proiectului

Personalul Unității centrale de monitorizare, atât cel al biroului central, cât și cel al birourilor prefecturale va pregăti un program detaliat de lucru cu implicarea autorităților administrației publice locale, municipale, județene, ce va conține, dar nu se va limita la, următoarele elemente:

- a) instruirea specialiștilor Unităților locale, municipale sau județene pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice în privința metodologiei de accesare a diferitelor tipuri de fonduri și de pregătire a proiectelor;
- b) instruirea specialiștilor Unităților locale, municipale sau județene pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice în privința administrării relațiilor cu diferite instituții (UE, IFI, etc);
- c) disponibilitatea de a se întâlni cu specialiștii Unităților locale, municipale sau județene de monitorizare pentru discuții de clarificare, pe baza unui program (calendar).

8.3. Asistența în procesul de îmbunătățire operațională și financiară

Personalul Unității centrale de monitorizare, atât cel al biroului central, cât și cel al birourilor prefecturale va pregăti un program detaliat de lucru cu

implicarea autorităților administrației publice locale, municipale sau județene ce va conține, dar nu se va limita la, următoarele elemente:

a) instruirea specialiștilor autorităților administrației publice locale, municipale, și ai operatorilor în privința procesului de implementare și monitorizare a strategiilor de restructurare și a programelor de dezvoltare durabilă;

b) sprijinirea specialiștilor de la nivel local, municipal (autoritățile administrației publice locale, municipale sau/și operatori) cu scopul de a crește capacitatea acestora de a coordona și implementa strategiile proprii;

c) monitorizarea procesului de implementare a strategiei pentru serviciile comunitare de utilități publice.

9. MĂSURI LA NIVEL LOCAL

9.1. Considerații generale

Conformarea serviciilor comunitare de utilități publice cu toate angajamentele României incluse în planurile de implementare pentru acquis-ul comunitar relevant se află în responsabilitatea autorităților administrației publice locale, municipale sau județene.

Responsabilitatea pregătirii și implementării strategiilor locale, municipale, revine autorităților administrației publice locale, municipale.

Pregătirea strategiilor proprii, la nivel local, municipal, pentru serviciile comunitare de utilități publice trebuie să fie în conformitate cu toate angajamentele României incluse în planurile de implementare pentru acquis-ul comunitar, și trebuie să încorporeze toate principiile Strategiei naționale.

Autoritățile administrației publice județene, municipale și locale au responsabilitatea să determine și să monitorizeze ca toți operatorii de la nivel local, municipal sau județean să se conformeze tuturor angajamentelor României incluse în planurile de implementare pentru acquisul comunitar în timpul programat.

9.2. Pregătirea strategiilor locale sau municipale

Fiecare autoritate a administrației publice locale, va pregăti propria strategie locală/județeană privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice (aplicabilă fiecărui tip de serviciu), luând în considerare, fără a se limita la acestea, următoarele puncte:

a) misiune;

b) obiective;

c) analiza situației existente;

d) necesarul de investiții pentru a atinge obiectivele și prioritizarea acestora (plan-director și studiile de fezabilitate);

e) analiza instituțională;

f) sursele de finanțare;

g) planul de implementare;

h) monitorizarea și ajustarea strategiei.

Autoritățile administrației publice locale, vor pregăti o strategie la nivel local, municipal, pentru fiecare categorie de servicii în parte, pe baza principiilor stabilite în prezenta strategie, în termen de maxim 6 luni de la aprobarea prezentei Strategii naționale.

9.3. Planul de implementare

Pe baza necesarului de investiții publice și a resurselor disponibile, autoritățile administrației publice locale, municipale, în colaborare cu fiecare operator de servicii comunitare de utilități publice, vor pregăti planuri de implementare proprii care să conțină, fără să se limiteze la acestea, următoarele informații:

a) parametrii serviciului ce vor fi atinși pentru fiecare sector al serviciilor comunitare de utilități publice, cu un program detaliat pentru fiecare parametru până în 2020, corelat cu programul de conformare stabilit de comun acord cu UE;

b) necesarul total de investiții pentru fiecare sector care să fie în conformitate cu toate cerințele, eșalonat pe ani până în 2020;

c) sursele de finanțare considerate pentru fiecare proiect de investiții detaliate pe surse și pe ani până în 2020;

d) măsurile pe care autoritățile administrației publice locale doresc să le implementeze în programul propus.

Planurile de implementare a strategiilor proprii privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, adoptate la nivel local ori județean, vor ține seama de termenele prevăzute în planurile de implementare a acquis-ului comunitar și de termenele stabilite cu autoritățile administrației publice centrale.

Planurile de implementare vor face parte din strategia proprie pe care autoritățile administrației publice locale, municipale, o vor pregăti pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice. Strategiile ce conțin planurile proprii de implementare vor fi transmise Unității centrale de monitorizare.

Trimestrial, autoritățile administrației publice locale, municipale sau județene vor trimite un raport compartimentului de monitorizare de la nivelul instituțiilor prefectului în care vor descrie progresele obținute în implementarea strategiei, comparând prevederile planului de implementare cu rezultatele concrete obținute.

10. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI JUDEȚENE

La nivelul autorităților administrației publice locale, municipale sau județene, funcția de monitorizare și evaluare va fi asigurată de ULM.

Unitatea municipală/județeană de monitorizare - ULM - va pregăti trimestrial, rapoartele de monitorizare și evaluare pentru fiecare tip de serviciu comunal de utilități publice și le va transmite următoarelor entități în nu mai mult de 45 de zile de la sfârșitul trimestrului:

a) consiliului local

- b) biroului de monitorizare de la nivelul prefecturii;
- c) altor entități, dacă e cazul.

Raportul trimestrial va prezenta performanțele procesului de implementare și va cuprinde două seturi de date:

- a) informații corespunzătoare trimestrului încheiat;
- b) informații cumulate, corespunzătoare trimestrelor parcurse din anul respectiv.

Compartimentele de monitorizare de la nivelul instituțiilor prefectului vor colecta toate rapoartele și vor centraliza informațiile la nivel județean după care vor transmite informațiile Unității centrale de monitorizare de la nivelul Ministerului Administrației și Internelor nu mai târziu de 45 de zile de la sfârșitul trimestrului respectiv. Orice schimbări în strategiile locale, municipale sau județene realizate de către autoritățile administrației publice locale, municipale sau județene vor fi comunicate Unității centrale de monitorizare în maxim 30 de zile după aprobarea acestora.

Pe baza rapoartelor de evaluare, Comitetul de monitorizare poate propune schimbări în Strategia națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice.

**PLANUL DE MĂSURI ȘI ACȚIUNI
PENTRU MONITORIZAREA ȘI IMPLEMENTAREA STRATEGIEI JUDEȚENE
PENTRU ACCELERAREA DEZVOLTĂRII SERVICIILOR COMUNITARE DE
UTILITĂȚI PUBLICE**

Nr. crt.	MĂSURA/ACȚIUNEA	TERMEN	RESPONSABIL
1.	Elaborarea metodologiilor/procedurilor pentru accesarea fondurilor comunitare, întocmirea documentelor de programare și pentru stabilirea criteriilor de eligibilitate specifice fiecărui serviciu publi.	2010	Consiliul Județean Iași
2.	Instruirea personalului U.L.M. cu privire la elaborarea strategiilor locale, pregătirea proiectelor și îmbunătățirea performanțelor financiare și operaționale ale operatorilor.	2010	Consiliul Județean Iași
3.	Elaborarea și aprobarea strategiilor locale cu privire la accelerarea dezvoltării serviciilor de utilități publice de interes local, așa cum sunt acestea definite în Legea nr. 51/2006, precum și a planurilor de implementare aferente acestora.	2010	Consiliul Județean Iași
4.	Întocmirea programelor de investiții prioritare la nivelul fiecărui serviciu comunitar de utilități publice și identificarea surselor de finanțare, pe baza unei planificări multianuale.	2010	Consiliul Județean Iași

5.	Estimarea necesarului de investiii pentru infiintarea, reabilitarea sau, după caz, dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice, pe baza planurilor-directoare specifice fiecărui serviciu de utilități publice.	2010	Consiliul Județean Iași
6.	Stabilirea schemei de finanțare și a ponderii fiecărei surse de finanțare pentru respectivul an și pentru următorii trei ani, pe baza unei planificări multianuale a investițiilor cuprinse în planurile de dezvoltare locală.	2010	Consiliul Județean Iași
7.	Transmiterea către U.C.M. și U.C.J a strategiilor locale, inclusiv a planurilor de implementare a acestora, cu defalcarea acțiunilor și măsurilor preconizate	2010	Consiliul Județean Iași
8.	Raportarea trimestrială către U.C.M. si U.C.J a progreselor făcute în implementarea strategiei și a programelor de investiții aferente fiecărui tip de serviciu.	trimestrial	Consiliul Județean Iași
9.	Trimiterea de rapoarte de monitorizare pentru fiecare serviciu în parte către Consiliul Județean și compartimentelor de monitorizare de la nivelul Instituției Prefectului	trimestrial	Consiliul Județean Iași

COLECTIV DE REDACTARE:

Ing. Giornei Costel –Biroul Protecția Mediului, Muncii, P.S.I., Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilitate Publică

Ing. Ionescu Iulian - Biroul Protecția Mediului, Muncii, P.S.I., Monitorizarea Serviciilor Comunitare de Utilitate Publică

ABREVIERI UTILIZATE:

ARPM Agenția Regională pentru Protecția Mediului (Bacău)
APM Agenția pentru protecția mediului
ANRSC Autoritatea de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală
BEI Banca Europeană de Investiții
BERD Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare
BIRD Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare
CE Consiliul European
CM Comitet de monitorizare
DG Direcția Generală
IMA Instalații mari de ardere
ISO Organizația Internațională pentru Standardizare
ISPA Instrument structural de pre-aderare
I.e. Locuitori echivalenți
MAI Ministerul Administrației și Internelor
MFP Ministerul Finanțelor Publice
MMDD Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
MMSSF Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
POS Programele operationale sectoriale
PPP Parteneriat public-privat
IFI Instituții de finanțare internaționale
INS Institutul național de statistica
PET Ambalaje din polietilena tereftalată
PHARE Ajutor pentru reconstrucția economică
PNGD Planul național de gestionare a deșeurilor
SAPARD Instrumentul special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală
SIM Sistem integrat de monitorizare
UE Uniunea Europeană
UCM Unitate centrală de monitorizare
ULM Unitate locală de monitorizare